

ՄԱՐԶԻԿ

44.ՀԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 435 - Vol. XXXXIV N° 435 - العدد ٤٣٥ - السنة الرابعة والاربعون

مارزيك

مجلة رياضية شهرية
تصدرها جمعية الهومتنمن بيروت

marzig
SPORTS MAGAZINE

«Մէկը բոլորին
եւ բոլորը մէկուն»

41 ԾՐԱՅԻ 101 ՄԱՍՆԱԽԻԴ 11 ՄԻԱԽՈՐ

9 ԾՐԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԻՆ (80 ՄԱՍՆԱԽԻԴ-ՄԻԱԽՈՐ)

32 ՄԵԿՈՒՄԻ (ՄԱՍՆԱԽԻԴ-ՄԻԱԽՈՐ)

26 ԵՐԿՐ 435 ԹԻՒ ՄԱՐԶԻԿ

50 ՏԱՐԻՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՐԱՑՑՈՒՑԻՆ
ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Հ.Մ.ԱԿԱՆ 100 ՆԱԽԱԳԵՌՆՈՒԹԵԱՄ

ԱՄԱՆՈՐԵԱՆ ԿԱԽԱՐԴԱՆՔ՝ ԱՐՑԱԽԻ ԵՐԵՒԱՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Թովանաւորութեամբ Յ.Ս.Ը.Ս.ի «Արցախ հիմնադրամ»ին, կազմակերպութեամբ Յ.Ս.Ը.Ս.ի Արցախի մասնաճիւղի Վարչութեան, Ուրբաթ, 27 Դեկտեմբեր 2024-ին տեղի ունեցաւ տօնական օր՝ անսահման ուրախութեամբ, գուարծանքներով եւ կախարդական մթնոլորտով:

Տօնական օրուան իրենց մասնակցութիւնը բերին մասնաճիւղին սկառատական կազմը եւ գայլիկներ՝ Երեւանէն, Արմավիրէն, Մասիսէն ու Աբովեանէն: Մասնակիցները իրենց հետ բերած էին մեկական արցախցի Երեխայ:

Երեխաներուն ընկերացան պատասխանատուներ՝ Աբովեանէն, Մասիսէն եւ Արմավիրէն: Սկառատներ

պատրաստեցին Ամանորի նուերները, իսկ ծնողական խորհուրդը պատրաստեց ուտելիքները:

Երեխաները Երեւան հասնելով հաւաքուեցան Երեւանի երգի պետական թատրոն եւ միասին դիմումուն «Ամանորեայ կողոպուտը» Երաժշտական ներկայացումը:

Ներկայացումի աւարտէն ետք, բոլորը ուղղուեցան մայրաքաղաքի հրապարակ, ուր համտեսեցին ծնողական խորհուրդին համեղ ուտելիքները եւ սպասեցին Կաղանդ պապուկին ժամանումը՝ Ամանորի նուերներով:

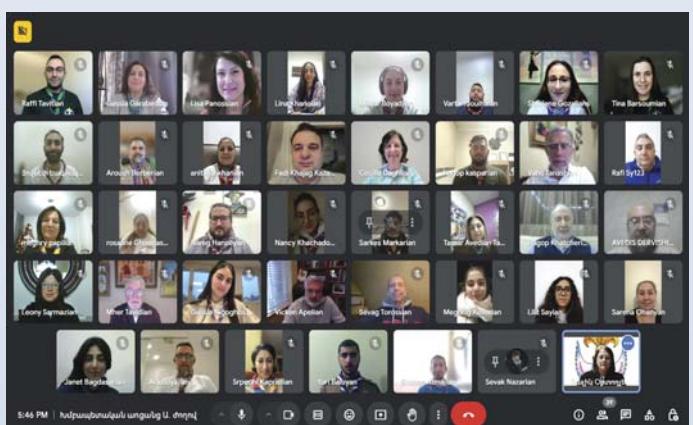
Բացի նուերներէն, տօնական օրուան մասնակիցները ստացան «Երեւան փարզ»ի տոմսեր՝ Ամանորեան կախարդանքը մեծ վայելքով շարունակելու համար:

ՀԱՄԱՀ.Մ.Ը.ԱԿԱՆ ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԱՌԱԽ ԱՌԱՋԻՆ ԺՈՂՈՎԸ

Հաբաթ, 14 Դեկտեմբեր 2024-ին, Յ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան կազմակերպութեամբ տեղի ունեցաւ միութեան Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու խմբապետական առաջին առցանց ժողովը՝ ներկայութեամբ 23 շրջաններէ 29 խմբապետներու եւ Կեդրոնական Վարչութեան 10 անդամներու:

Ժողովին ընթացքին Կեդրոնական Վարչութեան սկառատական կորիգի անդամները խմբապետներուն զեկուցեցին միութեան սկառատական մարզի անցնող մեկ տարուան աշխատանքները՝ խմբապետական թ. համագումար եւ անկէ բխած աշխատանքային խմբակներու գործունեութիւն, Երրոպայի ցամաքամասի բանակում, գործուղումներ դէպի Պուլկարիա եւ Գահիրէ:

Խմբապետներուն փոխանցուեցան նաեւ յառաջիկային տեղի ունենալիք ծրագիրներ: Խմբապետները, իրենց կարգին, կատարեցին շինիչ առաջարկներ:

Ժողովը, որ եռամսեայ հերթականութեամբ պիտի կրկնուի, աւարտեցաւ Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Երբայր Յակոբ Խաչերեանի խօսքով՝ ուղղուած խմբապետներուն:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

«Մէկը բոլորին եւ
բոլորը մէկուն»

2

1974-2024. 50-ԱՄԵԱԿ

ՀԱՍՎԱԳԱԼՈՒԹ-ԱՅՑԻՆ

ԿԱՌՈՅՑԻ ՍՏԵՂԾՄԱՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. ե՞րբ եւ ի՞նչպէս

վերածուեցաւ

համագալութային կառոյցի

4

Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական

Վարչութեան մը ստեղծման

5

առաջարկը... 1971-ին

15 Դեկտեմբեր, 1974

7

(տասնամեակ)

50 տարիներ, որոնք միութիւնը

հարստացուցին

համա-Հ.Մ.Ը.Մ.ական

100 նախաձեռնութեամբ

8

Սա առաքելութիւն է,

որ չունի աւարտ

Ո՞վ ենք մենք, իբրեւ Հ.Մ.Ը.Մ.

եւ հայութիւն, ո՞ւր կ'երթանք

եւ ինչո՞ւ կ'երթանք

Պիտի բարձրանանք ու

բարձրացնենք յանուն

հայութեան առաւել լաւ ու

յաղթական զալիքի

Ամփոփուիլ եւ

ինքնաքննութիւն ընել

17

18

21 ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Հանդիպում-ընդունելութիւն

հայրենի լրատուամիջոցներու

ներկայացուցիչներու

44

Հ.Մ.Ը.Մ.ին եւ ՀԱՍԿ-ին

յաճախ տրուող հարցեր

44

Քարոզչական առցանց

47

Ք. համագումարը

47

Օգտակար եւ եզակի

50

հրատարակութիւն մը

14 ՀԱՍՎ-Հ.Մ.Ը.Մ.ԱԿԱՆ

Միջ-դիմանական 11-րդ

22

խորհրդաժողովը

25

Նախորդ խորհրդաժողովները

Հաղորդագրութիւն

27

Բացումը՝ Եռարլուրէն

28

Փակումը՝ Ծիծեռնակարերդէն

31

Հանդիպումներ Հ.Մ.Ը.Մ.ի

Արցախի եւ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի

վարչութիւններուն հետ

35-ԱՄԵԱԿ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի

35-ամեակի ճաշկերոյթը

33

«Արժանեաց» շրանշանակիր

35

եղբ. Օշին Փիրումեան

40

35-ամեակի խոստման

եւ երդման արարողութիւնը

Marzig sports magazine is published by Homenetmen Central Committee

Sevan Building, Rue 77, Sector 4,

Bourj Hammoud, Beirut, Lebanon.

Tel: 961 1 248043, 961 1 260117

E-mail:marzig@Homenetmen.org

Homenetmen.org

«ՄԵԿԸ ԲՈԼՈՐԻՆ ԵՒ ԲՈԼՈՐԸ ՄԵԿՈՒՆ»

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹՎՅԻՆ ԿԱՌԱՅՑՑԻ
ՍՏԵՂԾՄԱՆ ՅԻՄՆԱՄՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ)

Անկասկած, լուսամիտ մարդիկ էին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի համագաղութային կառոյցը ստեղծողները: Լավ ծանօթ էին ազգային մեր իրավիճակին, մտայնութեան և գործեակերպին:

Գիտեին, որ մեր ցիր ու ցան վիճակը գոյութիւն ունի հակառակ մեր կամքին և դեռ պիտի շարունակէ գոյութիւն ունենալ... դարձեալ հակառակ մեր կամքին:

Գիտեին նաեւ, որ ցիր ու ցան վիճակը վտանգ է մեր գոյութեան և կազմակերպ կեանքին: Ցիր ու ցան վիճակը ժամանակի ընթացքին մարդոց մօտ կը յառաջացնէ հատուածական մտայնութիւն, «ինքն իր իւղով պատկուելու» ինքնաբաւութիւն և սեփական միջոցներով միայն տեղական կարիքները գոհացնելու տրամադրութիւն:

Երբ չկայ ընդհանրական նպատակ, կայ ինքնանպատակ կեանք: Կան տեղայնական մտահոգութիւններ, անտեղի մրցակցութիւններ և հարցեր, որոնք կը մաշեցնեն մեծամասնութեան առօրեան, կը խեն ահազին ճիգ ու ժամանակ... վասն ոչինչի: Ինքնանպատակ ըլլալ կը նշանակէ մեկուսանալ, լճանալ և անխուսափելի կործանումի ճամբան բռնել: Աւելի պատկերաւոր, կը նշանակէ վերածուիլ աւազի հատիկներու, որոնք առանց նպագուկ ու արժէք ունեցող շաղախի, չեն կրնար որեւէ քան ուորի պահել, ուր մնաց...կերտել:

Անպայման հեռատեսներ էին Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Անդրանիկ Ընդհանուր Ժողովը և առաջին Կեդրոնական Վարչութեան ընտրութիւնը կազմակերպողները, որովհետև անոնք կ'անդրադանային, - եւ ճիշդ կերպով, - որ միայն ընդհանրական նպատակներու հետապնդումով և հաւաքանական ճիգերու ներդրումով իմաստ կ'ունենան հայութեան ցիր ու ցան հատուածները: Հայութեան սպառնացող մարտահրաւերներուն ընդդէմ, բռլորը կոչուած են զիրար լրացնելու, իրարու աջակցելու, իրարու գօրացնելու և իրենց ծրագիրներն ու գործունեութիւնը իրարու հետ համակարգելու՝ յանուն ընդհանուրի շահին, հաւաքական նպատակին:

1974-ին միութեան համագաղութային կառոյցին ստեղծումը եւ 15 տարի վերջ՝ Հայաստանի Հ.Մ.Ը.Մ.Ի միացումով համահայկական կառոյցի վերածումը ժառա-

յեց այս նպատակին, համագաղութային մտայնութեան և գործի տարածման, «ՄԵԿԸ ԲՈԼՈՐԻՆ ԵՒ ԲՈԼՈՐԸ ՄԵԿՈՒՆ» գործեակերպի որդեգրման, ի շահ միջ-զաղութային յարաբերութիւններու սերտացման, ամրապնդման ու զարգացման:

Թէեւ պէտք է խոստովանիլ, որ այս գործեակերպը բոլորովին նորութիւն մը չէր Հ.Մ.Ը.Մ.Ին համար: Նորութիւնը անոր կանոնագրային հիմք և կառուցային ձեւ ստանալն էր: Արդարեւ, ո՞վ կրնայ Ժիտել 1920-ական և 1930-ական տարիներու Ս. Զատկուամ միջ-մասնաճիւղային խաղերուն ազդեցութիւնը՝ Սուրբոյ և Լիքանանի հայութեան կեանքին: Ո՞վ կրնայ ուրանալ 1937-էն սկսեալ համախմբողի դերը Սուրբոյ, Լիքանանի և Պաղեստինի Շրջանային Վարչութեան, որ ժամանակի ընթացքին կազմակերպական իր հովանիին տակ առանաւ Յորդանանի շրջանը և 1960-ին դարձաւ Մերձաւոր Արեւելի Շրջանային Վարչութիւն, շատ աւելի լայնածիր առարելութեամբ:

Հ.Մ.Ը.Մ.ը սակայն միայն Միջին Արեւելի համար ստեղծուած միութիւն չէր: Իր հիմնադրութեամբ իսկ ան Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւն էր: Ցիր ու ցան մասնաճիւղեր ուներ քիչ մը ամէն տեղ՝ Ամերիկաներէն մինչեւ Եւրոպա և հեռան՝ Պատրալիա: Հետեւար, 1974-ի պատմական քայլը, իրեւ պահանջ եւ պարտաւորութիւն, Հ.Մ.Ը.Մ.ի աշխարհասփիւր մասնաճիւղերը նախ իրարու կապեց եւ ապա՝ մէկ ու միեւնոյն կեդրոնին միացուց, այդպէսով միութեան բռլոր ուժերը, բռլոր միջոցները, ամբողջ եռանին ու փորձառութիւնը ուղղելով մէկ նպատակի, ինչ որ յատուկ իմաստ եւ Աշանակութիւն տուալ մասնաճիւղերու գոյութեան, հեռացուց զանոնք ինքնանպատակ գործունելութենէ, ստեղծեց ներքին միութիւն և միասնականութիւն, համախմբուածութիւն և զօրութիւն: Զօրութիւն ո՞չ միայն միութեան այս կամ այն շրջանին, այլ մանաւան՝ անհատ միութեանականին, որ ապրեցաւ արդար հպարտութիւնը պատկանելու հազարաւոր անդամներ հաշուող այս մեծ միութեան:

Ժամանակն է, եթէ ուշ չէ, գնահատելու համագաղութային կառոյցին միութեան թէ հայութեան ունեցած անփոխարինելի բարիքը:

Համագաղութային-համահայկական կառոյցը զնշեց միուրեան աշխարհասփիւ միատրներուն միջեւ գոյութիւն ունեցող տարրերութիւնները եւ բոլորին պարզ դարձուց, որ Հ.Ս.Ը.Մ.ի մէջ չկան առաջնակարգ ու երկրորդական շրջաններ, մեծ ու փոքր մասնաճիւղեր. առաջնութեան եւ մեծութեան ցուցանիշը, բոլորին համար, Հ.Ս.Ը.Մ.ի նապատակին իրազործման մասնակցութեան չափն է, ընդհանրական գործին կատարուած ներդրումն է:

Հ.Ս.Ը.Մ. անցնող 50 տարիներուն իրականացուց համագաղութային-համահայկական բնոյրի 100 նախաձեռնութիւն: Շրջաններ, մասնաճիւղեր, հայութեան ցիր ու ցան հատուածներ 100 անգամ դուրս եկան իրենց տեղա-

կան-տեղայնական պայմաններէն եւ Հ.Ս.Ը.Մ.ի դրօշին տակ, իրենց գործունեութեան կարկինը լայն բանալով, կարողացան նոյն աշքերով ու նոյն հեռանկարներով տեսնել անցեալը, ներկան ու վաղուան զալիքը:

Եւ դեռ, Կենդրնական Վարչութիւնը կապ ու կամուրջ ունենալով, Հ.Ս.Ը.Մ.ի շրջաններ, մասնաճիւղեր 100 անգամ կապուեցան իրարու, միասնաբար՝ հայութեան եւ հայրենիքին: Համագաղութային ձեռնարկներով անոնք եկան քով-քովի, ապրեցան գաղափարական նոյն ոգիով, ազգային նոյն խանդավառութեամբ եւ, իրեւ մէկ մեծ ընտանիք, միութեան տուին տարբեր որակ ու մակարդակ՝

Համագաղութային նկարագիր ու հմայք:

Համահայկական ուժ եւ հեղինակութիւն:

Հ.Ս.Ը.Մ. 41 ՇՐՋԱՆԻ ՄԵԶ, 101 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԵՒ 11 ՄԻԱԽՈՐՆԵՐ

Հայաստան: «Գ. Յակոբեան» (Երեւան-Վելրուն), «Ծ. Քրիսեան» (Երեւան-Մալաթիա), «Տ. Խոյեան» (Երեւան-Զեյրուն), «Լ. Զերազ» (Կիւմրի), Արովեան, «Ա. Մարտիրոսեան» (Հրազդան), «Վարդան Տ.» (Երեւան-Էրեբունի), «Վ. Բախչեան» (Արմավիր), «Վ. Ռոստոմեան» (Էջմիածին), «Յ. Առուստամեան» (Չարենցաւան), Մարտունի (Զօրաքար), «Վ. Զերազ» (Երեւան-Կոմիտաս), «Ա. Չոհրապետան» (Վետի), Մարտունի (Ծովլինար), «Յ. Հինդեան» (Երեւան-Մասիս). **Արցախ:** Ստեփանակերտ. **Վրաստան:** Ախալքալաք, Ախալցխա, Թիֆլիս. **Ռուսիա:** Մոսկովա. **Լիքանան:** Պէյրուր, Զահլէ, Թրիփոնի, Պ. Համուտ, Այսինար, Ծինհ, Անրիլիս, Ժրտէյտէ, Պատշրիէ, Ռառտան. **Արմիա:** Հալէպ, Դամակոս, Լառարիա, Գամիշլի, Քեսապ, Տէրիք (միաւոր). **Ֆարանան:** Ամման. **Պաղեստին:** Երուսաղէմ, Հայֆա, Եաֆա. **Եղիպատոս:** Գահիրէ, Աղեքսանդրիա. **Իրաք:** Պատտաս. **Քուէյր:** Քուէյր. **Կիպրոս:** Նիկոսիա. **Յունաստան:** Արէնք, Գորինիա, Սելանիկ. **Անգլիա:** Լոնսոն. **Աւստրիա:** Վիեննա. **Ֆրանսա:** Փարիզ, Վալանս, Սարտէ. **Հոլանդա:** Ալմելո, Ալմար (միաւոր), Առնենմ. **Գերմանիա:** Միլախ. **Շուէտ:** Վեսքերոս, Սուտերքելիս, Սրոքիլմ, Օրէալրու. **Պուլկարիա:** Սովիա, Ուստէ (միաւոր), Փլուտիկ, Վալնա, Շումէն (միաւոր). **Գանատան:** Սոնքրէալ, Համիլթոն (միաւոր), Թորոնք, Սէնք Գարդինզ, Լաւալ, Վանքուլը (միաւոր), Օքանա (միաւոր), Արեւամտեան Մ. Նահանգներ: Լու Անձելը, Սան Ֆրանչիսկո, «Սատոն» (Ֆրեզնօ), Սոնքեալելլո, «Ազատամարտ» (Փասատինա), «Արարատ» (Վլենտէյլ), Օրէնճ Զատունի, «Սախի» (Սան Ֆեռնանտո), «Սեւան» (Սան Տիէլո), «Արագ» (Ինլընտ Էմփայր), «Անի» (Սամքա Գլարա), «Ծանք» (Քրեսնիք Հովիտ), «Սիփան» (Պրոպէնը), «Արցախ» (Լաս Վեկաս), Ֆինիքս, «Կարս» (Ուլմար Քրիպ) «Զաւախիք» (Նորք Հովիտուն), «Լոդի» (Սաքրամենք-միաւոր), «Կիլիկիա» (Սամքա Գլարիքա-միաւոր), **Արեւելեան Մ. Նահանգներ:** Ուաշինգտոն, Պուբլի, Նիւ Եորք, Նիւ Շարքի, Շիքալո, Ֆիլատելիքիա, Տիրույր, Փրովինտըն, Ֆլորիտա, Ալպանի, Շարլոր (միաւոր), Սերիմար Հովիտ (միաւոր). **Հարաւային Ամերիկա:** Պուէնո Այրէս, Գորտուպա, Սոնքրէվիտէ. **Աւստրալիա:** «Անդրանիկ» (Սիտնի), «Արաք» (Սիտնի), «Կամք» (Սիտնի), «Արարատ» (Սիտնի).

Հ.Մ.Լ.Մ. ԵՐԲ ԵՒ ԻՆՉՊԻՍ ՎԵՐԱԾՈՒԵՑԱՄ ՀԱՄԱԳԱՂՈՒԹ-ԱՅԻՆ ԿԱՌՈՅՑԻ 9 ՇՐՋԱՆՈՎ, 23 ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՈՎ, 7106 ԱՆԴԱՄՈՎ

Իր հիմնադրութեան սկզբնական տարիներուն, Հ.Մ.Լ.Մ. ունեցած է յաջորդական չորս կեղրոնական Վարչութիւններ, իւրաքանչիւրը պաշտօնավարութեան կարճժամանակով: Այսպէս:-

Ա. Կեղրոնական Վարչութիւն՝ 16 Նոյեմբեր 1918 - 9 Մայիս 1920

Բ. Կեղրոնական Վարչութիւն՝ 9 Մայիս 1920 - 20 Մարտ 1921

Գ. Կեղրոնական Վարչութիւն՝ 20 Մարտ 1921 - 27 Նոյեմբեր 1921

Դ. Կեղրոնական Վարչութիւն՝ 27 Նոյեմբեր 1921 - 16 Մեպտեմբեր 1922, մինչև միութեան լուծարումը Պոլսոյ մէջ:

Պոլսին ետք, Փարիզի մէջ 1931-ին ընտրուած Կեղրոնական Վարչութիւնը ունեցած է կարճատեւ գործունէութիւն:

1937-ին, Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սուրբոյ եւ Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը կը գիմէ միութեան բոլոր շրջաններուն՝ կեղրոնական Վարչութեան մը կազմութեան համար հաւանութիւն ստանալու,

սակայն դրական որեւէ պատասխան չի ստանար:

1948-ին, Յունաստանի շրջանէն Սուրբոյ եւ Լիբանանի Շրջանային 10-րդ Պատգամաւորական ժողովին եկած առաջարկ մը փափաք կը յայտնէ, որ Սուրբոյ, Լիբանանի, Պաղեստինի եւ Յորդանանի Շրջանային Վարչութիւնը նախաձեռնէ համա-Հ.Մ.Լ.Մ.-ական Հնդհանուր ժողովի մը գումարման, ստեղծելու համար Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Կեղրոնական Վարչութիւնը: Առաջարկը նպաստաւոր ընդունելութիւն չգտնելով կը մնայ առկախ:

23 տարի ետք, 9 եւ 10 Յունուար 1971-ին, Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութեան (նախկին՝ Սուրբոյ, Լիբանանի, Պաղեստինի եւ Յորդանանի Վարչութեան) 19-րդ Պատգամաւորական ժողովին նոյն առաջարկը կը ներկայացուի Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Մոնթրէալի մասնաճիւղի ներկայացուցիչներ՝ եղբայրներ Վարչութեան Սերոբեանի եւ Մար-

գիս Յովսէփեանի կողմէ: Առաջարկը սակայն որոշումի կարգ չ'անցնիր:

Ի վերջոյ, 20-րդ Պատգամաւորական ժողովի երկրորդ նստաշրջանին, 10 եւ 11 Մարտ 1973-ին, առաջարկը որոշումի ուժ կը ստանայ եւ անոր ձեւ ու մարմին տալու պարտականութիւնը կը վստահուի «Հ.Մ.Լ.Մ.-ը համագաղութային կազմակերպութեան վերածելու կոչուած մարմին» անունով եռանդամ յանձնախումբի մը, որուն մաս կը կազմեն եղբայրներ Վարդգէս Տէր Կարապետեան (ատենապետ), Հրանտ Մուրատեան (ատենադըպիր) եւ Նշան Թիւմիւզեան (գանձապահ):

Եռանդամ յանձնախումբը կը գործէ մէկուկէս տարի եւ կը գումարէ 35 նիստեր: Յանձնախումբին անդամները միութեան անդրանիկ Պատգամաւորական Հնդհանուր ժողովը պատրաստելու եւ շրջաններու հետ ուղղակի կապեր հաստատելու համար կը ձեռնարկեն այցելութիւններու շարքի մը՝ Գանատա, Մ.

Սերձաւոր Արեւելքի 20-րդ Պատգամատորական Ժողովի Բ. նստաշրջան, 10-11 Մարտ 1973:

Նահանգներ, ֆրանսա եւ այլուր: Մարմինը կը վայելէ Հ.Յ.Դ. գերազոյն մարմինին քաջալերանքն ու աջակցութիւնը: Մարմինին աշխատանքներուն կ'օժանդակեն յատկապէս լիազօրուած եղայրներ Յովկաննէս Շահնեան, տոքթ. Բարգէն Փափազեան, Անդրանիկ Ուրֆալեան, Բիւզանդ Թորիկեան, Վարդգէս Ալահայտոյեան եւ Յակոբ Համամճեան: Փարիզ հաստատուած Սուրէն Մուրատեան եւս աշխատանքներ կը տանի այս ուղղութեամբ:

Այցելութիւններէ եւ նախապատրաստական երկար աշխատանքներէ ետք, եռանդամ մարմինին հրաւէրով, 13-15 Դեկտեմբեր 1974-ին, Պէյրութի մէջ կը գումարուի Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Ա. Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը, մասնակցութեամբ 9 շրջաններէ 23 լիազօր պատգամաւորներու (ներառեալ «Հ.Մ.-Լ.Մ.Ի Ա. Ընդհանուր Ժողովի Կազմակերպիչ Մարմին» ներկայացուցիչը): Ժողովին դէտի հանգամանքով կը մասնակցին Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութեան անդամները, կազմակերպիչ եռանդամ մարմինի մնացեալ երկու անդամը, Թեհրանի Հայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան ներկայացուցիչը, Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդի երկու անդամ, «Ազգակ» օրաթերթի եւ Հ.Յ.Դ. Լիբանանի Կեդրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչները:

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՍՏՐ

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՍՏԵՂԾՄԱՆ ԱՌԱՋԱՐԿՅ... 1971-ԻՆ

Երբ նկատի ունենանք, թէ ինչ պայմաններու մէջ կը գործեն մէր մասնածիւթերը, կրնամ անվարան ըսել, որ անգնահատելի գործ կը կատարեն Վարչութիւնները: Բայց, իմ կարծիքով, պէտք չէ գոհանանք ծեռք բերուած արդիւնքներով: Պէտք է հիմնական փոփոխութիւններ մտցնել Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Վարչական մեքենային մէջ, որպէսզի աւելի լաւ արդիւնքներ ծեռք բերելու հնարաւորութիւն ծեռք բերուի:

...Այսօր, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի գաղթաշխարհի մէջ լայն տարածում ունեցող կազմակերպութիւն մը դարձած է: Շեռաւոր Աւստրալիայէն մինչեւ Ամերիկա, ամէն տեղ, հայ երիտասարդին աչքերը յարած են Հ.Մ.Լ.Մ.Ին: Ամէն տեղ նոր մասնածիւթեր կազմուելու վրայ են: Որպէսզի այս ծիգերը արդիւնաւորուին եւ դառնան մնայուն, անհրաժեշտ է ստեղծել Վարչական ուժեղ մեքենայ, որուն թեւերը հասնին ամէն կողմ: Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան մը ստեղծումով միայն կարելի է այդ Վարչական ուժեղ մեքենան ունենալ եւ անոր միջոցով համադրել բոլոր գաղութներու մէջ գործող Հ.Մ.Լ.Մ.Ի մասնածիւթերը:

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Մերձաւոր Արեւելքի Շրջանային Վարչութիւնը, որուն մէկ մասնածիւղը ըլլալու պատիւը ունինք եւ որուն օժանդկութեան կը դիմէ ամէն նորակազմ Վարչութիւն, թէեւ մեծապէս գնահատելի գործ կը կատարէ, բայց անհրաժեշտ եղող լայն լիազօրութիւնները չունի ամէն բան տնօրինելու եւ իր հրահանգները բոլորին պարտադրելու: Այդ լիազօրութիւնը ունեցող մարմին մըն է, որ մենք կ'ուղենք:

Ուզենք կամ չուզենք, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի դարձած է համազգային բնոյթ ունեցող կազմակերպութիւն եւ այդ կը պարտադրէ մեզի կազմակերպուիլ ըստ նոր պահանջներուն:

(Զրոյց եղբ. Վարուժան Մերոբեանի հետ, Վ.Ս., «Ազդակ», 18 Յունար 1971)

ընդամենը 37 ժողովական: Լիազօր
պատգամաւորներով կը ներկայանան
հետեւեալ շրջանները- Լիբանան, Սուլ-
իա, Գանատա-Արեւելեան Մ. Նահանգ-
ներ, Գալիֆորնիա, Ամման, Յորդանան,
Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Յունաստան:
Անոնք կը ներկայացնեն 23 մասնաճիւ-
ղեր-Պէյրութ, Պուրճ Համուտ, Անթիլ-
խաս, Այնար, Զահիրէ, Ճիւնի, Ժրտէյտէ,
Թրիփոլի, Հալէպ, Ամման, Երուսաղէմ,
Սոնթրէալ Թորոնթօ, Համիլթըն, Ուա-
շինկթըն, Պոսթըն, Լու Անձելլս, Սան
Ֆրանսիսօ, Ֆրեզնօ, Մոնթեալլօ, Ու-
ռուկուէ, Սիսոնի եւ Մելապուռն:

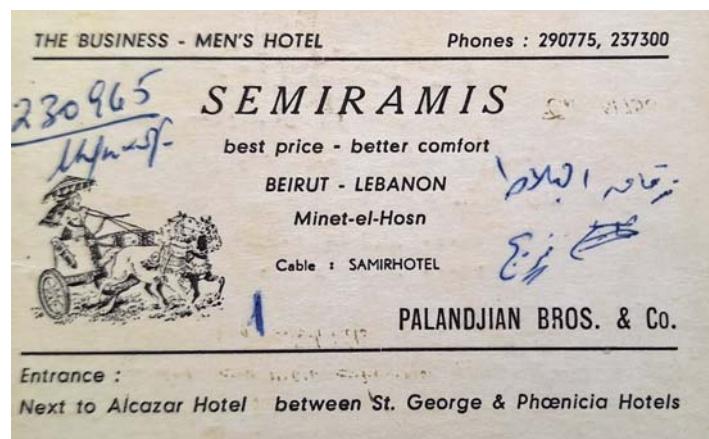
Միութիւնը համագաղութային կառոյցով օժտելէ ետք (23 մասնաճիւղ՝ 7106 անդամ), Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովը կը քուէ արկէ Հ.Մ.Լ.Մ.ի նոր շրջանի Ծրագիր-Կանոնագիրը եւ անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան իննանդամ կազմը կ'ընտրէ հետեւեալ եղբայրներէն.- Լիբանանէն Վարդգէս Տէս Կառապաետեան (ատենապատ).

Վարդպէս Ալահայույիեան (փոխ ատենապետ), Տիգրան Ոսկունի, Բիւզանդ Թողրիկեան (ատենադպիլիներ), Նշան Թիւսիւգեան (գանձապահ), Ցովհաննէս Պայթարեան (հաշուապահ), Մոնթրէալէն Դանիէլ Դանիէլեան, Լու Անձելլսէն Արմէն Տէլիրմէննէնան եւ Պուէնոս Այրէսէն Պարզեւ Պարսամեան (խորհրդականներ):

Թարթը այն պանդոկին, ուր իշեւանած են Շ.Ս.Ը.Մ.ի Անդրանիկ Պատգամաւրական Ընդհանուր Ժողովին մասնակիցները:

(Քարքը եղբ. տոք. Պայրամեանի արխիւն: Զարթին մայր օրինակը Կը մնայ եղբ. Պայրամ-եանի մօս):

Անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան գլխաւոր ճիշտ կ'ըլլայ շրջաններու հետ կապերու ամրապնդում, արխիվներու կեդրոնացում եւ թանգարանի կազմութիւն։ Կազմը կը գործէ մինչեւ Ապրիլ 1979 եւ կը յաջողի Քաղամուխ մէջ, Յունաստան, 1-13 Օգոստոս 1978-ին իրականացնել համա-Հ.Ս.Լ.Ս.ական առաջին բանակումք։

15 ԴԵԿԵՄԲԵՐ, 1974 (ՏԱՄԱՍՄԵԱԿ)

Կան թուականներ, որոնք պէտք է առնուին շրջանակի մէջ եւ չմոռ-ցըլի՞ն:

Կան թուականներ, որոք անկիւնա-դարձային են, խորհրդանիշ են, երկար երկունքի խտացո՛ւմ:

Կան թուականներ, պարզ ու մեկին, որոնք պատմակա՛ն են:

15 Դեկտեմբեր 1974, Պէտքութ:

Պէտքութի Հ.Մ.Լ.Մ.ի ակումբի սրահ, յաւելեալ ճշգրտու-թեան համար:

Հ.Մ.Լ.Մ.ի գանազան մասնաճիւղերէն 23 ներկայացուցիչներ, ա՛յդ թուականին, ա՛յդ տեղ, այս մեծ միութիւնը բարձրացուցին իր արժանի առաքելութեան, ընտրելով Կեդրոնական Վարչու-թիւն եւ վաւերացնելով ընդհանուր Ծրագիր-Կանոնագիր:

Այլ բացատրութեամբ, Հ.Մ.Լ.Մ. 15 Դեկտեմբեր 1974-ին ծխածնացաւ աշխարհի երկնակամարին վրայ, դառնալով հա-մագաղութային:

Անշուշտ մեր փափաքը այդ չէր:

Մեր աշխարհը մե՛ր աշխարհն էր, ոչ թէ աշխա՛րհը:

Սակայն այս աշխարհի վրայ կարենալ ապրելու ու այս աշ-խարհի վրայ իր սեփակա՛ն աշխարհը ունենալու համար անհր-դաշեշտ էր Կեդրոն ունենալ, Կեդրոնանալ:

Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը այդ փա-փաքի, այդ պահանջի երթին՝ քար դրաւ քարի վրայ:

Իր ծնունդով այս միութիւնը արդէ՛ն Ընդհանուր էր. այս թուականին դարձաւ համընդհանուր:

15 Դեկտեմբեր 1974:

Ո՞վ չի գիտեր, որ երբ Կեդրոնը ուժով է, ուժով է ամբողջը:

Ո՞վ չի գիտեր, որ երբ Կեդրոն կայ, ուրեմն կայ եւ թաւալք, ինչպէս տիեզերական օրինակ եւ օրէնք:

Հ.Մ.Լ.Մ.ի անդրանիկ Կեդրոնական Վարչութեան կազմը:

Հ.Մ.Լ.Մ.ի անդրանիկ Պատգամատրական Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցներ:
(գունաւոր նկարը եղբ. Պայրամեանի արխիւն):

Ո՞վ չի գիտեր, որ Կեդրոնը, Կեդրոնականը, Կեդրոնանալը կենսականէն աւելի բան են: Ասով կ' ամբողջանայ լինելութիւ-նը, որուն կը ձգտին բոլոր շարժումները. ակերը՝ առուներուն, առուները՝ գետերուն եւ գետերը՝ ծովուն:

Միութեան մը համար աւելի մեծ իրագործում կարելի՞ է երեւակայել, մանաւանդ մեր ժողովուրդի դժինմ ճակատագ-րին ենթարկուած հաւաքականութեան մը համար, քան ա՛յս:

Հիմա աշխարհով մէկ ցրուած երիտասարդութիւնը (ճակա-տագրականօրէն ու հազար անգամ դժբախտաբար) կ' ենթար-կը մէկ եւ միեւնոյն ԿԱՄՔԻՆ (անշեղօրէն եւ հազար անգամ բարեախտաբար):

Հիմա այս միութիւնը, որպէս կառոյց եւ առաքելութիւն, համապատասխան իր անուան եւ կոչումին, դէմ է տեղայնա-կան հասկացողութիւններու եւ մտայնութեանց, ինչպէս եւ մանաւանդ գործելակերպի: Միութիւնը ինք՝ ինքնանպատակ չէ, այլ կը ձգտի նպատակի մը, որ յայտարարուածն է, եւ մա-նաւանդ՝ հետապնդուածը...

Հաւատարմութիւն Աստուծո՛յ, Հայրենիքի՛, Մարդո՛ւ:
1974-1984:

Տասը տարուան մէջ ինչ ըրաւ Կեդրոնականը.-

Հրատարակեց «Մարզիկ», կազմակերպեց սկաուտական համագութային բանակում (Յունաստանի մէջ, Ֆրանսայի մէջ), պասկեթպոլի մրցաշարք (Գանատայի մէջ), կազմակեր-պեց Ընդհանուր ժողովներ (Կիպրոսի մէջ, Յունաստանի մէջ), Շրջանային ժողովներու ներկայացուցիչներ ղրկեց (Ամերի-կաներ, Աւստրալիա, Եւրոպա, Մերձաւոր Արեւելք), ստացաւ հազարաւոր նամակ, պատասխանեց հազարաւոր անգամ...

Կեդրոնականը՝ աշխարհը աշխարհին կապեց:

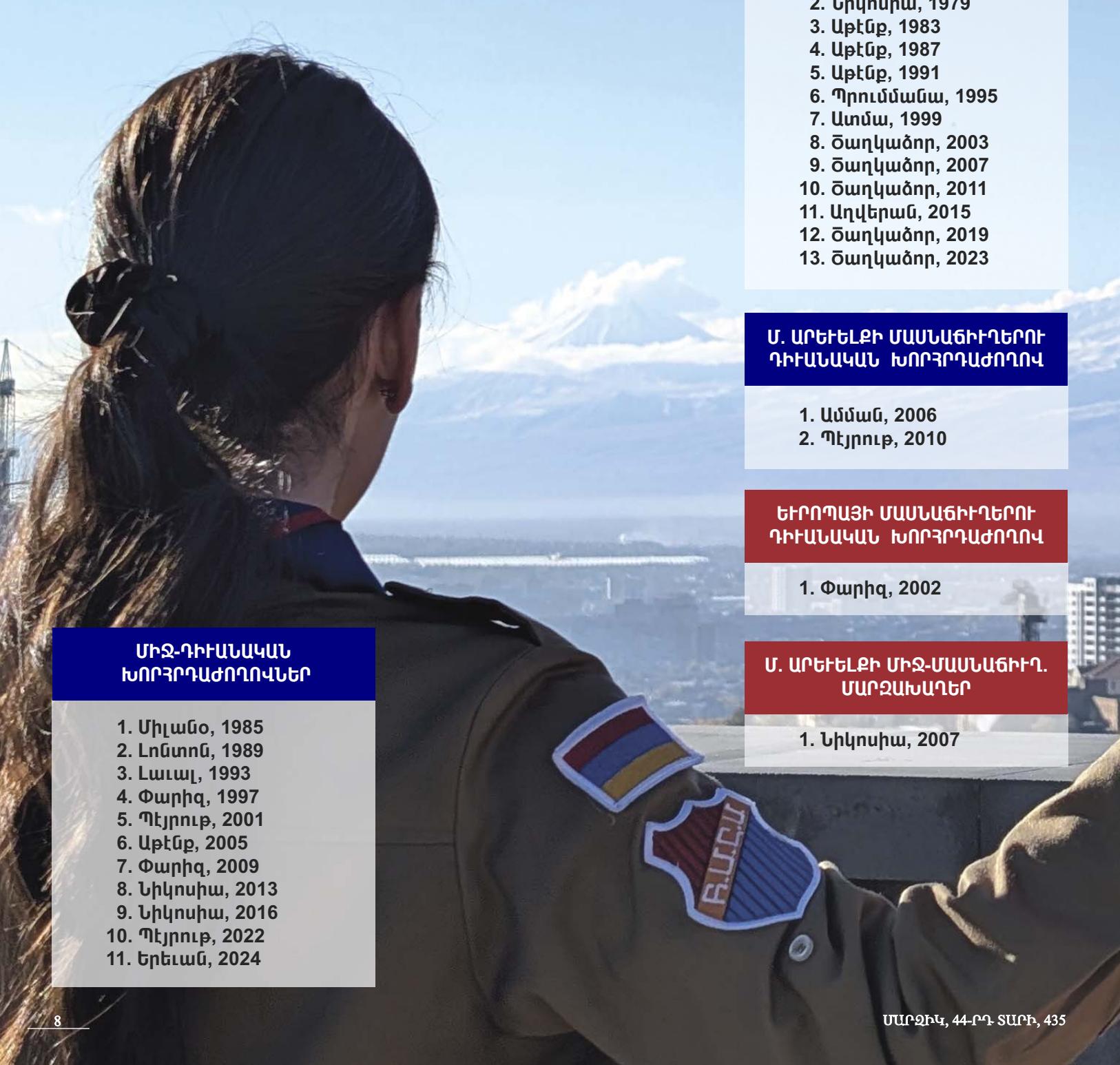
Ցամենայնդէպս,

Առայժմ կարեւորը Կեդրոնական Վարչութեան ըրածն ու ընելիքն ալ չէ, որքան եղած ըլլալու իրողութիւնը:

Վերջին հաշունդ աշխարհի, Հ.Մ.Լ.Մ.ի պէս Միութեան մը համար՝ տասը տարին վայրկեան իսկ չէ...

**Խմբագրական «Մարզիկ»ի,
Դ. տարի, թիւ 9 (45), Դեկտ.-Յունուար 1985:**

50 ՏԱՐԻՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՄԻԱԽԹԻՒՆՔ ՀԱՐՍԱՑՈՒՑԻՆ ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Ը.ԱԿԱՆ 100 ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

ՄԻԶ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՅՈՒԱԺՈՂՈՎՆԵՐ

1. Միլանօ, 1985
2. Լոնտոն, 1989
3. Լաւալ, 1993
4. Փարիզ, 1997
5. Պեյրութ, 2001
6. Աթենք, 2005
7. Փարիզ, 2009
8. Նիկոսիա, 2013
9. Նիկոսիա, 2016
10. Պեյրութ, 2022
11. Երեւան, 2024

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

1. Պեյրութ, 1974
2. Նիկոսիա, 1979
3. Աթենք, 1983
4. Աթենք, 1987
5. Աթենք, 1991
6. Պրումնանա, 1995
7. Ատմա, 1999
8. Ծաղկաձոր, 2003
9. Ծաղկաձոր, 2007
10. Ծաղկաձոր, 2011
11. Աղվերան, 2015
12. Ծաղկաձոր, 2019
13. Ծաղկաձոր, 2023

Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԱՍՆԱՅԻՂԵՐՈՒ ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՅՈՒԱԺՈՂՈՎ

1. Ամման, 2006
2. Պեյրութ, 2010

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՄԱՍՆԱՅԻՂԵՐՈՒ ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՅՈՒԱԺՈՂՈՎ

1. Փարիզ, 2002

Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԻԶ-ՄԱՍՆԱՅԻՂ. ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐ

1. Նիկոսիա, 2007

ՀԱՄԱ-Հ.Ս.Ը.Մ.ԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

- Քալամոս, 1978
- Քլամար, 1980
- Չալֆոնթ Յայք, 1986
- Այա Մարինա, 1990
- Բիլրական, 1994
- Աղաւնաձոր, 1998
- Բիլրական, 2002
- Բիլրական, 2006
- Բիլրական, 2010
- Բիլրական, 2014
- Բիլրական, 2018
- Առցանց, 2021
- Բիլրական, 2023

ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

- Առցանց, 2024

ՑԱՍԿԱՔԱՍՏԻՆ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

- Եւրոպայի Ա. բանակում,
Շուէտ, 2024

ՔՈՅԹ ՄԱՍՆԱԺԻԴԵՐՈՒ ԲԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐ

- Երեւան, 2011

ԱՏԵՆԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ՑԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ

- Առցանց, Ապրիլ 2020
- Առցանց, Հոկտ. 2020
- Առցանց, Հոկտ. 2022
- Առցանց, Մայիս 2023
- Առցանց, Փետր. 2024
- Առցանց, Յունիս 2024
- Առցանց, Հոկտ. 2024

«ՎԿԱՅԵԱԼ» ԿԱՐԳԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

- Եւրոպայի յատուկ, Փարիզ, 2009
- Միջին Արեւելքի յատուկ, Յալէպ, 2009
- Ամերիկայի յատուկ, Լոս Անդելըս, 2009
- Ամերիկայի յատուկ, Սէնթ Գաթրինգ, 2013
- Եւրոպայի յատուկ, Սեղման, 2016
- Եւրոպայի յատուկ, Փարիզ, 2022
- Միջին Արեւելքի յատուկ, Ամման, 2022

ԽՄԲԱՊԵՏԱԿԱՆ ՑԱՍԿԱԳՈՒՄԱՐՆԵՐ

- Արէնք, 1982
- Լոս Անդելըս, 1988
- Սիտնի, 1996
- Ծաղկաձոր, 2004
- Ծաղկաձոր, 2008
- Ծաղկաձոր, 2012
- Երեւան, 2016
- Առցանց, 2020
- Գահիլե, 2024

«ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ» ԿԱՐԳԻ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔՆԵՐ

- Բիլրական, 2010
- Բիլրական, 2014
- Բիլրական, 2018
- Բիլրական, 2023

Մ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԽՄԲԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ՑԱՍԿԱԳՈՒՄԱՐ

- Պէյրութ, 2006

ՔԱՐՈՉՉԱԿԱՆ ՔԱՏՐԵՐՈՒ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ

- Առցանց, 2023

ՔԱՐՈՉՉԱԿԱՆ ՑԱՍԿԱԳՈՒՄԱՐՆԵՐ

- Առցանց, 2021
- Առցանց, 2024

41 հրաման 101 ՄԱՍՆԱԽԻԴ 11 ՄԻԱՀՈՐ

9 հրամանավերն ՎԱՐՉՈՒԹԵԻՆ (80 ՄԱՍՆԱԽԻԴ-ՄԻԱՀՈՐ)

32 ՄԵԿՈՒՄԻ (ՄԱՍՆԱԽԻԴ-ՄԻԱՀՈՐ)

26 ԵՐԿԻՐ 435 ԹԻՒ **ՄԱՐԶԻԿ**
ՀԱՅԱ-Հ.Մ.Ը.Ը.ԱԿԱՆ

50 ՏԱՐԻՆԵՐ, ՈՐՈՆՔ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՐԱՍՑՈՒՑԻՆ
ՀԱՄԱ-Հ.Մ.Ը.Ը.ԱԿԱՆ 100 ՆԱԽԱԶԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

**ԱՏԵՆԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՑԱՄԱՔԱՍՏԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ**

1. Երոպայի ատենապետներ, Փարիզ, 2016
2. Երոպայի ատենապետներ, Ալմելօ, 2017
3. Երոպայի ատենապետներ, Միլան, 2018
4. Երոպայի ատենապետներ, Լոնդոն, 2019
5. Ամերիկայի ատենապետներ, Լոս Անջելըս, 2019

**ՀԱՄԱ-Հ.Ս.Ը.ԱԿԱՆ
ՄԱՐԶԱԽԱՂԵՐ**

1. Մոնթրէալ-Թորոնթօ, 1981
2. Լոս Անջելըս, 1985
3. Վալանս, 1990
4. Մոնթրէալ-Թորոնթօ, 1993
5. Ուաշինգթոն-Նիւ Ջըրզի, 1997
6. Պէյրութ, 2001
7. Աթենք, 2005
8. Երեւան, 2009
9. Երեւան-Արտաշատ, 2013
10. Երեւան-Արտաշատ, 2017
- Առցանց, 2021
11. Երեւան-Կիւմրի, 2022

**ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐՆԵՐ**

1. Աթենք, 2019
2. Նիկոսիա, 2023

**ՀԱՄԱԵՒՐՈՊԱԿԱՆ
ԵՐԻՏ. ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ**

1. Վիեննա, 2017

**ՈԳԵԿՈՉՈՒՄՆԵՐ
ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ**

1. Յայոց Ցեղասպանութեան 90-ամեակի ուխտագնացութիւն, Տէր Զօր Եւ Մարկատէ, 2005
2. Հ.Ս.Ը.Ա.ի 90-ամեակի առիթով «Շ. Քրիստեան» լսարանի բացում, Երեւան, 2008
3. Հ.Ս.Ը.Ա.ի 100-ամեակի առիթով, Վահան Չերազի արձանի բացում, Կիւմրի, 2018
4. Հ.Ս.Ը.Ա.ի 100-ամեակի առիթով, գիտաժողով, ցուցահանդէս Եւ յուշաքարի բացում,
Երեւան Եւ Բիւրական, 2018
5. Հ.Ս.Ը.Ա.ի 100-ամեակի առիթով, փառաւոր տողանցք-տօնակատարութիւն, Երեւան, 2018

ԿԱՌՎԱԾ ՊԻՏԻ ՄՆԱՎՔ ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՄԱՆԵՐՈՒՆ

(Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ԵՂԲ. ՑԱԿՈԲ ԽԱԶԵՐԵԱՆԻ ՊԱՏԳԱՄԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝
ՄԻՈՒԹԵԱՆ 106-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՀԱԼՔՊԻ ՄԷՋ)

Հաւաքուած ենք տօնա-
կատարելու Հ.Մ.Լ.Մ.Ի
հիմնադրութեան 106-ամեա-
կը:

Հաւաքուած ենք Հալէպ, 20-րդ դարու առաջին եւ ան- նախադէպ Յեղասպանութեան վայրերու ամենամօտակայ քաղաքը։ Վայրը եւ մեր այս հաւաքը կը պարտաւորեցնեն, որ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի համաշխարհա- յին բազմահազարնոց կառոյ- ցի իւրաքանչիւր անդամին անունով, արտայայտուած՝ իր գերագոյն մարմինին ճամբով,

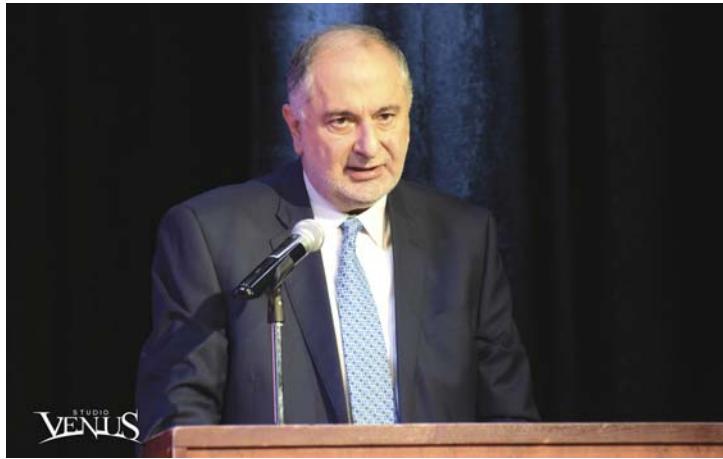
Երախտագիտութեան ամենաազնիւ մեր գնահատանքը արձա- նագրենք Սուրիոյ արաբ ժողովուրդին, որուն նախնիները եւ անոնց զաւակները գրկաբաց, սիրով եւ գորովագին ընդունե- ցին եւ հոգատար վերաբերմունք ցուցաբերեցին անտուն, անօգնական, յուսաբեկ, որդեկորոյս, որբ, սովէ ու ծարաւէ փրկուած մեր պապիկ ու տատիկներուն, հայրերուն ու մայ- րերուն, որոնք այս երկրին մէջ ու մասնաւորաբար այս քաղա- քին մէջ գտան ապաստան, պատսպարան եւ տարիներու ընթացքին նախ շտկեցին իրենց ողնասիւնը, անդամ մը եւս բարձրացուցին իրենց ճակատը, դիտեցին հորիզոններ, վերա- կազմեցին իրենց տաք բոյները եւ ընտանիքները, կառուցեցին դպրոց, եկեղեցի՝ հաւաքաբար պահելու համար Մեսրոպեան տառերով հայոց լեզուն, Գրիգոր Լուսաւորիչի շունչով աղօթ- քը, Հայք նահապետի եւ Արամ Մանուկեանի կորովով արձա- նագրուած հայոց պատմութիւնը։

Բի՛ւր չնորհակալութիւնն եւ յարգանք Սուրիոյ արաբ ժողո- վուրդին եւ անոր ողջմիտ ղեկավարութեան։

Վեց դար ստրուկ ապրած տարաբախտ հայ ազգի գարթօն- քի բարեբախտ օրերուն հայ ժողովուրդի ծոցէն ծնունդ առած սկառտական-մարգական միութիւնը՝ Հայ Մարմնակրթական Ընդհանուր Միութիւնը այսօր 106 տարեկան է։

106 տարեկան, բայց միշտ երիտասարդ, եռանդ ու ոգեւո- րութիւն վարակող,

106 տարի անազմուկ եւ կարգապահ շարքերով տողանցող, բայց հոգիներ թնդացնող,

106 տարի Արարատ ու Եռագոյն կրող նոյն, բնաւ չմաշող, բայց՝ յարգանք պար- տագրող տարագով,

106 տարի շարունակ ու աննահանջ, հակառակ հալա- ծանքներու, արգելքներու եւ խոչընդուներու՝ յամառեցաւ բոլոր գլուխներէ վեր բարձ- րացնել ու ծածանել Հայաս- տանի Հանրապետութեան Եռագոյն դրոշը եւ շեփորա- հարել ազգային օրհներգը՝ «Մեր Հայրենիք»ը,

106 տարի, ընտանիքի եւ

դպրոցի կողքին, եղած է դաստիարակող հայ պատանին եւ երիտասարդը՝ ըլլալու բարի, ազնիւ, աշխատասէր, ազգասէր ու հայրենասէր հայրողին,

106 տարի եղած է «ՄԻՇՏ ՊԱՏՐԱՍՏ» եւ «ԼԱՒԳՈՒՑՆ»ը։

106 տարի եւ տակաւին «Նահատակ ցեղի անմահներ»ը, «Վլէժի զրահներ»ը, «Հսկայ նուիրման հրաժեւ տորմիդ»ը՝ «կամաւոր բանակ»ը կը շարժի յառաջ, դրօշ Եռագոյնը կոթո- ղելու կատարն հայրենի լերանց հեռագոյն։

Փառահեղ երթ։

Այս երթի իրագործման մէջ գլխաւոր գերակատարութիւն վերցուցած Հ.Մ.Լ.Մ.Ի շրջաններէն մէկը եղած է Սուրիոյ կա- ռոյցը, որ տասնամեակներ շարունակ իր կազմակերպական բժախնդրութեամբ, անսակարկ ծառայութեամբ, անշեղ սկզբ- բունքայնութեամբ, գիտակից շարքերով մղիչ ուժը հանդիսա- ցած է միութեան երթին յաջող ընթացքին։

Փաստ՝ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի աշխարհասափիւռ մասնածիւղերու կամ տարբեր գաղութներու մէջ հաստատուած կազմակերպու- թիւններու գործունեայ տարբերու յարգելի տոկոսը կը կազ- մեն Սուրիոյ մեր մասնածիւղերուն մէջ հասակ նետած տա- րագաւորները։

Եւ վստա՞հ այլ որակի վերաբերում, պակասաւոր նուիրում կամ անբաւարար կազմակերպուածութիւն կարելի չէր սպա- սել Զարեհաշնորհ հովանաւորութեան տակ գործող մեր Սուր- իոյ կառոյցէն։

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի հիմնադրութեան 106-ամեակի տօնակատարու-

թեան այս ձեռնարկին անդամ մը եւս լսենք մեր միութեան յղուած սրբազան ուղերձ մը:

«Նայ ազգի կեանքին մէջ պատահած իրաշըներէն մէկն է, անտարակոյս, կազմութիւնն ու զարգացումը Յ.Ս.Ը.Ս.ին՝ որպէս կորող անցեալի փառքին ու գրգիռ՝ ապագայի առաւել փառաւոր գործունեութեան:

«Ըստ Մեզի, որ այս իրաշալի կազմակերպութեան մեղուածան աշխատանքին ու յարածուն վերելքին ականատես վկան ենք մօս քսան տարիներէ ի վեր, Յ.Ս.Ը.Ս.ը չէր եւ հետագային երբեք պէտք չէ ըլլայ հայ պատահիին միայն ֆիզիքական ուժին զարգացումին ազդակը, այլ առողջ մարմնին մէջ, առողջ հոգիին հետ պէտք է կերտէ անոր նկարագիրը, որուն դրոշմէ նաև բիւրեղանման եւ անվիճելի հայկականութեան ազգային կնիքը:

«Քսաներորդ դարու աշխարհացունց գիտերու եւ աննախատեսելի վերիվայրումներու շրջանին Յ.Ս.Ը.Ս.ի գլխաւոր եւ նախախնամական պարտականութիւնը պէտք է ըլլայ կերտումը այդ նկարագրին, որպէսզի հայ ազգի կանչին, տագնապի մէջ կամ ուրախութեան առիթով, իր ամբողջ կարելիութեամբ կարենայ պատասխանել՝ «ՄԻՇՍ ՊԱՏՐԱՍ»։ Ու յարատեւ բարձրանայ՝ իրեն հետ բարձրացնելով անոնք, որոնք նիւթեղէն եւ հոգեկան իրենց աչքերը սեւեած կը մնան Յ.Ս.Ը.Ս.ին ու այս՝ իրաւամբ»։

Զարեհ Ա. Կարողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ:

Վեհափառ տէ՛ր, Հ.Մ.Ը.Ը. Հաւատարիմ է Ձեր պատգամին, մասնաւորապէ՛ս Սուրբիոյ ձեր սրտին մօտիկ շրջանը։

Վա՛րձքը կատար Հ.Մ.Ը.Ը.ի այս միջնաբերդը հիմնողներուն, քար առ քար անոր պարիսպները բարձրացնողներուն եւ մինչեւ օրս զայն անառիկ պահողներուն։

Կրկնակի վարձքը կատար բոլոր Հ.Մ.Ը.Ը.ականներուն, որոնք պատմէշի վրայ մնացին ու ղեկավարեցին Սուրբիոյ գաղութին գոյութիւնը, ու այդ կարգին՝ մեր կառոյցը, ըլլայ այդ 1960-ական թուականներու հալածանքներու ժամանակշրջանին, կամ 2011-էն սկսեալ եւ շուրջ 12 տարիներու վրայ երկարած Սուրբիոյ դէմ շղթայագերծուած միջազգային պատերազմի օրերուն։

Ցիշատակը անթառամ մնայ այս երկու ժամանակաշրջաններու բոլոր նահատակներուն՝ Սահակ Նալպանտեանէն մինչեւ Ռաֆֆի Պչաքճեան։

Այսօր մենք բացակայ չենք գներ եղբ. Ցարութ Բանոյեանին, եղբ. Ցարութ Բակոր Աստարճեանին եւ եղբ. Մոսիկ Սեբէլէմեանին, որոնք չորս տարի առաջ, այս պահուն, իրենց զինակիցներուն հետ Շուշիի ինքնապաշտպանութեան մարտերը կը մղէին ազերի-թուրք բանակներուն դէմ, եւ 5 նոյեմբերին, հաւատարիմ՝ իրենց երդումին, վասն հայրենեաց կը նահատակուէին ու կը մտնէին հայ քաջարիներու պանթէոն։

«Նրանք ընկան կրիմներում Բայց ապրում է հոգին նրանց Ապրողների հոգիներում»։

Պատիւը ձե՛րն է։

106 տարիներու յաջողութիւններու եւ իրագործումներու նշումը սակայն չի հանգստացներ մեր ներաշխարհը,

- Որովհետեւ մեր բազկերակը կը բարախէ հայու ազգային զգայարաններու կշռովթով, բայց 9 նոյեմբեր 2020-էն ետք այդ կշռովթը մեզի հարազատ չէ։

- Որովհետեւ 9 նոյեմբեր 2020-էն ետք ազատագրելի Արարատի լանջերուն բանակելու մեր սկառուտ տարագաւորներուն երազն իսկ ապօրինի կը նկատուի։

- Որովհետեւ 9 նոյեմբեր 2020-էն ետք ազատագրելի Տարօնի Բազրեւանդ գաւառի մէջ մեր նաւասարդեան խաղերը վերականգնելու կամքը թշնամական գաղափար կը սեպուի։

- Որովհետեւ «Քանի Արցախը կայ, լաւ չենք ապրելու» թեղը քարոզողները ու Արցախը բեռ նկատող անոնց հետեւորդները կը շարունակեն իրենց գաւադիր ծրագիրները։

Վաղո՞ւց տաճարը ներսէն քանդողները ու իրենց ձեռքով թշնամիին սուրբ սրողները՝ այսօրուան խունթան կրկնօրինակն է Վասակ Սիւնիի, Սելիք Ֆրանկիւլի։

Սակայն մենք՝ Հ.Մ.Ը.Ը.ականներս, Վարդան Մամիկոնեանի, Դաւիթ Բէկի ծոռները, ամենամարդաշատ, ամենատարածուած, ամենաժողովրդական միութեան անդամներ, ազգն ու հայրենիքը գերադաս արժէքներ դաւանող միութենականներ՝

- Պիտի չհաշտուինք դաւաճանական պարտութեան հետ։

- Կառչած պիտի մնանք մեր ազգային արմատներուն։

- Պատուով պիտի շարունակենք մեր ազգանուէր ու հայրենանուէր առաքելութիւնը։

- Անպելի պիտի պահենք մեր ազգային արժէքակարգը՝ լեզոն, կրօն, մշակոյթ, ընտանիք, պատմութիւն, բարքեր։

- Բուռն կերպով պիտի պայքարինք կառոյցներ կազմաքանդող համաշխարհայնացման ալիքներուն ու աղանդաւորական հոսանքներուն դէմ։

Ու պատրաստ ըլլանք, որ երբ տայ զանգը, ահազանգը, ու գահին նստած հայ իշխանը հայ տառերով գրէ հայոց հրաման՝ շարժինք յառաջ դէպի Արցախ, Տիգրանակերտ, Մուշ, Պայտիսու ու Վան, «որ մեր հոգու պարտքը տանք»։

ԻՐ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԿՈՉՈՒՄԻՆ ԳԻՏԱԿԻՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՄԻԱՅՆ ԿՐՆԱՅ ԱՅՍՔԱՆ ԲԱՐԻՔ ՏԱԼ ԻՐ ԺՈՂՈՎՈՒԹԻՒՆ

(Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ ԵՂԲ. ՎԻԳԻՆ ԱԻԱԳԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ,
ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի 35-ԱՄԵԱԿԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԻՆ, ԵՐԵՒԱՆ)

Տօն է այսօր Հ.Մ.Լ.Մ.Ի մեծ ընտանիքին համար:

Բոլորը հաւաքուած են նշելու սիրելի յոբելեարին՝ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի 35-ամեակը:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը երիտասարդող է իր տարիքով, բայց իրայացուկ է իր կենսափորձով։ Արդարեւ,

- Անկախ Հայաստանի մէջ կա՞յ պատանիներով ու երիտասարդներով զբաղող միութիւն մը, որ 35

տարիէ կամաւոր կերպով կը գործէ անհատին մէջ մարդը, մարդուն մէջ ազնիւ քաղաքացին կերտելու առաքելութեամբ։

- Կա՞յ միութիւն մը, որ 28 տարիէ ի վեր, 1996-էն ասդին՝ հայութիւնը կը ներկայացնէ միջազգային ընտանիքին մօտ, այնպէս ինչպէս Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը հայ սկառտութիւնը կը ներկայացնէ Համաշխարհային Սկառտական Շարժումին մօտ։

- Կա՞յ միութիւն մը, որ անցնող 35 տարիներուն հիւրնկարած է համահայկական իր կառույցին մեծագոյն ճեռնարկները՝ 8 ընդհանուր բանակումներ, 4 մարզախաղեր, 4 խմբապետական համագումարներ, միջ-դիւանական խորհրդաժողով եւ 6 Պատգամաւորական Ընդհանուր ժողովներ, եւ այս բոլորը՝ տարուէ տարի աճող մասնակիցներու թիւերով ու հետզհետէ աւելի կատարեալ կազմակերպումով։

- Յուշեցէ՞ք, կա՞յ միութիւն մը, որ իր կարիքները բաւարարելէ ետք, ընդհանաչած է նաև քոյր շրջաններու՝ թիֆլիսի, Մոսկուայի եւ Արցախի մասնաճիշտերու կարիքներուն։

- Կա՞յ միութիւն մը, որ քառայարկ կերպոն ունի Երեւանի մէջ, հսկայ բանակավայր մը Բիւրականի մէջ, յարմարաւէտ երկրորդ մը Երեւանի մէջ, տակաւին առանց անդրադառնալու տարբեր քաղաքներու մէջ իր ունեցած կերպոններուն եւ դրասենեակներուն։

- Հսկ՝ գոյութիւն ունի՝ միութիւն մը, որ սփիւռքեան չարիքը բարիքի վերածած է՝ իր դուներն ու սրտերը լայն բանալով իրաքի, Սուրբիոյ, իրանի եւ Լիբանանի շրջաններէն հայրենիք հաստատուած բազմահարիւր պատանիներու եւ երիտասարդներու։

- Վերջապէս, ցոյց տուէք միութիւն մը, որ այսքան աշխոյժ

կերպով լծուած է Արցախի տեղահան ժողովուրդի զաւակներուն խինդ ու ժպիտ բաշխելու, անոնց ծանր ու ճնշիչ առօրեան թեթեցը նելու կենսական աշխատանքին։

Իր առաքելութեան եւ կոչումին գիտակից միութիւն մը միայն կը նայ այսքան բարիք տալ իր ժողովուրդին, գործ ու արդիւնք՝ իր հայրենիքին։

Իր առողջ միութիւնը բարոյական մեծ վարկով ու միջազգային ճանաչումով միութիւն մը միայն կրնայ այսքան փնտուած ու յարգուած ըլլալ։

Յարգանքը, սակայն, յոբելեար միութեան չի վերաբերիր միայն, այլ նաև՝ միութեան անդամներուն։

Խիղճի պարտք է 35-ամեակի տօնակատարութեան այս պահուն յիշել եւ գնահատել Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի վերընձիւման առաջին սերունդի երախտաւորները՝ եղբ. Վարդան Բախչեանը (Կեդրոնական Վարչութեան մեր նահատակ եղբայրը), մեր մէջ ներկայ եղբ. Բագրատ Եսայեանը (Կեդրոնական Վարչութեան մեր սիրելի նախկին անդամը) եւ տակաւին ուրիշներ, որոնք 70 տարուան արգելքէ ետք՝ կազմակերպութիւն ստեղծեցին, գաղափարախօսութիւն տարածեցին եւ սկառտական շարժումը վերակենդանացուցին նորանկախ հայրենիքի մէջ։

Պէտք է յիշել եւ խոնարհիլ յիշատակին դիմաց Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի այն բոլոր նահատակներուն, որոնք իրենց թանկագինը՝ գարուն կեանքերը զոհաբերեցին հայրենիքին եւ հայութեան համար։ Յաւելք ապրի անոնց յիշատակը։

Պէտք է յիշել մանաւանդ սեւ աշխատանքի ախտյեան մեր քոյրերն ու եղբայրները, յաջորդական վարչական կազմերու եւ յանձնախտամբքերու անդամները, որոնք յոգնութիւն չճանչցան իրենց ծառայութեան մէջ։ Գործեցին անձնուէր, մարդասէր եւ ազգասէր մարդու օրինակով։ Հ.Մ.Լ.Մ.ը նման խոնարհներու կը պարտի իր յաջողութիւնները։

Վերջապէս, յիշենք ու գնահատեանք անոնք որոնք պատնէշի վրայ են այսօր։ Անոնք որոնք մտածումով, խօսքով ու գործով կապուած են այս միութեան եւ որոշած են Հ.Մ.Լ.Մ.-ի սիրոյն զոհել ամէն բան եւ իրենց բոլոր կարողութիւններով «Միշտ

պատրաստ» ըսել եւ յարատեւ բարձրանալ, իրենց հետ բարձրացնելով իրենց շրջապատը:

Հ.Մ.Լ.Մ.ը, սիրելիներ, այս բոլորով՝ Հ.Մ.Լ.Մ. է:

Բոլորին զոհողութիւններուն գումարն է, որ այս միութիւնը արժանի կը դարձնէ Հայաստանի Ազգային Սկառտական Կազմակերպութիւնը ըլլալու եւ մնալու կոչումին:

Բոլորին նուիրաբերումի անչափի տարողութիւնն է, որ այս միութիւնը կը պահէ Հայաստանի ամէնէն աշխոյժ, ամէնէն ազգային եւ ամէնէն յանձնառու պատանեկան-երիտասարդական կազմակերպութիւնը:

Ու բոլորին վստահութիւնը եւ երբեմն խենթութեան աստիճանի համար հաւատքն է, որ այս միութիւնը կ'օժտէ ամէն ձեւի դժուարութիւն յաղթահարելու եւ անկարելին կարելի

դարձնելու զօրութեամբ:

Փա՛ռք հաւատքի աղբիւր Հ.Մ.Լ.Մ.ին: Շնորհաւո՞ր անոր 35-ամեայ յոբելեար Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ին:

Շնորհաւորութիւններ նաեւ հանդիսաւոր այս պահուն պարգեւատրուած մեր վաստակաշատ եղբայրներուն: Պատիւս արժանաւորաց:

Կը մնայ մաղթել, որ ՅԵ-ամեակի այս երթը բոլորիս ճիգերով ըլլայ անխափան:

Թող նորանոր ամեակներ հարստացնեն Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի պատմութիւնը, որպէսզի ան թիւով ու որակով աւելի զարգանայ, մեծնայ, ուժեղանայ եւ անվերջ իրագործումներով հարստացնէ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի մեծ ընտանիքը, համայն հայութիւնն ու Հայաստանը:

ԴՈՒՔ ՍՈՎՈՐԱԿԱՆ ՍԿԱՌԻՏԵՐ ՉԷՔ, ԴՈՒՔ «ՆԱՀԱՏԱԿ ՑԵՂԻ ԿԱՄԱՒՈՐ ԲԱՆԱԿ»ԻՆ ԶԻՆՈՒՐՆԵՐՆ ԵՔ (Հ.Մ.Լ.Մ.-ի կերպունական վարջութեան ԱՆԴԱՄ ՔՈՅՑՐ ԹԱԼԻՆ ՕՐՏՈՂԼԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ՝ ՍԿԱՌԻՏԱԿԱՆ ԽՈՍՄԱՆ ԵՒ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆ)

Ի բրեւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ականներ, բոլորիս համար հպարտառիթ երեւոյթ է տեսնել եւ ներկայ ըլլալ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի շրջանի մը հիմնադրութեան ամեակներու հանդիսութիւններուն, որոնք լոկ բազմութիւն հաւաքող ձեռնարկներ չեն եւ անոնց արժէքը մէկ կամ երկու ժամուան հանդէսին մէջ չէ որ կը կայանայ: Այս հանդիսութիւններուն լիիրաւ արժէքը պէտք է տեսնել արդասիքը տարիներու աշխատանքին, այս միութեան սկզբունքներուն հաւատացող եւ անոնց հիման վրայ գործող մարդոց կամքի զօրութեան:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը այսօր կը տօնէ իր հիմնադրութեան 35-ամեակը, սակայն Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի կեանքը շատ աւելի կանուխ սկսած է. անիկա հայրենիք մուտք գործեց առաջին անկախութեան հետ՝ որբախնամի հայրենանուէր առաքելութեամբ: Դժուար պարտականութիւն մը այդ օրերուն համար, երբ հազարաւոր որբեր կարիքը ունէին զիրենք գրկողի եւ գուրգուրացողի: Եւ Հ.Մ.Լ.Մ. տէրը դարձաւ այդ ծանր պարտականութեան: Կարծ ատեն մը ետք սակայն, պատմութիւնը այլ ընթացք ունեցաւ եւ Հ.Մ.Լ.Մ. պարտաւորուեցաւ դուրս գալ Հայաստանէն եւ 70 տարի Սփիւրք դարձաւ՝ իր սրտին մէջ պահելով Եռագոյնն ու հայրենիքը: Պատմութիւնը նոր անկիւնադարձ մը ունեցաւ, երբ 1989-ին Հ.Մ.Լ.Մ. վերադարձաւ հայրենիք՝ օրուան կեղրոնական վարչութեան օրհնութեամբ եւ զօրակցութեամբ:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ը Հայաստանի մէջ վերընձիւլելու ճամբուն վրայ ճիգ չխնայուեցաւ: Հերթական կերպով Սփիւրքին խմբապետ-

ներ գործուղուեցան Հայաստան՝ բանակումներ կազմակերպութեան աշխատանքի սերմերը ցանելու համար: Ու այսպէս, Հայաստանի մէջ սկսան կազմութիւն սկառտական բջիջներ, որոնք տարիներու վրայ բազմացան, ցանուած սերմերը ծիցան ու ծաղկեցան՝ մասնաճիւղեր հիմնուեցան, սկառտական շարքերը խիստ զարձան եւ այսօր մէնք ականատես վկաներն ենք այդ իրականութեան, երբ մեր դիմաց կը տեսնենք կազմակերպութեան այդ խիստ շարքերը: Հ.Մ.Լ.Մ.-ը դարձաւ Հայաստանի Ազգային Սկառտական կազմակերպութիւն՝ ճանչցուելով իրեւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ եւ այսօր ան անդամ է Համաշխարհային Սկառտական Շարժումին:

Այսօր ձեզմէ շատեր պիտի տան Հ.Մ.Լ.Մ.-ական սկառտակի իրենց խոստումը: Դուք ձեր պատույն վրայ պիտի խոստանաք ըլլալ հաւատարիմ Աստուծոյ, ծառայել հայրենիքին եւ գործել բարիքներ: Ես վստահ եմ, որ դուք տէրը պիտի ըլլաք ձեր առած խոստումին եւ ձեր առաւելագոյնը պիտի տաք, որովհետեւ դուք ունիք լաւագոյն օրինակները հայրենիքի ծառայութեան: Ամէն անդամ, որ դուք մուտք կը գործէք Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի երեւանի կեղրունը, ձեր աչքերուն դիմաց կը տեսնէք նկարները տակաւին քանի մը տարի առաջ սկառտական շարքերու անդամ նահատակ եղբայրներու, իսկ երբ ամրան կը բարձրանաք Բիւրականի «Գառնիկ Մկրտիչեան» բանակապայր՝ հոն ալ ձեզ պիտի դիմաւորէ «Խիզախներու պուրակ»ը՝ նուիրուած Արցախեան պատերազմին նահատակուած սկառտաներու, որոնք Հ.Մ.Լ.Մ.-ական սկառտակի խոստումը

բառերու ու խօսքի սահմաններէն դուրս բերելով՝ զանոնք գործի վերածեցին, տալով իրենց գերագոյնը եւ իրենց արիւնով ոռոգելով հայրենիքի սրբազն հողը:

Հետեւաբար, յատկապէս այսօր խոստում տուող քոյլեր եւ եղբայրներ, տէրը եղէք ձեր սկառտական խոստումին. մնացէք հաւատարիմ Աստուծոյ, գործեցէք բարիքներ եւ միշտ ծառայեցէք մեր բոլորին հայրենիքին: ՀԱՍԿ՚ի նստավայրի պատերուն վրայ տեղադրուած հերոս նահատակներուն նկարները, ինչպէս նաեւ Բիւրականի բանակալայրին մէջ ծաղկած պուրակը թող դառնան ձեր հայեացքներուն կիպակէտը եւ կողմնացոյցը ձեր աշխատանքներուն: Դարձէ՛ք արժանի յա-

ջորդները այդ նահատակներուն, որոնք չսակարկեցին, երբ հայրենիքը զիրենք կանչեց եւ իրենց կեանքը նույրելով փաստեցին, որ իրենք արժանաւոր զինուորներն են Հ.Մ.Լ.Մ.ի «կամաւոր բանակ»ին: Դուք եւս զինուորներն էք այդ «կամաւոր բանակ»ին եւ դրօշն ու ջահը այսօր ձեզի փոխանցըւած են: Բարձր պահեցէք զանոնք եւ ձեր այսօրուան տուած խոստումին բառերը գործի վերածելով դէպի յառաջ քալեցէք խրոխտ ու հպարտ, որովհետեւ դուք սովորական սկառուտներ չէք, ԴՈՒՔ Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկառուտներն էք, ԴՈՒՔ «Նահատակ ցեղի կամաւոր բանակ»ին զինուորներն էք:

ՕԳՏՈՒԻՆՔ ԱՆՑԵՍԼԻ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆԵՐԵՆ, ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԵԱՄԲ ՈՒՂՂՈՒԻՆՔ ԴԵՊԻ ԱՊԱԳԱՅ

10 Հոկտեմբեր 2024-ին, Սիտնիի Willoughby Uniting եկեղեցւոյ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Յ.Դ. Աւստրալիոյ կառոյցի հիմնադրութեան 60-ամեակին նուիրուած հանրային լսարանը, ուր ողջոյնի խօսքեր արտասանեցին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի, Դանազգայինի (առցանց), ՀՕՄ-ի եւ Հ.Ս.Ը.Ը.ի Կեդրոնական Վարչութիւններու ներկայացուցիչները: Հ.Ս.Ը.Ը.ի խօսքը փոխանցեց Կեդրոնական Վարչութեան Աւստրալիոյ անդամ եղը. Տիրան Վահրատեան: Ստորեւ՝ խօսքին ամբողջութիւնը:

Պարտականութիւնը եւ պատիւը ունիմ Հ.Մ.Լ.Մ.ի կեդրոնական Վարչութեան անունով ողջունելու Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան Աւստրալիոյ կառոյցին հիմնադրութեան 60-ամեակը:

Նախ՝ պարտականութիւն, որովհետեւ իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի մէծ ընտանիքի ներկայացուցիչ, կարիքը չկայ հաստատելու, որ Հ.Մ.Լ.Մ. ծնունդն է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան: Աւստրալիոյ մէջ կուսակցութեան ստեղծումէն տարի մը ետք ստեղծուած է Հ.Մ.Լ.Մ.ը՝ Սիտնիի իր «Անդրանիկ» մասնաճիւղով, ապա՝ Մելպուռնի եւ Սիտնիի մնացեալ մասնաճիւղերով:

Հետեւաբար, Աւստրալիոյ Հ.Մ.Լ.Մ.ի ստեղծման, զարգացման եւ վեց տասնամեակի գործունէութեան համար շատ բան պարտական է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան, որուն համար պարտականութիւն կը զգայ շնորհաւորել 60-ամեակը եւ յաջողութիւն մաղթել դէպի 100-ամեակ երթին:

Երկրորդ երթին, պատիւ է ողջունել 60-ամեակը կուսակցութեան մը, որ կեդրոնական տեղ ունեցած է աւստրալահայութեան կեանքին մէջ: Եղած է Հայ Դատի գործունէութեան մղիչ ուժ, հայապահանման աշխատանքներու դեկալավար եւ

առաջնորդ: Հ.Մ.Լ.Մ., իբրեւ ուղեկից միութիւն, տեւաբար սատար կանգնած է Հ.Յ.Դ.ի բոլոր ծրագիրներուն, որովհետեւ հաւատացած է, որ իր եւ Հ.Յ.Դ.ի վերջնական նպատակները նոյնն են: Հ.Մ.Լ.Մ., ինչպէս Հ.Յ.Դ.ն, հաւատացած է Հայ Դատի եւ Արցախի պայքարին, հայութեան կազմակերպման եւ հզորացման, Հայաստանի պետականութեան ամրապնդման եւ արդիականացման: Հետեւաբար, պատիւ է վկայել նման կուսակցութեան մը մասին, որ ամբողջական կերպով նուիրուած է իր ժողովուրդին եւ հայրենիքին:

Յարգելինե՞ր,

Քիչ ետք, տեսանիւթով մը պիտի ծանօթանաք Հ.Մ.Լ.Մ.ի աշխարհատարած գործունէութիւնն: Տեսանիւթին պատրաստութենէն անցած է որոշ ժամանակ եւ այս միջոցին մէնք կորսնցուցած ենք Արցախը, Հայաստանը վտանգուած է եւ ինչպէս համայն հայութիւնը, Հ.Մ.Լ.Մ.ը եւս կը կանգնի նոր իրականութիւններու դէմ յանդիման:

Այս պայմաններուն մէջ, Հ.Մ.Լ.Մ. իր աշխատանքներուն մէջ առաջնահերթ տեղ տուած է Արցախին եւ Արցախի հայութեան: Ստեղծած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Արցախ հիմնադրամ», իր մարզիկներու եւ սկառուտներու տարագներուն վրայ զետեղած է Արցախի յատուկ պէճ, Արցախի մասնաճիւղը կանգուն պահած է Հայաստանի մէջ եւ Արցախի իր սկառուտները մասնակից դարձուցած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Լիբանանի շղանի Մայիսեան փառատօնին եւ Շուէտի մէջ տեղի ունեցած Եւրոպական ցամաքամասի Հ.Մ.Լ.Մ.ական առաջին բանակումին:

Աւելին, Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Արցախ հիմնադրամ»ը Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ՚ի հետ գործակցաբար, անցնող ամիսներուն, Հայաստանի մէջ բակային ճամբարներ կազմակերպած է արցախից 850 երեխաներու համար:

Այս բոլորը կատարուած են կողքին Հ.Մ.Լ.Մ.ի ընթացիկ այլ աշխատանքներու, ինչպէս՝ սկառտական խմբագետական համագումար Գահիրէի մէջ, Եւրոպայի ցամաքամասի սկառտական առաջին բանակում Շուէտի մէջ:

Իբրեւ անմիջական ծրագիրներ, յառաջիկայ շաբաթ տեղի կ'ունենայ քարոզչական առցանց երկրորդ համագումարը, իսկ յառաջիկայ ամիս Հայաստանի մէջ կը կազմակերպուի Հ.Մ.Լ.Մ.ի Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովը, որ կը գուգաղիափի Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի հիմնադրութեան 35-ամեակի տօնակատարութիւններուն:

Աշխատանքները շատ են, ծրագիրները՝ աւելի: Կը բաւէ միայն յիշել, որ Աւստրալիոյ շրջանը կը պատրաստուի 145 մարդկի-մարզիկուհիներով իր մասնակցութիւնը բերել 2025-ի Յուլիսին Հայաստանի մէջ տեղի ունենալիք համա-Հ.Մ.-Հ.Մ.-ական 12-րդ մարզախաղերուն:

Այս բոլորը կարելի պիտի չդառնային, եթէ ըրլար մեր ժողովուրդին եւ անոր ծոցէն ծնած Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան տեւական նեցուկը Հ.Մ.Լ.Մ.ին:

60-ամեակը թող նոր մեկնակէտ մը ըլլայ գործակցութեան: Օգտուինք անցեալի փորձառութիւններէն եւ նոր խանդակառութեամբ ուղղուինք դէպի ապագայ, միշտ կողք-կողքի, հայրու գաւկի նման, փոխագարձ յարդանքով ու սիրով:

Ի վերջոյ, «Կամաւոր Բանակ»ը եւ «Երդուեալ բանակ»ը միասնաբար մեր ժողովուրդը պիտի առաջնորդեն իր անկատար տենչերուն իրականացման՝ Արցախի ազատագրման, Հայ Դատի արդար լուծման եւ ամբողջական հայութեամբ ամբողջական Հայաստանի կերտման:

Կեցցէ՛ Հ.Մ.Լ.Մ.ը եւ կեցցէ՛ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը:

ՍԱ ԱՌԱՋԵԼՈՒԹԻՒՆ Է, ՈՐ ԶՈՒՄԻ ԱԿԱՐԾ

(Հ.Մ.Լ.Մ.ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ
ՔՈՅՑ ՍԱՆՏՐԱ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆԻ ՈՂՋՈՅՆԻ ԽՕՍՔԸ՝
ԹԵՇՐԱՆԻ ՀՄԱԿ-Ի 80-ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԵԱՆ)

Ուրբաթ, 6 Դեկտեմբեր 2024-ին, Թեհրանի «Արարատ» մարզաւանի «Սասունցի Դաւիթ» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Յայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան հիմնադրութեան 80-ամեակի յոթեւնական ծեռնարկը, մեծ շուրջով, պաշտօնական եւ գեղարւեստական յայտագիրով: Ձեռնարկին ներկայ գտնուեցաւ եւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի ողջոյնի խօսքը արտասանեց Կեդրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Սանտրա Վարդանեան:

Ստորեւ՝ քոյր Վարդանեանի խօսքին ամբողջութիւնը:

Գերաշնորհ Սրբազն Հայր,

Պատգամաւորական ժողովի պատուարժան դիւան.

Թեհրանի Հայոց թեմի թեմական Խորհրդի յարդարժան անդամներ,

ՀՄԱԿ-ի Կենարունական Վարչութեան յարդելի անդամներ,
Սիրելի ներկաներ, քոյրեր ու եղբայրներ,

1944 թուականին, Թեհրանում, համաշխարհային եւ ներքաղաքական ծանրագոյն պայմաններում, քաջ գիտակցելով համայնքին սպառնացրդ լրջագոյն սպառնալիքները, մի խումը գաղափարակից, յաւակնուտ եւ մի գուցէ շրջապատի կողմից քիչ հասկանալի երիտասարդներ, հիմքը դրեցին այս կազմակերպութեան եւ նրանց երազը իրականացաւ ու միս ու արիւն առած շարունակում է քայլել ցայսօր՝ արդէն 80 տարի:

Բայց դա ինքնանպատակ որոշում ու ցանկութիւն չէր: Նրանք՝ Յակոբ Կարապետցը, Հրայր Մարուխեանը, Նորայր Պահլաւունին, Սեպուհ Յովհաննիսեանը, Վաչիկ Ղարաբէկեանը եւ այլոք այդ կազմակերպական մեծ քայլը կատարեցին, իրենց առջեւ ունենալով 1918 թուականին հիմնադրութած, տակաւին երիտասարդ բայց Հայաստանի առաջին Հանրապետութեան եւ սփիւռքեան պայմաններում աշխատած Հայ Մարմ-

նակրթական Ընդհանուր Միութեան յաջողուած փորձը:

Բացարձակ պատահական չէ, եւ ինձ համար մեծ պատիւ, յուզմունք եւ պարտաւորութիւնն է, որ այսօր, այստեղ, ունեմ հասրաւորութիւնն, ինձ, հասարակական եւ գաղափարական անփոխարինելի դաստիարակութիւնն, մտածողութիւնն, գիտելիքներ եւ հմտութիւններ փոխանցած Հայ Մշակութային «Արարատ» կազմակերպութեան 80-ամեակը ողջունել եւ չնորհաւորել իմ մեծ ընտանիքի՝ Հայ Մարմակրթական Ընդհանուր Միութեան համաշխարհային կառույցի Կենարունական Վարչութեան անունից:

Եւ սա մեր երկու ուղեկից, թոյլ տուէք ասել նոյնական կազմակերպութիւնների հիմնադիրների եւ նրանց փոխարինող սերունդների աշխատանքի եւ գաղափարի համագոյակին արժէքն է, որը արտացոլում է այս դարբնոցից անցած ցանկացածին կեանքում, աշխատանքում եւ մօտեցումներում՝ ուրէ էլ որ լինենք Մայր Հայրենիքում, Արցախում թէ Սփիւռքում,

ՀՄԱԿ-ում թէ Հ.Մ.Լ.Մ.-ում: Վկան Հ.Մ.Լ.Մ.-ի տարբեր շրջան-ներում, սկաուտական, մարզական եւ վարչական աշխատանք-ներում ներգրաւուած մեծաթիւ «Արարատականներ»ի նուիրումն ու ներդրումը: Սա առաքելութիւն է, որ չունի աւարտ:

Իսկ այսօր, երբ ցաւօք, ազգային արժեքների դեմ պայքա-րը դարձել է համակարգային, երբ գունաթափւում են հայ մարդու երազանքները, երբ այլափոխուում է սերունդների կրթութեան եւ պատմութեան ընթացքը, աւելի են մեծանուած մեր կազմակերպութիւնների առջեւ ծառացած խնդիրներն ու

մարտահրաւէրները, որը պէտք է յաղթահարենք մեր միասնա-կան կամքով ու սերտ համագործակցութեամբ, որը մօտեցում-ներով, բայց միաժամանակ ամուր կառչած մնալով որպէս աւանդ մեզ փոխանցուած գաղափարներին ու նպատակներին:

80-ամեայ յորելեանդ չնորհաւոր իմ հարազատ կազմակեր-պութիւն: Սահուն եւ բեղուն տասնամեակներ Քեզ:

Յաւերժ փառք քո հիմնադիրներին եւ իրենց նուիրումն քեզ բերած հայորդիներին:

Տօնդ չնորհաւոր իմ Արարատական Ընկեր:

Ո՞Վ ԵՆՔ ՄԵՆՔ, ԻԲՐԵՒ Հ.Մ.Լ.Մ. ԵՒ ՀԱՅՈՒԹԻՒՆ, Ո՞ՒԹ Կ'ԵՐԹԱՆՔ ԵՒ ԻՆՉՈ՞Ւ Կ'ԵՐԹԱՆՔ (Հ.Մ.Լ.Մ.-ի ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԻ 75-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹ-ՌՎ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱՆՔԻ ԵՒ ԵՐԱԽՏԻՔԻ ԽՕՍՔ)

Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Կերոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Վիգեն Աւագեանի ստորեւ տրուած խօսքը սկզբուն-քով պիտի արտասանուէր Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի մասնաճիւղի հիմնադրութեան 75-ամեակին նուիրուած՝ Շըր-ջանային 39-րդ մարզահանդէսին, 26 Մետանքեր 2024-ին:

Օրին, Լիբանանի ծանօթ պայմաններուն բերումով, եղբ. Աւագեան վերջին պահուն չկարողացան ներկայ գտնուիլ Պաղտատ, սակայն խօսքը, իբրեւ վկայութիւն եւ մասնա-ճիւղին հանդէպ գնահատանքի արտայայտութիւն, կը փոխանցենք ամբողջութեամբ:

Ուրախութիւն եւ հպարտութիւն է այսօր ներկայ ըլլալ այստեղ, Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի մասնաճիւղի 75-ամեակին նը-ւիրուած 39-րդ մարզահանդէսին:

Ուրախութիւնը կը բխի այն իրողութենէն, որ իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Կերոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ, եւ պարտականութիւնը եւ պատիւը ունիմ ձեզի փոխանցելու Հ.Մ.Լ.Մ.-ի համահայկական մեծ ընտանիքին ջերմ չնորհաւո-րութիւնները 75-ամեայ յորելեանին առիթով:

Իսկ հպարտութիւնը կու գայ այն իրականութենէն, որ այս պահուս ես կը գտնուիմ 75-ամեայ պատկառելի գործունէու-թիւն, պատմութիւն եւ վաստակ ունեցող մասնաճիւղի մը պատույ ամպիոնին վրայ:

75-ամեակ բառը կը հնչուի շատ դիւրին:

Բայց արդեօք դիւրին եղած են անցնող 75 տարիները այս մասնաճիւղին եւ զայն ծնած ու պահած ժողովուրդին համար:

75 տարուան մէջ որքա՞ն զոհողութիւն, յոգնութիւն, ջանք ու ճիգ կայ արդեօք:

75 տարուան մէջ որքա՞ն նուիրեալներ եկած ու անցած են այս մասնաճիւղին, անջնջելի հետք ու դրոշմ ձեզ լու իրենց ետին:

75 տարին քիչ ժամանակ չէ: 75 տարուան ընթացքին ինչե՞ր չէ տեսած Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատը, «Նետի Ռիատի Արմանի»ն, «Նատի Սաատուն Ռիատին», մեր սիրած ու պաշտած Հ.Մ.-Լ.Մ.-ը:

Քաղաքական վերիվայրումնե՞ր, պատերա՞զմ, տնտեսա-կան դժուարութիւննե՞ր, արտագա՞ղթ. ո՞ր մէկը չէ անցած

այս մասնաճիւղին գլուխէն եւ, սակայն, հակառակ բոլոր փորձութիւններուն, Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատ ահա՝, կանգուն է եւ աշխոյժ, միշտ երիտասարդ ու խոստման-լից:

Մասնաճիւղը կենսունակ է նաեւ անոր համար, որ ան տակաւին կը շարունակէ իրաքահայ երիտասարդութիւնը հա-մախմբել իր շուրջ, կատարելով հայա-պահապանման գնահատելի աշխատանք: Այլապէս, ի՞նչպէս բացատրել այստեղ ներկայութիւնը իրաքահայ մարզական խումբերու, որոնք եկած են հեռաւոր շրջաններէ, ուր հայկական ներկայու-թիւն կայ, սակայն կազմակերպ միու-թիւն չկայ: Այս մարզահանդէսը եւ ասոր

նմանները, անցնող տասնամեակներուն, ամէն տարի յաջողած են քով-քովի բերել Քերքուկի, Պասրայի, Մուսուլի, Զախոյի եւ երբեմնի հայաշատ այլ շրջաններու մարզիկ-մարզիկուհները, անոնց մէջ հայրենասիրական ոգին վառ պահելով, հայութեան ու Հայաստանին համդէպ սէրը երբեք չմարելով:

Եւ դեռ, Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատ այսօր դուրս եկած է Պաղտատի եւ իրաքի սահմաններէն եւ իր առաքելութիւնը տարածած է աշխարհով մէկ՝ չնորհիւ իրաքահայ այն բազմաթիւ քոյրերուն եւ եղբայրներուն, որոնք երկրէն մէկներով, իրենց հետ տարած են Պաղտատի Հ.Մ.-Լ.Մ.-ին ազգային-հայրենասիրական շունչը, միութենական առողջ դաստիարակութիւնը եւ իրենց ապրած երկրներուն մէջ, Մ. Նահանգներէն մինչեւ Հոլանտա, այսօր Հ.Մ.Լ.Մ.-ական գործը կը շարունակեն անցեալի, Պաղտատի մէջ սորված իրենց աւանդութիւններով եւ խանդավառութեամբ:

Եւ լա՛ կ'ընեն ու ճի՛շդ կ'ընեն, որ իրենց գործունէկութիւնը կը շարունակեն Պաղտատի մէջ իրենց տեսած ու սորված արժէքներով, որովհետեւ այստեղ տրուածը, անկասկած, եղած է ամէնէն հարազատը, ամէնէն անշահախնդիրը եւ ամէնէն Հ.Մ.Լ.Մ.-ականը: Իրաքէն դուրս ապրող մեր սիրելի Հ.Մ.-Լ.Մ.-ական քոյրերն ու եղբայրները շատ բան կը պարտին իրենց մայր մասնաճիշդին՝ Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատին եւ կ'արժէ, որ միշտ երախտապարտ մնան անոր, բարոյական եւ նիւթական տեւական օժանդակութեամբ:

Յարգելինե՛ր,

Մտածուած է արդեօք, որ ի՞նչ կրնար ըլլալ իրաքահայութեան կեանքը ընդհանրապէս եւ մասնաւորապէս, եթէ երբեք ըրլար Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի մասնաճիշդը սերունդներ կրթող, առողջ մարմնին մէջ առողջ միտքը պատրաստող, տիպար հայը կազմաւորող, ազգասէր, հայրենասէր քաղաքացին կերտող այս եզակի միութիւնը:

Ո՞ւր պիտի երթային մեր պատասներն ու երիտասարդները, եթէ երբեք ըրլարին Հ.Մ.Լ.Մ.-ը եւ անոր նման միութիւնները: Ազգային առողջ միջավայրէն դուրս, բոլորս ալ գիտենք, թէ ի՞նչ վտանգներ կը սպառնան մեր զաւակներուն: մոլութիւններ, յուրի բարքեր, ընկերային շեղումներ, սենեակներու մէջ փակուած եւ գործիքներու գերին դարձած այլամերժ վիճակներ, տակաւին չըսելու համար նաեւ այլասերում եւ ձուլում:

Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատ 75 տարի այս բոլոր վտանգներէն փըրկեց նորահաս սերունդները, երբ զանոնք ակմբային կեանքի վարժեցուց, չարքաշութեան ընտելացուց, մշակութային կեանքի ծանօթացուց, հայկական շրջանակի մէջ պահեց եւ հայ եկեղեցոյ, հայ դպրոցի եւ հայ ընտանիքի սրբութիւններուն կապեց իրեն դիմողները:

Դիւրին չեղաւ աշխատանքը: «Կամաւոր բանակ»ի նուիրեալներ եկան, ծառայեցին, բարի անուն ձգեցին ու անցան:

75-ամեակ է այսօր եւ առիթն է խոնարհելու «Կամաւոր բանակ»ի բոլոր ներկայացուցիչներու յիշատակին, ըլլան անոնք վարչականներ, սկաուտական թէ մարզական ծիւղերու պատասխանատուններ, տիկնանցի թէ մշակութային յանձնախումբներու ժրածան անդամներ: Բոլորին վարձքը կատար:

Պատմութիւնը եւ սերունդները անպայման պիտի յիշեն այս միութեան մէծ երախտաւորներ՝ եղբայրներ Երջանիկ Պապայեանը եւ Յովհաննէս Եսայիեանը:

Պիտի յիշեն ու մեծարեն եղբայրներ Դանիէլ Ճանոյեանը, Վարդէկս Յովհաննէս կանը, Գրիգոր Պաթմանեանը, Պետրոս Պողոսեանը, Յովհաննէս Խալոյեանը, Հրայր Արգումանեանը, Սողոմոն Խշանեանը, Ռազմիկ Աւագեանը, Բաբէկն Պետրոսեանը, քոյր Աննա Քիւրիջեանը եւ անոնց գործակիցները:

Աւելի նոր սերունդը պիտի յիշէ ու պատուէ եղբայրներ Վաղինակ Վահանեանը, Շանթ Միրզոյեանը, Անդրանիկ Զաքարեանը, Վարդէկս Վահանեանը, Մանեակ եւ Սիւլան Պօղոսեանները, Արմէն Պէրէմեանը, Սեւան Գիվարգիսեանը, Ժագ Միրզոյեանը, Անի Միրզոյեանը, տոքթ. Վեհունի Մինասեանը եւ Հայկակ Սարգիսեանը:

Իսկ մենք, ի՞նչպէս չիշենք, 2003-ին Լիբանան եկած այն սքանչելի քոյրերն ու եղբայրները, որոնք մէկնարկը տուին միութեան վերաշխութացման նոր հանգրուանի գործունէկութեան: Թող ներեն մեզի, եթէ համեստութիւններ չվիրաւորելու համար, անուններ չիշենք այս պահուս:

Եւ դեռ, ի՞նչպէս մոռնալ մասնաճիւղին փառքի օրերը կերտած մարզական խումբերը՝ պասքեթապոլ, վոլիպոլ, սուսերամարտ, թենիս, հասներու համար այս չաթթուան վերջին յաջողութեան՝ պղինկի խումբին:

75-ամեակ է այսօր եւ առիթն է գնահատելու նաեւ պատնշի վրայ եղողները: Այս գժուարին պայմաններուն մէջ վարչական աշխատանք կատարող, 75-ամեակի յոբեկնական յանձնախումբը ղեկավարող մեր աննման քոյրերն ու եղբայրները՝ ղիսաւորութեամբ եղբայր Յակոբ Սահակեանի: Կ'արժեն ծափահարութիւն մը: Անպառ ուժ եւ կորով՝ 75-ամեակի իրենց բոլոր ծրագիրները իրականացնելու եւ Պաղտատի մասնաճիւղի պատմութեան լուսաւոր մէկ նոր էջը արձանագրելու համար:

Քերջապէս, ողջոյնի խօսք՝ այսօրուան մեր երիտասարդնե-

րուն, վաղուան մեր պատասխանատուներուն, որոնք գալիքին նոյնքան եւ աւելի շքեղութեամբ պիտի նշեն Պաղտատի մասնաճիւղին 80, 90 եւ 100-ամեակները:

Սիրելի՝ քոյլոր եւ եղբայրներ,

Հետեւեցէք ձեր երէցներուն օրինակին, օրինակ առէք անոնց նուրիումէն եւ անսահման ծառայութենէն, լսեցէք զիրենք, սորվեցէք անոնց փորձառութենչն եւ իւրաքանչւրդ հարց տուէք, թէ ո՞վ ենք մենք, իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ. եւ հայութիւն, ո՞ւր կ'երթանք եւ ինչո՞ւ կ'երթանք: Պատասխանները պիտի օգնեն ձեզի հասկնալու 75-ամեակի իմաստը այօրուան եւ վաղուան ձեր կեանքին համար:

Այսօր, 75-ամեակ կը նշենք եւ մեր կուրծքերուն կը կրենք Արցախի նշանակը: Այն Արցախին, զոր 35 տարի կրեցինք մեր սրտերուն մէջ, ուրախացանք անոր ազատագրումով եւ անկախութեամբ, պետականութեամբ եւ բանակով: Այսօր, դժբախտաբար չկան այդ բոլորը, սակայն իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ. ականներ, մենք պարտքն ու պարտաւորութիւնը ունինք մեր աշքին լոյսին պէս պահելու Արցախի պետականութեան խորհըրդանիշները՝ քայլերգը եւ դրօշը, զինանշանը եւ տուն դարձի տեսլականը:

Իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ. ականներ, մենք պիտի ապրինք ու գործենք այնպէս, որ կարենանք Արցախի յիշատակը միշտ վառ պահել մեր ժողովուրդի գաւակներու հոգիներուն մէջ:

Պիտի ընենք այնպէս, որ եթէ մենք չտեսնենք, գէթ մեր զաւակներու ու թոռները տեսնեն անոր երկրորդ ազատագրումը եւ Արցախի հայութեան տունդարձի պատմական օրը:

Մինչ այդ, Սփիւռքի մէջ գոյատեկուր, զարգանալու եւ զօրանալու համար մենք պիտի գործենք Հ.Մ.Լ.Մ. ական մեր ուժերու ամբողջ կարելիութեամբ, մեզի ընձեռուած բոլոր միջոցներով: «Մէկս բոլորին, բոլորս մէկուն» սկզբունքով, որպէսզի միասնաբար հասնինք յաղթանակի օրուան, մեր նահատակներու հոգիներու հանգստութեան օրուան, մեր երազներու իրականացման հանգրուանին:

Այս մտածումներով, անգամ մը կը չնորհաւորենք յոբելեար Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատի մասնաճիւղը, անոր չուրջ բոլորւած մեր ժողովուրդը, զին ու նոր անդամները, բարեկամները, բարերարները ու հանդիսաւոր այս պահուն կ'ըսենք՝

Ցարգելիներ,

Գործի մը սկսիլու դիւրին է, շարունակելու է դժուարը: Մեր սպասումն է, որ իր 75-ամեակը տօնակատարող այս մասնաճիւղը ունենայ երկա՛ր եւ բեղուն կեանք:

Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատի մասնաճիւղը հիմնուած է Պաղտատի հայութեան ծառայելու համար, բայց մասնաճիւղը Հ.Մ.Լ.Մ. ի մեծ ընտանիքին մէկ անդամն է, հետեւաբար անոր իւրաքանչիւր յաջողութիւնը բոլորիս յաջողութիւնն է, իսկ իւրաքանչիւր ընկրկումը՝ դարձեալ բոլորիս: Մենք միայն ուրախ լուրեր կը սպասենք այս մասնաճիւղէն ու կը մաղթենք, որ Հ.Մ.Լ.Մ. ականի առողջ ոգին անպակաս ըլլայ մասնաճիւղի բոլոր անդամներուն մօտ, որպէսզի անոնք շարունակեն իրենց սիրելի միութեան ճամբով ծառայել իրենց պատկանած համայնքին, հայրենիքին ու հայութեան, որովհետեւ Հ.Մ.Լ.Մ. ական ըլլալու նախապայմանն է այդ:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կենարոնական վարչութեան անունից ողջունում եմ բոլորիդ, եւ մինչ բուն ելոյթիս անցնելը, խնդրում եմ մէկ բոպէ լուսաւոր յիշատակը:

Սիրելի՝ Հ.Մ.Լ.Մ. ականներ, նախ թոյլ տուէք չնորհաւորել բոլորիս Հ.Մ.Լ.Մ. ի հիմնադրման 106-րդ տարեդարձի առթիւ: 106 տարի առաջ այս օրը կ. Պոլսում հիմնուեց այն կազմակերպութիւնը, որը բոլորիս՝ հայրենիքում թէ Սփիւռքում համախմբել է մէկ նուրիական դրօշի, առաքելութեան ու տեսլականի շուրջ, դարձել իմաստը մեր կեանքի ու գործունութեան: Շնորհաւորում եմ մեզ բոլորիս նաեւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի հայաստանում վերահիմնադրման 35-ամեակի առթիւ, որը լրանում է այս տարի, ընդամէնը մի քանի օրից: Անշափ ուրախ ենք մեզ համար շատ կարեւոր այս օրը մեր կողքին գտնուելու, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի տօնական միջոցառումներին մասնակցելու համար:

Այսու պատմական եւ երկար սպասուած իրադարձութիւնն էր Հ.Մ.Լ.Մ. ի վերահիմնադրումն հայաստանում, եւ միշտ երախտագիտութեամբ ու խորին յարգանքով պիտի յիշենք այն մարդկանց, ովքեր 1989 թ. նախաձեռնեցին այդ գործը, փառք ու պատմի Հ.Մ.Լ.Մ. ի մեծ ընտանիքին, աշխարհասփիւր մեր շրջաններին, ովքեր առաջին օրերից ի վեր աջակից ու նեցուկ եղան մեզ, խանդավառուեցին եւ այդ ոգեւորութիւնը, չերմութիւնը հիմնադրումից առ այսօր փոխանցում են մեզ: Առանց Հ.Մ.Լ.Մ. ի, առանց Հ.Մ.Լ.Մ. տարբեր տարիների կենարոնական վարչութիւնների աջակցութեան հայաստանի Ազգային Սկաուտական կազմակերպութիւնը չէր կարող կայանալ ու զարգանալ, յաղթահարել իր առջեւ ծառացած մարտահրաւաէրները:

Դժուար ժամանակների ծնունդ էր Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը, դժուար, բայց ազգային պոռթկումի, վերելքի ու յաղթանակների ժամանակների: Մենք այդ ազգայինի ու յաղթանակի պտուղն էինք՝ պատրաստ տալու նուրիականը: Եւ տուեցինք՝ Արցախում նահատակուեց Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի առաջին ատենապետ եղը. Վարդան Բախչեանը՝ նորաստեղծ կազմակերպութեան զաւակների համար դառնալով տիպար անձնութիւննեան ու հայրենակիրութեան: Գաղափարական այս բարձր նշանողը Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ում սահմանուեց ի վերուստ եւ գարձաւ առանցքային դաստիարակութեան հէնքը ու հիմքը: 35 տարի շարունակ մենք Հ.Մ.Լ.Մ. ական ազգային ոգով եւ առաքելութեան բարձր գիտակցումով դաստիարակել ենք բազմաթիւ հայուրդիների եւ այսօր հայկական կեանքի ամե-

ՊԻՏԻ ԲԱՐՁՐԱՆԱՔ ՈՒ ԲԱՐՁՐԱՑՆԵՆՔ ՅԱՆՈՒՆ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱԽԵԼ ԼԱՄ ՈՒ ՅԱՂԹԱԿԱՆ ԳԱԼԻՔԻ

(Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ԱՐԹԻՒՐ
ՄԿՐՏՉԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ 35-ԱՄԵԱԿԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅՑԹԻՆ, ԵՐԵՒԱՆ)

Նատարբեր ոլորտներում կարող ենք տեսնել Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի ճանապարհով անցած, կայացած քաղաքացիների եւ առաջնորդների: Կարեւոր ձեռքբերում է մեզ համար եղել որպէս Ազգային Սկաուտական կազմակերպութիւն, անդամակցումը՝ Համաշխարհային Սկաուտական Շարժմանը, ձեռքբերել միջազգային կապեր, նպաստել տարբեր ազգերի մօտ Հայաստանի եւ Հայ ժողովրդի հեղինակութեան բարձրացմանը: Տարիներ ի վեր Հ.Մ.Լ.Մ.-ական հարիւրաւոր պատանիներ ու երիտասարդներ մասնակցել են ինչպէս Համաշխարհային Սկաուտական Շարժման, այնպէս էլ Համա-Հ.Մ.Լ.Մ.-ական եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի կազմակերպած միջոցառումների՝ ձեռքբերել գիտելիքներ, կարողութիւններ եւ հմտութիւններ:

Այնող 35 տարիների մեր պատմութիւնը հարստացել է, կազմակերպութիւնը ամրապնդուել նաեւ տարբեր տարիների Հայաստանում անցկացուած համա-Հ.Մ.Լ.Մ.-ական բանակումների եւ համա-Հ.Մ.Լ.Մ.-ական մարզախաղերի շնորհիւ: Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի տարեգրութիւնն հարստացաւ նաեւ այսօրերին՝ կապուած այն հանգամանքով, որ առաջին անգամ Հայաստանում անցկացում է Հ.Մ.Լ.Մ.-ի 11-րդ միջդիւնական խորհրդաժողովը: Մեզ համար միշտ պատիւ է Հայաստանում հիւրենակալել Հ.Մ.Լ.Մ.-ական մեր քոյլերին ու եղբայրներին: բարով էք եկել եւ միշտ բարով գաք հայրենիք:

Թերեւել 35 տարին շատ չէ Հ.Մ.Լ.Մ.-ական մի կազմակերպութեան համար, բայց այդ տարիները մեզ համար եղել են կայացումի, քրտնաջան աշխատանքի, ձեռքբերումների, ուրախութեան ու տիրութեան արցունքի տարիներ: Այս տարիներին մենք յաղթահարել ենքներքին եւ արտաքին բազմաթիւ դժուարութիւններ՝ միշտ հաւատարիմ մնալով մեր որդեգրած արժէքներին: Մարտահրաւէրներից թերեւս առանձնացնեմ քորոնավիրուսի համավարակն ու 2020 թ. Արցախեան 44-օրեայ պատերազմը, որը մեզանից խիեց ամենաթանկը՝ մեր Հ.Մ.Լ.Մ.-ական 10 եղբայրների կեանքը: Առհասարակ, որպէս հայրենիքում ապրող հաւաքական հայութիւն, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի կեանքը շատ

շաղկապուած է եղել Արցախում կատարուած իրադարձութիւնների եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Արցախի Մեկուսի լրջանի հետ: Մենք չնորհակալ ենք, որ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի կենարոնական վարչութեան կողմից սկզբանէ մեզ է վրատահուել Հ.Մ.Լ.Մ. Արցախի եւ Հ.Մ.-Լ.Մ. Թիֆլիսի կայացման եւ զօրեղացման առաքելութիւնը: Մենք սկզբով ու ջանակիրութեամբ ենք կատարել այդ գործը ու միշտ պատրաստ ենք անել այն:

Այս տարիների մեր կարեւոր ձեռքբերումներից է եղել կըրթական, երիտասարդական ծրագրերի, սկաուտական դասագրերի մշակումն եւ դրանց կիրառութեան ուղղութեամբ ձեռնարկուած քայլերը: Վստահ եմ ապագայում դրանք կը ստանան պետական գրանցում՝ որպէս ոչ ֆորմալ կրթական ծրագրեր: Իսկ մեր կարեւոր խնդիրներից մէջ կը եղել եւ մնում է Հայաստանում սկաուտական շարքերի ընդլայնումը, կազմակերպութեան մշտական եկամուտների ապահովումը, նոր կենարոնների ու մասնաճիւղերի հիմնումը: Օգտուերկ առիթից ես Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի անունից խորին չնորհակալութիւն եմ յայտնում բոլոր այն Հ.Մ.Լ.Մ.-ականներին եւ ոչ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ականներին անցնող 35 տարիներին մեզ սատարելու համար: Առանձնայատուկ չնորահակալութիւն Հ.Մ.Լ.Մ.-ի եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի նախորդ բոլոր կենարոնական վարչութիւններին, կազմակերպութիւնն առաջ մղած, կայացման գործում մեծագոյն աւանդ ունեցող վարչական, սկաուտական առաջնորդներին, անցնող տարիների խմբապետներին եւ սկաուտներին: Եւ ի հարկէ բոլոր այն մարդկանց ովքեր նուիրատուութիւններով եւ ամենատարբեր եղանակներով օգնել եւ սատար են կանգնել մեզ:

Շնորհակալութիւն մեզ ու ձեզ, շնորհակալութիւն, որ երբեմն անյօյս ու խաւար թուացող օրերի մէջ չենք կորցնում մեր երազը, հաւատում ենք, որ մենք ենք լրյու վառողները, չենք վախենում ու չենք ընկրկում, չենք դաւաճանում մեր երդումին ու խոստումին եւ վստահ ենք, որ մենք պիտի բարձրանանք ու բարձրացնենք յանուն հայութեան առաւել լաւ ու յաղթական գալիքի:

**Հ.Մ.Հ.Մ.Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 106-ԱՄԵԱԿԻ
ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ԶՈՒԳԱՀԵՐ՝**

ԱՌԱՋԻՆ ՄԻԶ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՄԷՋ

Համա-Հ.Մ.Հ.Մ.ական բանակումներ (1994-էն), Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովներ (2003-էն), խմբապետական համագումարներ (2004-էն) եւ մարզախաղեր (2009-էն) կազմակերպուած էին հայրենիքի մէջ, սակայն միջ-դիւանական խորհրդաժողով ցարդ չէր կատարւած:

Հայաստանի մէջ նման խորհրդաժողով մը կատարելը, միութեան հիմնադրութեան 106-ամեակի տօնակատարութեան օրը, Հ.Մ.Հ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի Հայաստանի մէջ վերլուծիլդման 35-ամեակի հանդիսութիւններով, անկասկած, որ յատուկ իմաստ եւ նշանակութիւն պիտի ունենար, մանաւանդ որ բացումը պիտի կատարուէր Եռաբլուրէն, փակումը՝ Ծիծեռնակաբերդէն:

Զեւով ու ընթացքով եւս միջ-դիւանական այս խորհրդաժողովը պիտի տարբերէր նախորդներէն, որովհետեւ շրջաններու գեկուցումներու յատկաց-

ւած բաժինը, նախապէս, չորս ժամնոց առցանց նիստով մը, պիտի կատարուէր ատենապետներու հանդիպումով (այս մասին կարդալ Գ. Կողը), հետեւաբար, գեկուցումներէն քաղուած եզրակացութիւններու քննարկումներն էին, որոնք պիտի կատար-

էին յաջորդական նիստերու ընթացքին, աւելի գործնական բնոյթ տալով համա-Հ.Մ.Հ.Մ.ական այս հանդիպումին:

Խորհրդաժողովը, ինչպէս նախորդները, պիտի ծառայէր Հ.Մ.Հ.Մ.-ի վերջին Պատգամաւորական Ընդհանուր Ժողովի որոշումներու իրագործման առաջին փուլին ծանօթացման եւ յաջորդող փուլերու ծրագրաւորման:

**ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ
ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԲԱՑՈՒՄԸԸ
Միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժո-**

ղովին պաշտօնական բացումը տեղի ունեցած Ուրբաթ, 15 Նոյեմբեր 2024-ի առաջատեան ժամը 10-ին, Եռաբլուրի նահատակաց պանթէոնին մէջ, ներկայութեամբ Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամներ Կիրո Մանոյեանի, Արսէն Համբարձումեանի, Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեղրոնական Կոմիտէի ներկայացուցիչ Արա Պուլուգեանի, Հ.Մ.Հ.Մ.-ի Կեղրոնական Վարչութեան ներկայ եւ նախկին անդամներու, ինչպէս նաև միջ-դիւանական խորհրդաժողովի մասնակից 19 ըջաններէ 42 մասնակիցներու:

Բացման հանդիսութիւնը ուղղակի սկսուեցաւ միութեան դիմատերի էջով (մանրամասնութիւնները տեսնել էջ 28):

ԽՈՐԴՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐՈՒԻԱՆ ՆԻՍՏԵՐԸ

Բացման տպաւորիչ հանդիսութենէն ետք, կէսօրուան ժամը 12-ին, Երեւանի «Քոնկրէս» հիւրանոցի սրահին մէջ ընթացք առին խորհրդաժողովին նիստերը:

Բացման խօսքով, Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեղըռնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան յայտնեց, որ խորհրդաժողովին բացումը կատարուեցաւ Եռարքուրի մէջ: «Բնազրով չէինք կը նար հոն չըլլալ: Հոն էլնք՝ մեզի համար: Այս դաստիարակութիւնը, զոր ստացած ենք մեր միութեան մէջ, մեր ուղին գծած է եւ բնական է, որ հոն ըլլայինք, գիտնալու համար, թէ ո՞ւր պէտք է երթանք», նշեց ան:

Եղբ. Խաչերեան շեշտեց, որ միշտ պէտք է յիշել մեր պատմութիւնը, որպէսզի կարելի ըլլայ կերտել նոր պատմութիւն: Ոչ մէկ անձ կրնայ գալ եւ ջնջել այդ պատմութիւնը, ըստա ան, - ջնջել մեր լեզուն, ջնջել մեր հաւաքական յիշողութիւնը եւ մեր պայքարը: Մենք

ՄԻԶ-ԴԻՒՆԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԽՈՐՅՈՒԱԺՈՂՈՎ

Երազ ունինք: Երազ չունեցողին բան չեն տար: Կարեւոր է պայքարի ոգին պահպանելը եւ 106 տարի առաջ սկսուած գործը շարունակելլ: Մենք պիտի ունենանք ազգային գունաւորում եւ մեր սիրութ պիտի բարախէ հայրենիքի սիրտին բարախումով:

Ապա, ատենապետներու առցանց ժողովին ներկայացուած տեղեկադիրներու լոյսին տակ, եղբ. Խաչերեան ներկայացուց Հ.Մ.Լ.Մ.ի շրջաններուն դիմագրաւած բնդհանրական մտահոգութիւնները - նիւթականի դժուարութիւն, հայերէն լեզուի հարց, մարդուի պակաս, մարզադաշտերու չգոյութիւն եւ հեռաւորութիւններու հարց: Իբրև լուծում, ան առաջարկեց մշակել երկարաշունչ ծրագիրներ եւ կազմակերպել վարչագիտական գիտելիքներու եւ հայերէն լեզուի դասընթացքներ, բաւարար մարդուժ պատրաստելու եւ լեզուական դժուարութիւնները յաղթահարելու համար:

Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը յատուկ շետադրումով խօսեցաւ միութեան քարոզչական համակարգի ստեղծման կարեւորութեան մասին, թելադրելով դուրս գալ պատահական եւ առանձին-առանձին գործունէութեան

ոճէն եւ փոխարէնը գործել ընդհանրական մէկ տեսլականով, մէկ ուղղութեամբ, յստակ թիրախներով, նորարարութով եւ արդիական միջոցներով:

Եղբ. Խաչերեանի խօսքէն ետք, Կեդրոնական Վարչութեան ատենադպիր եղբ. Վիկէն Աւագեան վառուր փոյնթով ներկայացուց Պատգամաւորական վերջին Ընդհանուր Ժողովէն ընտրուած Կեդրոնական Վարչութեան միամեայ գործունէութեան գլխաւոր իրագործումները: Իր կարգին, Կեդրոնական Վարչութեան անդամ քոյր Սանտրա Վարդանեան զեկուցում մը ներկայացուց Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Արցախ հիմնադրամ»ին աշխատանքներուն մասին:

Ձեկուցումներուն յաջորդեցին լուսաբանական հարցում-պատասխաններ:

Սկաուտական բաժինով հանդէս եկան քոյր Թալին Օրտողլեան եւ եղբ. Ֆէտի-Խաֆակ Գազանճեան: Քոյր Օրտողլեան վառուր փոյնթով ներկայացուց սկաուտական թ. Համագումարին (28 Օգոստոս-1 Սեպտեմբեր 2024, Եղիպատու) ընթացքը եւ արդիւնքները, իսկ եղբ. Գազանճեան՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Եւրոպայի ցամաքամասի առաջին բանակումը (13-20 Յուլիս 2024, Շուէտա):

Քոյր Օրտողլեան իր ներկայացումին մէջ յիշեց միութեան սկաուտական շարքերուն դիմագրաւած գլխաւոր դժուարութիւնները, որոնք շատ չեն տարբերիր վարչական կազմերու դիմագրաւած ընդհանրական դժուարութիւններէն.- նիւթականի հարց, մարդուի պակաս, սեփական ակումբներու չգոյութիւն, նստավայրերու սուղ վարձքեր, հեռաւորութեան հարց, հայերէն լեզուի տի-

բազետութեան դժուարութիւն, հայութեան պարպուած ընտանիքներ, արտագաղթ եւ Միջին Արեւելեան գաղութներու նօսրացում, կամաւոր աշխատանքի հանդէպ որոշ անտարբերութիւն, 16 տարեկանէն վեր երիտասարդներու հետաքրքրութիւններու շեղում, Արցախի կորուստի բարոյահոգեբանական անդրադարձ եւ Հայաստանի մէջ տիրող ապազգային միջնորդ:

Սկառական երկրորդ նիւթը գնահատեց Եւրոպայի ցամաքամասի առաջին բանակումին յաջողութիւնը: Եօթնօրեայ բանակումը ներկայացուեցաւ յատուկ տեսերիզով եւ փառուղ փոյնթով:

Ապա, ճաշի դադարէ ետք, սկառատական օրակարգին քննութիւնը շարունակուեցաւ գործուղումներու (Գաճիրէ, Փլովտիվ), համաշխարհային սկառական 16-րդ երէցական բանակումի եւ «Հայ սկառատի օր»ուան տօնակատարութիւններու քննարկումներով:

Յաջորդ մեծ օրակարգը եղաւ մարզականը, որ ունեցաւ հինգ ենթաքայլեր: Համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական 12-րդ մարզականը, ցամաքամասային խաղեր, համահայկական ձմեռունային եւ ամառնային մարզախաղեր, «Հայ մարզիկի օր» եւ արհեստավարժութեան դադրեցում:

Իւրաքանչյուր ենթաքայլերի մասին ներկայացուեցան զեկուցումներ, որոնց յաջորդեցին տեսակէտներու փոխանակումներ եւ առաջարկներ: Փարիզի եւ Հարաւային Ամերիկայի շրջանները իրենց պատրաստակամութիւնը յայտնեցին հիւրընկալելու 2027-ին նախատեսուած Եւրոպայի եւ Ամերիկաներու

ցամաքամասային խաղերը, տրուած ըլլալով որ չուտով Հ.Մ.Լ.Մ.-ֆրանս կ'օժտուի մարզական իր արդիական համալիրով, իսկ Հարաւային Ամերիկայի շրջանը կը պատրաստուի իր հիմնադրութեան 100-ամեակը նշել այդ տարի:

ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՕՐՈՒԱՆ ՆԻՍՏԵՐԸ

Շաբաթ, 16 Նոյեմբերին, Հ.Մ.Լ.Մ.ի հիմնադրութեան տարեղարձին օրը, միջ-դիւանական խորհրդաժողովին նիստերը սկսան առաւտեան ժամը 10-ին, մարզական օրակարգի վերջին ենթաքայլին՝ արհեստավարժութեան դադրեցման նիւթով: Հ.Մ.Լ.Մ.ի կեդրոնական վարչութեան ատենապեաը սպառիչ երկար բացատրական մը ներկայացուց որոշումին տուն տուող պատճառներուն եւ անոր գործադրութեան դէմ անցեալին ցցրուած խոչընդոտներուն մասին: Ապա, ան բացատրեց, որ այս

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ՄԻՋ-ԴԻՒԱԿԱՆ ՆԱԽՈՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎՆԵՐԸ

Հ..Մ.Լ.Մ.ի միջ-դիւանական խորհրդաժողովները ընթացք առած են 1985-ին: Այնուհետեւ, ընդհանրապէս չորս տարուան յաջորդականութեամբ, գումարուած են տասը խորհրդաժողովներ՝ հետեւեալ ձեւով:-

Ա. Խորհրդաժողով, 5-7 Ապրիլ 1985, Միլանո, Իտալիա:

Բ. Խորհրդաժողով, 24-27 Մարտ 1989, Լոնտոն, Անգլիա:

Գ. Խորհրդաժողով, 13-16 Յուլիս 1993, Լաւալ, Գանատա:

Դ. Խորհրդաժողով, 26-28 Մարտ 1997, Փարիզ, Ֆրանսա:

Ե. Խորհրդաժողով, 13-15 Օգոստոս 2001, Պէյրութ, Լիբանան:

Զ. Խորհրդաժողով, 1-3 Օգոստոս 2005, Աթենք, Յունատան:

Է. Խորհրդաժողով, 9-11 Ապրիլ 2009, Փարիզ, Ֆրանսա:

Ը. Խորհրդաժողով, 29-31 Մարտ 2013, Սիկոսիա, Կիպրոս:

Թ. Խորհրդաժողով, 27-29 Յուլիսմբեր 2016, Սիկոսիա, Կիպրոս:

Ժ. Խորհրդաժողով, 11-13 Նոյեմբեր 2022, Պէյրութ, Լիբանան:

ՄԻԶ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԽՈՐՅՈՒԱԺՈՂՈՎ

Կեդրոնական Վարչութիւնը հանգրուանալին ի՞նչ քայլերու դիմեց նման կարեւոր որոշումին մը գործադրութիւնը յաջողնելու համար:

Մարզական օրակարգի փակումով, խորհրդաժողովը լայն տեղ յատկացուց քարոզչական մարզի նորութիւններուն: Արդարեւ, քարոզչութիւնը, իբրև միութենական գործունէութեան միջոց, վերջին Պատգամաւրական Ընդհանուր ժողովին որոշումով տեղ գտաւ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի կանոնագիրին մէջ: Շրջանալին եւ Մեկուսի շրջաններ պարտաւորուեցան ունենալ քարոզչական յանձնախումբեր եւ պատասխանատուներ: Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբը այս ուղղութեամբ կատարեց մեծ աշխատանք. կազմակերպեց քարոզչական առցանց Բ.Հ.ամագումարը (այս մասին տեսնել էջ 47), կազմեց ուղեցոյց, տօնացոյց, միութեան խորհրդանիշներու օգտագործման բացատրագիր, ծանօթացման հանդիպում մը ունեցաւ հայրենի լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներուն հետ (տեսնել էջ 44) եւ յառաջացուց առցանց երկու հարթակ՝ քարոզչական ներկայացուցիչներու եւ հայրենին լեզուի աջակցութեան կարիքը ունեցող շրջաններու համար: Միաժամակ ընթացքը առին աշխատանքներ՝ միութեան նոր կայքէջը ստեղծելու եւ քարոզչական գրասենեակը հիմնելու համար:

Քարոզչական օրակարգին մէջ քըննարկուեցան նաեւ միութեան «Մարզիկ» պաշտօնաթերթին բովանդակութեան եւ առաքման առնչուած հարցեր: Խօսուեցաւ թերթին բովանդակութիւնը նորաս-

տեղծ կայքէջին մէջ բազմալեզու ձեւով ներկայացնելու անհրաժեշտութեան մասին, նաեւ նպատակայարմար նկատեցաւ բաժանորդներ ընդունիլ թերթին PDF տարբերակին համար, առաքման աշխատանքը աւելի արագ եւ նուազ ծախսալից դարձնելու համար:

Բաւական սպառիչ քննարկումներէ եւ բազմաթիւ առաջարկներէ ետք, խորհրդաժողովը արձարծեց երիտասարդական բաժանմունքի ստեղծումը դանդաղեցնող դժուարութիւնները: Խորհրդաժողովը ճիշդ գտաւ նախ երկու շրջանի դրական փորձառութիւնը (Հարաւային Ամերիկա եւ Արեւմտեան Մ.Նահանգներ) ամրապնդել, այլ շրջաններու վարակիչ դարձնելու ապա ծրագրել յառաջիկայ քայլերը:

Ցաջորդեց կէսօրուան նաշի դադարը, որուն հետեւեցաւ խորհրդաժողովին վերջին նիստը՝ յատկացուած տնտեսական, տեղեկատուական արհեստագիտութեան եւ այլեւայլ հարցերու քննութեան: Հիմնական նորութիւննը եղաւ տնտեսական յանձնախումբին կազմակերպած նաւապատոյտը՝ Դանուբ գետին վրայ, 13-20 Յուլիս 2026-ին: Այս առիթով արդէն ստեղծուած է յատուկ կայքէջ, որուն առաջին օրինակին ներկաները ծանօթացան մեծ հետաքրքրութեամբ: Նաւապատոյտը իր բոլոր մանրամասնութիւններով ներկայացուց կեդրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Մէեր Դաւիթեան:

Այլեւայլ հարցերու գլխուն տակ, Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Ցակոր Խաչերեան խօսուեցաւ խորհրդաժողովուն մեր ուղին, մեր երազած ամբողջական Հայաստանը օր մը կերտելու համար: Մինչ այդ, հաւատարիմ մնանք մեր նահատակներու լիշտակին եւ տանք մեր առաւելագոյնը ու մեր լաւագոյնը:

Խորհրդաժողովը վակուեցաւ յետմիջօրէի ժամը 4.30-ին, «Ցառաջ նահատակ» քայլերգով:

Ապա, առիթը տրուեցաւ, որպէսպից վրձններու ներկայացուցիչներ ցուցադրեն այս առիթով իրենց հետ բերած կարծ տեսերիկները: Տեղի ունեցաւ երեք ցուցադրութիւն՝ Հարաւային Ամերիկայի Նաւասարդեան վերջին մարզախաղերուն, Հ.Մ.-Լ.Մ.-Ֆրանսի նորակառոյց մարզական համալիրին եւ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի «Հրաշք» բաժանմունքին մասին:

Այնուհետեւ, խորհրդաժողովին փակումը կատարեց Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Ցակոր Խաչերեան: Ան յայտնեց, որ դիւրին չէր անցնող մէկ տարին եւ դիւրին պիտի չըլլան գալիք երեք տարիները: Կը մնայ տոկալ եւ ուխտել, որ միասնաբար շարունակենք մեր ուղին, մեր երազած ամբողջական Հայաստանը օր մը կերտելու համար: Մինչ այդ, հաւատարիմ մնանք մեր նահատակներու լիշտակին եւ տանք մեր առաւելագոյնը ու մեր լաւագոյնը:

Խորհրդաժողովը վակուեցաւ յետմիջօրէի ժամը 4.30-ին, «Ցառաջ նահատակ» քայլերգով:

ՀԱՌՈՐԴՎԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ոյեմբերի Երկրորդ շաբաթավերջը բեղուն եղաւ Հ.Ս.Ը.Ս.ի մեծ ընտանիքին համար, որուն ներկայացուցիչները հայրենիքի մէջ նշեցին միութեան 106-ամեակը, Հ.Ս.Ը.Ս.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեակը եւ միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովով ծշեցին միութեան յառաջիկայ հանգրուանի գործունեութեան գլխաւոր ուղղութիւնները:

Համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական յիշեալ նախաձեռնութիւնները կանխեցին 2023-2027 քառամեակի Կեդրոնական Վարչութեան Երկրորդ լիազումարի նիստերը, որոնք տեղի ունեցան 13 եւ 14 Նոյեմբերին, Երեւան: Նիստերը քննեցին միութեան անցնող մէկ տարուան գործունեութեան զանազան մարզերը (կազմակերպչական, սկաուտական, մարզական, քարոզչական, հրատարակչական, տնտեսական, տեղեկատուական արհեստագիտութեան) եւ հաստատեցին միջ-միութենական ծեռարկներուն յաւելեալ թափ տալու եւ բոլորը աւելի յաճախակի կերպով իրարու քով բերելու անհրաժշտութիւնը, այս իմաստով օգտակար փորձառութիւն նկատելով Երոպայի ցամաքանասի Ա. բանակումին իրագործումը (Շուէտ), սկաուտական խմբապետական Թ. համագումարը (Եգիպտոս), քարոզչական առցանց Երկրորդ համագումարը եւ շրջաններու ատենապետներու Եռամսեայ առցանց ժողովները:

Լիազումար նիստերը յատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձան Հ.Ս.Ը.Ս.ի «Արցախ հիմնադրամ» ի ծրագիրներուն, որոնք անցնող շրջանին մարդասիրական անմիջական օժանդակութիւններէ անդին՝ նպաստեցին արցախցի 850 Երեխաններու ամառնային դաստիարակչական ճամբարներու իրագործման եւ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Արցախի Վտարանդի մասնածիւղի աշխատանքներուն ծաւալման:

Սկաուտական եւ մարզական աշխատանքներու վերաշխուժացումը եւ արդիականացումը իրենց նկատառելի տեղը ունեցան լիազումար նիստերու օրակարգին մէջ: Անդրադարձ կատարուեցաւ նաեւ շրջաններու մէջ կատարուող աշխատանքներու, որոնց մեծագոյնը Հ.Ս.Ը.Ս.-Ֆրանսի մարզահամալիրին իրագործումն է, Փարիզի մէջ: Մարզահամալիրին բացումը նախատեսուած է 5 Ապրիլ 2025-ին:

Կեդրոնական Վարչութեան Երկրորդ լիազումարը լայնօրէն արժարծեց միութեան քարոզչական համակարգի ստեղծման հրամայականը՝ հանրային կապե-

րու մարմնի աշխայժ գործունեութեամբ, նոր կայքէջի ու գրասենեակի ստեղծումով եւ շրջաններու մէջ հանրային կապի մարմիններու յառաջացումով: Նպատակայարմար նկատեցաւ «Մարզիկ» պաշտօնաթերթը առցանց ներկայացնել բազմալեզու բովանդակութեամբ:

Վերջապէս, լիազումար նիստերը շեշտեցին Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան տնտեսական հզօրացման անհրաժեշտութիւնը եւ այդ իմաստով հաստատեցին տնտեսական յանձնախումբին առաջարկը՝ 2026-ի ամրան նաւապատոյտ մը կատարելու Երոպայի մէջ:

Լիազումար նիստերը ծշեցին նաեւ յառաջիկայ հանգրուանի միութենական ծեռնարկներու բուականները՝ համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական 12-րդ մարզախաղեր (2025 Յուլիս, Երեւան), Ամերիկեան եւ Աւստրալիոյ ցամաքանասերու բանակում (2025 Յուլիս, Լու Անձելը), համա-Հ.Ս.Ը.Ս. 13-րդ բանակում (2026 ամառ), համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական ցամաքանասային մարզախաղեր (2027 ամառ):

Լիազումար նիստերու առջները, Կեդրոնական Վարչութիւնը աշխատանքային հանդիպումներ ունեցաւ Հ.Ս.Ը.Ս.-ՀԱՍԿ-ի եւ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Արցախի մասնածիւղերու վարչութիւններուն հետ, կազմակերպեց միջ-դիւանական խորհրդաժողով, հանրային կապերու մարմինը նախաձեռնեց հայրենի լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներու հետ հանդիպումի մը, իսկ Երեւան ժամանած պատուիրակութիւնները մասնակցեցան Հ.Ս.Ը.Ս.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեակի տօնակատարութեան եւ սկաուտական հանդիսութեան, այցելեցին Եռարլուր, Ծիծենակաբերդ եւ Ս. Էջմիածին, ուր հոգեհանգստեան պաշտօն կատարեցին մահացած եւ նահատակուած Հ.Ս.Ը.Ս.ականներու յիշատակին:

Հ.Ս.Ը.Ս.ի 106-ամեակին գուգադիպող եւ հայրենիքի ու Սիցին Արեւելքի տագնապալի պայմաններուն մէջ կատարուող համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական այս նախաձեռնութիւնները անգամ մը եւս փաստը տուին հայութեան «Կամաւոր բանակ»ին կենսունակութեան եւ միշտ յառաջ ընթանալու վծուականութեան, յաղթահարելով իր շրջապատի աննպաստ բոլոր պայմանները եւ մեր ժողովուրդին դէմ ցցուած բոլոր մարտահրաւերները:

Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութիւն

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՄԻԶ-ԴԻՒԱՆԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻՆ ԲԱՑՈՒՄԸ ԵՌԱԲԼՈՒԹԻ ՆԱՀԱՏԱԿԱՑ ՊԱՆԹԷՌՆԵՆ

**Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵՂՐՈՆՆԱԿԱՆ ՎԱՐ-
ՀՈՒԹԵԱՆ ԿԱԳՄԱԿԵՐԱՎՈՒ-
ԹԵԱՄԲ, Հինգշաբթի, 15 Նոյեմ-
բերի առաւտեան ժամը 10-ին, միու-
թեան միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժո-
ղովին բացումը կատարուեցաւ Եռարլու-
րի նահատակաց պանթէոնէն, ներկա-
յութեամբ Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամներ
Կիրո Մանոյեանի, Արսէն Համբարձում-
եանի, Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեղրոննական**

Կոմիտէի ներկայացուցիչ Արա Պուլուզ-
եանի, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեղրոննական Վարչու-
թեան ներկայ եւ նախկին անդամ-
ներու, ինչպէս նաև միջ-դիւանական
խորհրդաժողովի մասնակից 19 շրջաննե-
րէ 42 քոյր-եղբայրներու:

Եռարլուրի նահատակաց պանթէոն
հասնելով, մասնակիցները ուղղուեցան
Եռարլուրի Սրբոց Վարդանանց եկեղե-
ցի, ուր դիմաւորուեցան Դադիվանքի

վանահայր Յովհաննէս Քհնյ. Յովհան-
նէսեանի կողմէ:

Յովհաննէս Քհնյ. Կարճ խօսքով մը
յայտնեց, որ Եռարլուրը նաեւ հերոսա-
բլուր է: Այստեղ կը հանգչին հայրենի-
քին հանդէպ իրենց պարտքը կատարած
հերոսները, որոնց պարտաւոր ենք միշտ
յիշել: Զարդարած հերոսին հերոս ըսելու,
արցախցին արցախցի ըսելու: Զար-
դարած Արցախը Հայաստան է ըսելու:
Եթէ չըսենք այդ բոլորը, մենք անտեսած
կ'ըլլանք մեր հերոսներուն թափած ար-
եան արժէքը, նշեց ան:

Շարունակելով, Յովհաննէս Քհնյ.
ըսաւ. «Միանանք, զօրանանք եւ չհամա-
կերպինք այս իրավիճակին, այլ՝ պայքա-
րինք, որպէսզի հասնինք մեր նպատա-
կին: Ոտքի կանգնինք եւ դառնանք
հպարտ հայեր, ոչ թէ ծնկաչոք հայեր,
այլ՝ գլուխը բարձր հպարտ հայեր, որ-
պէսզի աշխարհին ապացուենք, որ
մենք իսկապէս հզօր ազգ ենք: Եկէք ան-
ձերու չկերագրենք Հայաստանը: Հա-
յաստանը ամբողջութեամբ Հայաստան
է: Հայաստանը մեզմով Հայաստան է եւ
մենք պարտաւոր ենք մեր պատիւր, մեր

ըսելով. «Երբ Եռաբլուր ենք՝ հայոց աշխարհի սրբագոյն վայրը, պէտք է լուս մնալ: Հոս՝ մենք ուխտաւորներս ըսելիք չունինք: Մենք կլնանք ամփոփուիլ եւ ինքնաքննութիւն ընել, հարց տալով, որ արդեօք մեր նպատակային ուղղութիւնը նո՞յնն է եւ զայն տակաւին միասին կը կարե՞նք, մենք կենդանի, իսկ իրենք սաւառնող հոգիներ, մեզի հովանի ու պահապան»:

Ապա, հարցումներու շարքը շարունակելով, եղբ. Խաչերեան նշեց. «Հաւատարի՞մ ենք մէկուկէս միլիոն ցեղասպանուած նահատակ ու սրբադասուած մեր զոհերու արեան կանչին: Պահանջատէ՞ր ենք թեղասպանութեան ճանաչման եւ հատուցումին: Եւ դեռ, ազատ, անկախ, միացեալ ու ամբողջական Հայաստանի իրագործումին հաւատացող ու ձգտող աննահանջ երդուեալներու կա-

մաւոր բանա՞կ ենք»: Ու եզրակացնելով, ան հաստատեց. «Եթէ հաստատ ենք մեր ուխտին, եւ մեր նպատակը անփոփոխ կը մնայ, աննենգ ենք սերունդներու կանչին, մեկնարկենք խորհրդաժողովը մեր քայլերգին կատարումով»:

Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետին խօսքին աւարտով ներկաները խմբերգեցին Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Յառաջ նահատակ» քայլերգը. Ապա, բոլորը լուր ու յամբաքայլ քայլերով շրջեցան Եռաբլուրի մէջ իրենց յաւիտենական հանգիստը գտած նահատակներու շիրիմներուն շուրջ եւ ծաղկեներ խոնարհեցին Արցախեան առաջին եւ երկրորդ պատերազմներուն զոհ գացած Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու յիշատակին:

Քաջութիւնը փոխանցել դալիք սերունդներուն»:

Քահանայ հօր խօսքին յաջորդեց Հոգեհանգստեան աղօթք, որմէ ետք ներկաները գրօշակակիրներու առաջնորդութեամբ ուղղուեցան Եռաբլուրի նահատակաց յուշապատ, ուր Հ.Մ.Լ.Մ.ի անունով ծաղկեպսակ մը զետեղեցին Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի ատենապետ եղբ. Արթուր Մկրտչեան:

Այսուհետեւ, Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը արտասանեց խորհրդաժողովին բացման խօսքը՝

ԱՄՓՈՓՈՒԻԼ ԵՒ ԻՆՔՆԱՋՆՈՒԹԻՒՆ ԸՆԵԼ

(Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏ
ԵՊԲ. ՅԱԿՈԲ ԽԱԶԵՐԵՑԻ ՊԱՏԳԱՄԸ, ԱՐՏԱՍԼԱՌՈՎԾ
ՄԻԶ-ԴԻՒՍՆԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑՄԱՆ, ԵՌԱԲԼՈՒՄ)

Րայ Մարմնակորթական Ընդհանուր Միութեան 19 Շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու դիւաները եւ Կեդրոնական Վարչութեան կազմը կը գտնուինք Երեւան՝ կատարելու համար Հ.Մ.Ը.Մ.Ի միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովը:

Երբ Եռարևուր ենք՝ հայոց աշխարհի սրբագոյն վայրը, պէտք է լուր մնալ. Դու՝ մենք ուխտաւորներս ըսելիք չունինք:

Դու, նահատակ հերոսները իրենց անխօսութեամբ կը թելադրեն ամէն բան:

Մենք կրնանք ամփոփուիլ եւ ինքնաբննութիւն ընել.-

- Արդեօ՞ք մեր նպատակային ուղղութիւնը նոյնն է եւ զայն տակաւին միասին կը կտրենք, մենք կենդանի, իսկ իրենք սաւառնող իոգիներ, մեզի հովանի ու պահապան:

- Հաւատարի՞մ ենք մէկուկէն միլիոն ցեղասպանուած նահատակ ու սրբադասուած մեր զոհերու արեան կանչին: Պահանջատէ՞ր ենք Ցեղասպանութեան ճանաշման եւ հասուցումին:

- Ազատ, անկախ, միացեալ ու ամբողջական Հայաստանի իրագործումին հաւատացող ու ձգտող աննահանջ երդուեալներու կամաւորքանակ ենք:

Եթէ հաստատ ենք մեր ուխտին, եւ մեր նպատակը անփոփոխ կը մնայ, աննենգ ենք սերունդներու կանչին, մեկնարկենք խորհրդաժողովը մեր քայլերգին կատարումով:

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ՄԻՋ-ԴԻԻԱՆԱԿԱՆ 11-ՐԴ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎՔ ԱՄԱՐՏԵՑԱՒ ԾԻԾԵՌՆԱԿԱԲԵՐԴ ԱՅՑԵԼՈՒԹԵԱՄՔ

Երկօրեայ նիստերէ ետք, Հ.Մ.-
Հ.Մ.Ի միջ-դիւանական 11-րդ
խորհրդաժողովը աւարտեցաւ
Միծեռնակաբերդ այցելութեամբ:

Այցելութիւնը տեղի ունեցաւ Կիրակի,
17 Նոյեմբեր 2024-ի առաւատեան ժամը 10-
ին, մասնակցութեամբ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեդրո-
նական Վարչութեան, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի
եւ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Արցախի վարչութիւննե-
րուն եւ միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդա-
ժողովի մասնակիցներուն:

Միծեռնակաբերդի յուշարձանին առջեւ, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ընտանիքին անունով ծաղ-
կեպսակ մը զետեղեցին Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ-
թակոր Խաչերեան եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի վարչութեան ատենապետ եղբ. Արթիւր
Մկրտչեան: Ապա, բոլորը ուղղուեցան անմար կրակին շուրջ, ուր ծաղիկներ խոնար-
հցին մեր մէկուկէս միջիոն նահատակներու յիշատակին եւ Տէրունական աղօթքով
հրաժեշտ տուին հայութեան սրբավայրին:

ԷՇԱՌ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ՝ ՄԱՀԱՅԱԾ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԱԾ Հ.Մ.Լ.Մ.ԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՑԻՇԱՏԱԿԻՒՆ

Միծեռնակաբերդ այցելութենէն ետք, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի բազմանդամ պատուիրակու-
թիւնը ուղղուեցաւ Ս. Էջմիածին, ուր ներկայ գտնուեցաւ Պատարագի եւ մահացած
ու նահատակուած Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու յիշատակին յատկապէս կատարուած հոգե-
հանգստեան պաշտօնի:

Հոգեհանգստէն առաջ, Ս. Էջմիածինի արտաքին յարաբերութիւններու եւ արա-
րողակարգի բաժնի տնօրէն նախանձ Արք. Յովհաննիսեան ներկայ հաւատացեալնե-
րուն կարճ խօսքով մը ծանօթացուց Հ.Մ.Լ.Մ.ը եւ անոր 106 տարուան մարդանուէր
ու հայանուէր առաքելութիւնը: Ապա, բոլորը լրենց աղօթքներով հոգիներու խաղա-
ղութիւն խնդրեցին այն Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու համար, որոնք այս աշխարհէն հե-
ռացան միութեան ու ազգին հանդէպ իրենց պարտքը կատարած ըլլալու խիզճի
հանգստութեամբ:

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵՊՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐԸ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԱՐՑԱԽԻ ԵՒ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովին եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեա-կի տօնակատարութիւններուն առիթով Երեւան ժամանած Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեղրոնական Վարչութեան անդամները Երեքշաբթի, 12 Նոյեմբեր 2024-ին, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կեղրոնին մէջ առանձին հանդիպումներ ունեցան Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Արցախի Մեկուսի շրջանի վարչութեան եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կեղրոնական Վարչութեան հետ:

Արցախի վարչութեան հետ քննարկուեցան վտարանդի մասնաճիւղին անցնող մէկ տարուան աշխատանքները եւ դիմագրաւած գլխաւոր դժուարութիւնները: Կեղրոնական Վարչութիւնը այս առիթով անդամ մը եւս հաստատեց միութեան աշխարհասփիւռ շրջաններուն ամբողջական աշակցութիւնը Արցախի Մեկուսի շրջանին եւ անոր ծրագիրներուն:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կեղրոնական Վարչութեան հետ արծարծուեցան միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովի եւ Հ.ԱՍԿ-ի 35-ամեակի նախապատրաստական աշխատանքները եւ հայրենի սկաուտութիւնը յուգող հարցեր: Հանդիպումին Կեղրոնական Վարչութիւնը իր յատուկ գնահատանքը յայտնեց անցնող ամառ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կազմակերպած բակային ճամբարներուն, որոնց մասնակցեցան 850 արցախի երեխաներ: Հանդիպումը նաև առիթ մը եղաւ անդրադառնալու Հայաստանի մէջ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի աշխատանքներուն տարածման ու զարգացման բազմազան ծրագիրներուն:

Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեակը փառաւոր ճաշկերոյթով մը նշուեցաւ Շաբաթ, 16 Նոյեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Երեւանի «Կարս» ճաշարանային համալիրի սրահին մէջ, ներկայութեամբ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեղրոնական Վարչութեան լրիւ կազմին եւ միութեան աշխարհասփիւռ ներկայացնեցիները համախմբող, միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովի մասնակիցներուն:

Իրենց ներկայութեամբ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը պատուեցին Հ.Յ.Դ. Բիւրոյի անդամ Կիրօ Մանուկեան, Հ.Յ.Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամներ եւ Հայաստանի Ազգային ժողովի պատգամաւորներ Գեղամ Մանուկեան եւ Արգիշտի Գէորգեան, Հ.Յ.Դ. Արցախի Կեղրոնական Կոմիտէի ներկայացնեցին Արա Պուլուզեան, Համազգայինի Կեղրոնական Վարչութեան անդամ Արտաշէս Շահպաղեան, ՀՕՄ-ի Հայաստանի Շրջանային Վարչութեան անդամներ եւ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի բարեկամներ ու բարերարներ, ընդամէնը՝ 250 հոգի:

ԲԱՑՈՒՄԸ

Ճաշկերոյթին բացումը կատարուեցաւ Հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի քայլերգներով: Բացման խօսքով հանդէս եկան եւ հանդիսավարութիւնը կատարեցին եղբ. Սեւակ Նազարեան եւ քոյր Կարինէ Կիւրեղեան:

Այս առիթով ցուցադրուեցաւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35ամեայ երթը ներկայացնող տեսանիւթ մը: Յոբեկեար Միջանին անունով խօսք արտասանեց տաենապետ եղբ. Արթիւր Մկրտչեան, Հ.Յ.Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինին

Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի 35-ԱՄԵԱԿԻ ճԱՇԿԵՐՈՅԹԸ ԵՒ ԱՐԺԱՆԱՌՈՐՆԵՐՈՒ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄՆԵՐԸ

անունով՝ Գեղամ Մանուկեան եւ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի Կեդրոնական Վարչութեան անունով՝ եղբ. Վիգէն Աւագեան:

ՑՈՒԲԵԼԵԱՐ Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ
իր խօսքին սկիզբը, Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապեա եղբ. Արթիւր Մկրտչեան ներկաներէն խնդրեց վայրկեան մը յոտնկայս լութեամբ յարգել լուսաւոր յիշատակը մեր բոլոր նահատակներուն: Ապա, ներկաները ողջունելով ան ըսաւ, որ պատմական եւ երկար սպասուած իրադարձութիւն էր Հ.Մ.Ը.Մ.-ի վերահիմնադրումը Հայաստանի մէջ, եւ միշտ երախտագիտութեամբ ու խորին յարգանքով պիտի յիշենք այն մարդիկը, որոնք 1989-ին նախաձեռնեցին այդ գործին: Փառք

ու պատիւ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի մեծ ընտանիքին, աշխարհասփիւռ մեր շրջաններուն, որոնք առաջին օրերէն աջակից ու նեցուկ եղան Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ին, խանդավառուեցան եւ այդ ոգեւորութիւնը, ջերմութիւնը հիմնադրութենէն ի վեր կը փոխանցեն մեզի:

Եղբ. Մկրտչեան արագ ակնարկ մը նետեց Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեայ երթին վրայ եւ հաստատեց. «35 տարի շրունակ մենք Հ.Մ.Ը.Մ.-ական ազգային

ոգիով եւ առաքելութեան բարձր գիտակցութեամբ դաստիարակած ենք բազմաթիւ հայորդիներ եւ այսօր հայ կեանքի տարբեր մարզերուն մէջ կրնանք տեսնել Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի բոլին անցած, կայացած քաղաքացիներ եւ առաջնորդներ: Կարեւոր ձեռքբերում էր մեզի համար, իբրեւ Ազգային Սկաուտական կազմակերպու-

թիւն, անդամակցութիւնը Համաշխարհային Սկաուտական Շարժումին, ձեռքբերելով միջազգային կապեր, նպաստելով տարբեր ազգերու մօտ Հայաստանի եւ հայ ժողովուրդի հեղինակութեան բարձրացման»:

Շարունակելով, Հ.Մ.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի ատենապետը նկատել տուաւ, որ «Թերեւս 35 տարին շատ չէ Հ.Մ.Ը.Մ.-ական կազմակերպութեան մը համար, բայց այդ տարիները մեզի համար եղած են կայացումի, քրտնաշան աշխատանքի, ձեռքբերումներու, ուրախութեան ու տիրութեան արցունքի տարիներ: Այս տարիներուն մենք յաղթահարած ենք ներքին եւ արտաքին բազմաթիւ դժուարութիւններ՝ միշտ հաւատարիմ մնալով մեր որդեգրած արժեքներուն... Երբեմն անյօյս ու խաւար թուացող օրերու մէջ

35-ԱՄԵԱԿ Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-Ի

մենք չենք կորսնցներ մեր երազը, կը հաւատանք, որ մենք ենք լոյսը վառողութեանը, չենք վախնար ու չենք ընկրկիր, չենք դաւաճաներ մեր երդումին ու խոստումին եւ վստահ ենք, որ մենք պիտի բարձրանանք ու բարձրացնենք յանուն հայութեան աւելի լաւ ու յաղթական գալիքի» (Խօսքին ամբողջութիւնը տեսնելէ 20):

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄՆԵՐԸ

Յոբեկեար շրջանի խօսքին յաջորդեցին Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի վաստակաշատ միութենականներու պարգեւատրում-

ները: Արդարեւ, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի «Ոսկէ շուշանածաղիկ» շքանշանին արժանացան եղբայրներ էմիլ Մաղաքեան (իրացակայութեան), որուն չնորհիւ կառուցուեցաւ ժամանակակից յարմարութիւններով Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի Արմավիրի կեդրոնը եւ Պերճ Թիւֆէնկճեան՝ իր երկարամեայ ծառայութեան եւ նույիրումին համար: Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի «Վարդան Բախչեան» շքանշանը շնորհւեցաւ նահատակին գործակից, Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Հայաստանի մէջ վերընձիւղման առաջին սերունդի անդամներէն եղբ. Բագրատ Եսայեանի: Շքանշանը յանձ-

նեց նահատակ Վարդանին մայրը՝ Քոյր Այտա Բախչեանը: Հ.Մ.Լ.Մ.-ի «Ծառայութեան» շքանշանին արժանացաւ եղբ. Դաւիթ Ցակորեան՝ միութեան հանդէպի իր ցուցաբերած անկուտրում հաւատարմութեան համար, իսկ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի բարձրագոյն՝ «Արժանեաց» շքանշանին տիրացաւ եղբ. Օշին Փիրումեան (Կենսագրական տուեալները տեսնել առանձին): «Արժանեաց» շքանշանը յանձնեց Հ.Մ.Լ.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան առենապետ եղբ. Ցակոր Խաչերեան:

Այս առիթով յատուկ շնորհակալագիրներ եւ յուշանուէրներ յանձնուեցան 13 նույիրատուններու, որոնցմէ իւրաքանչիւրը 1000 ամերիկեան տոլար նույիրեց Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ին: Յուշանուէրներու արժանացան եղբ. Արմանտ եւ Քոյր Թամար Քիլիմեաններ (յուշանուէրը ստացաւ երես որդին՝ Շանթ Քիլիմեան), Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Արեւմտեան Մ. Նահանգներու Շրջանային Վարչութիւնը

(յուշանուէրը ստացաւ ատենապետ եղբ. Փիէր Մանուկեան), եղբայրներ Ալէն Ասատրոլեան, Բագրատ Եսայեան, Դաւիթ Յակոբեան, Յարութի Գաբրիէլ Պերճ Թիւֆէնկծեան, Օշխն Փիրումեան, Մարտին Լազարեան, Արա Մակաչեան, քոյրեր Լարա Քոռայեան եւ Շուշիկ Աբրահամեան (վերջին չորսին յուշանուէրները ստանձնեց եղբ. Ալէն Ասատրոլեան):

**Հ.Յ.Դ. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՄԱՐՄԻՆԻՆ ԽՈՍՔԸ**
Երկրորդ խօսքը արտասանեց Հ.Յ.Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ Գեղամ Մանուկեան: Բաւական սրտառուչ խօսքով մը ան ըստ «Իբրեւ Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ շատ դժուար է խօսք ըսել, իսկ իբրեւ Հ.Յ.Ը.Ը. ական շատ աւելի դժուար է խօսք ըսել ու յիշել բոլոր անոնք, որոնք այսօր այստեղ չեն, ոգեկոչել յիշատակը բոլոր անոնց, որոնք մեզմէ յաւէտ բաժնուած են՝ եղբ. Վարդգէս Տէր Կարապետեանը, որ գլխաւոր ձեւաւորողն էր Հ.Յ.Ը.Ը. ի համահայկական կառոյցին: Եղբայրներ Երուանդ Տէմիրճեանը, Յովհաննէս Տէր Յարութիւնեանը, որոնք Հ.Յ.Ը.Ը. ի կեդրոնական Վարչութեան անդամներ էին, երբ նահատակ Վարդան Բախչեանը եւ եղբ. Բագրատ Եսայեանը կը փորձէին Հայաստանի մէջ կառոյց ստեղծել: Երկու օր ետք կը լրանայ Արա Տէմիրճեանի մահուան տարելիցը: Ան Հ.Յ.Ը.Ը. ական չէր, բայց առանց Հ.Յ.Ը.Ը. ական ըլլալու ունէր կազմակերպական հսկայական աշխատանք, որպէսզի Դաշնակցութիւնը եւ անոր քոյր կառոյցները Հայաստանի մէջ

ՃԱՆՉԱՆՔ

«ԱՐԺԱՆԵԱՅՑ» ՇՔԱՆՇԱՆԱԿԻՐ ԵՂԲ. ՕՇԽՆ ՓԻՐՈՒՄԵԱՆ

Եղբ. Օշխն Փիրումեան ծնած է Թեհրան, 12 Յունուար 1968-ին: Սկաուտական շարքերու անդամագրուած է 1974-ին, Թեհրանի Յայ Մշակութային «Արարատ» Կազմակերպութեան ծամբով: 1978 Դեկտեմբերին տեղափոխուած է Ս. Խահանգներ եւ փոխանցուած է տեղույն Հ.Ս.Ը.Ս.ի «Արարատ» մասնաճիւղի սկաուտական բաժանմունք՝ հասնելով մինչեւ մասնաճիւղի պաշտօնին: 1988-2006 ան ստանձնած է պատասխանատու զանազան պաշտօններ՝ նշանակուած է մասնաճիւղի Սկաուտ. Խորհուրդի, Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդի անդամ: Ընտրուած է մասնաճիւղի վարչութեան, ապա՝ Արեւմտեան Ս. Խահանգներու Շրջանային Վարչութեան անդամ:

Սկաուտական աշխոյշ գործունեութեան տարիներուն, 1991-1992, իբրեւ խմբապետ ան մաս կազմած է սկաուտական առաջին խումբին, որ Ս. Խահանգներն մայր հայրենիք գործուղուած է Հ.Ս.Ը.Ը. Յայաստանի մէջ վերահիմնադրելու համար, կազմակերպելով սկաուտական առաջին բանակումները այստեղ:

Եղբ. Օշխն Փիրումեան 2006-ին հաստատուած է հայրենիք, այնուհետեւ իր բեղմնաւոր աշխատանքը շարունակելով իբրեւ Հ.Ս.Ը.Ը.-ՆԱՍԿ-ի անդամ: Ան երեք շրջան ընտրուած է Հ.Ս.Ը.Ը.-ՆԱՍԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ, շրջան մը վարելով ատենապետի պաշտօն:

Հ.Ս.Ը.Ը.ի Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ նշանակուած է համար Հ.Ս.Ը.Ը.ական 8-րդ բանակումի գործադիր մարմինի անդամ (2006) եւ 9-րդ բանակումի ընդհանուր խմբապետ (2010): Ան նշանակուած է նաև համար Հ.Ս.Ը.Ը.ական 8-րդ (2009) եւ 9-րդ մարզախանադերու (2013) կազմակերպիչ յանձնախումբի անդամ: Եղբ. Օշխն Փիրումեան, իբրեւ Հ.Ս.Ը.Ը.ի Արեւմտեան Ս. Խահանգներու եւ Հ.Ս.Ը.Ը.-ՆԱՍԿ-ի պատգամաւոր, մասնակցած է Պատգամաւորական չորս Ընդհանուր ժողովի եւ երկու անգամ ընտրուած է Հ.Ս.Ը.Ը.ի Կեդրոնական Վարչութեան անդամ 2015-2019 եւ 2019-2023:

Եղբ. Օշխն Փիրումեան ամուսնացած է եւ ունի երեք զաւակ՝ երկու մանչ եւ մեկ դուստր:

Հաստատուին: Անգնահատելի է անոր կատարած աշխատանքը: Հազա՞ր փառք Արա Տէմիրճեանի, Վարդգէս Տէր Կարապետեանի, Երուանդ Տէմիրճեանի, Յովհաննէս Տէր Յարութիւնեանի եւ այլ նույրեալներու յիշատակին: Ամէն մէկս յուշեր ունինք անոնցմէ: Վարդանի մասին չեմ ուզեր խօսիլ, որովհետեւ քիչ մը դժուար պիտի ըլլայ ինձի համար»:

Ապա, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի առաքելութեան բնորոշումը կատարելով, Գեղամ Մանուկեան շեշտեց, որ «Հ.Մ.Լ.Մ.Ը.Իր ամբողջ գործունէութեան ընթացքին մարմնացումը եղած է հայ ժողովուրդի ճակատագիրին: Հ.Մ.Լ.Մ.Ը.Իր առաջին Հանրապետութեան անկախութեան ժամանակ որբեր հաւաքող, որբերը քաղաքացի դարձնող կառոյց եղած է: Հ.Մ.Լ.Մ.Ը.Նորանկախի հանրապետութեան ժամանակ պոլեւիզմի տիրապետութեան տակ ծնած ու մեծցած սերունդը ազգային ողիով դաստիարակողը եղած է: Հ.Մ.Լ.Մ.Ը.Վարդան Բախչեանով օրինակ դարձած է հայրենիքին իր ծառայութեամբ»:

Հ.Յ.Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամը անդրադարձաւ նաեւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35ամեայ երթին եւ ըսաւ. «Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը 35 տարի մարմնացումն է այս դաստիարակութեան, արժեհամակարգին, բարոյական, քաղաքական արժէքներուն: Ասոր լաւագոյն ապացոյցը 2020-ի ամրան, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Երեւանի «Հայկ Յովսէփեան» բանակավայրին մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան զինեալ ուժերուն ծառայելու պատրաստուող Հ.Մ.Լ.Մ.ական այն եղայլներն էին, որոնց Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի Կեդրոնական Վարչութեան հօսքը

թիւնը օրին խաչեր յանձնեց եւ այդ եղայլներէն ոմանք նահատակուեցան Արցախի 44-օրեայ պատերազմին ընթացքին: Բոլորին յիշատակը անմոռաց, իսկ պատնէշի վրայ գտնուողներուն վարձքը կատար: Ձեր աշխատանքը, ձեր վաստակը մեր ժողովուրդին համար է: Պատի՛ւ ձեզ»:

դուն մէջ ազնիւ քաղաքացին կերտող, 35 տարեկան միութիւն: «Իր առաքելութեան եւ կոչումին գիտակից միութիւն մը միայն կրնայ այսքան բարիք տալ իր

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՀՕՍՔԸ

Ճաշկերոյթին Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան խօսքը փոխանցեց ատենապիր եղբ. Վիգէն Աւագեան: Անըսաւ, որ տօն է այսօր Հ.Մ.Լ.Մ.Ի մեծ ընտանիքին համար: Բոլորը հաւաքուած են նշելու սիրելի յոթելեարին՝ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեակը: Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը երիտասարդ է իր տարիքով, բայց իւրայատուկ է իր կենսափորձով:

Եղբ. Աւագեան ներկայացուց եօթը հիմնաւորումներ, որոնք եզակի ըլլալու բնորոշումը կու տան Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ին, իբրեւ անհատին մէջ մարդը, մար-

Ժողովուրդին, գործ ու արդիւնք՝ իր հայրենիքին: Իր առողջ մթնոլորտով, բարոյական մեծ վարկով ու միջազգային ճանաչումով միութիւն մը միայն կրնայ այսքան փնտուած ու յարգուած ըլլալ», ըստ եղբ. Աւագեան:

Ապա, Կեդրոնական Վարչութեան ատենադպիրը խիղճի պարտք նկատեց յիշել Հ.Մ.Լ.Մ.ի Հայաստանի մէջ վերընձիւղման առաջին սերունդի երախտաւորները, նահատակները, սեւ աշխատանքի ախոյեան քոյրերն ու եղբայրները եւ այսօր պատնշչի վրայ եղողները: Ան ընդգծեց, որ «Հ.Մ.Լ.Մ.ը, այս բոլորի վ Հ.Մ.Լ.Մ. է:

«Բոլորին զոհողութիւններուն գումարն է, որ այս միութիւնը արժանի կը դարձնէ Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւնը ըլլալու եւ մնալու կոչումին:

«Բոլորին նուիրաբերումի անչափելի տարողութիւնն է, որ այս միութիւնը կը պահէ Հայաստանի ամէնէն աշխոյժ, ամէնէն ազգային եւ ամէնէն յանձնա-

ոու պատանեկան-երիտասարդական կազմակերպութիւնը:

«Ու բոլորին վստահութիւնը եւ երբեմն իսկնժութեան աստիճանի հասնող հաւատքն է, որ այս միութիւնը կ'օժտէ ամէն ձեւի դժուարութիւն յաղթահարելու եւ անկարելին կարելի դարձնելու գօրութեամբ» (Խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 14):

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՑԱՅՏԱԳԻՐԸ

Աւելի քան մէկուկէս ժամ տեւած պաշտօնական բաժիններ ետք, հատուեցաւ 35-ամեակի կարկանդակը եւ գործադրուեցաւ գեղարուեստական տպաւորիչ յայտագիր: Երեկոն ծաղկեցուցին «Մասունք» աւանդական երգի-պարի համոյթը, հայրենի արուեստագէտներ Ալլա Լեւոնեան, «Արցախի ձայներ» խումբը, Շուշան Պետրոսեան, Արսէն Գրիգորեան Մըրօ եւ Սմբատ Խալլաթեան: Մթնոլորտը խանդավառութեան գագաթնակէտին հասաւ երգիչ Սուլքն Ահէմեանի ազգային-յեղափոխական երգերով:

Ճաշկերոյթի մթնոլորտէն ոգեւորւած՝ կատարուեցան նուիրատուութիւններ: Տեղի ունեցաւ վիճակահանութիւն եւ Արցախեան գորգի աճուրդ-վաճառք, որուն հասոյթը ամբողջութեամբ յատկացուեցաւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ին:

Երեկոն փակուեցաւ «Արիւնոտ դրօշ» երգի կատարումով:

35-ԱՄԵԱԿ Հ.Ս.Ը.Ս.-ՀԱՍԿԻ

Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-Ի 35-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒՅԾ ԽՈՍՏՄԱՆ ԵՒ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-Ի 35-ամեակի տօնակատարութիւններու ծիրէն ներս, Կիրակի, 17 Նոյեմբեր 2024-ի կէսօրէ ետք ժամը 4-ին, երեւանի Պետական Համալսարանի մարզադաշտին մէջ տեղի ունեցաւ սկառուտական խոստման եւ երդման հանդիսաւոր արարողութիւն, ներկայութեամբ Հ.Ս.Ը.-Ը.ի եւ Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-ի Կեդրոնական Վարչութիւննե-

րու, միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովի մասնակիցներու, Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-ի վարչական կազմերու եւ մեծ թիւով ծնողներու:

Մարզադաշտի մուտքին ցուցադրուած էին Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-ի 35-ամեայ գործունէութիւնը ներկայացնող նկարներ եւ սկառուտներու կողմէ պատրաստուած ձեռային աշխատանքներ:

Հանդիսութիւնը ընթացք առաւ տողանցքով: Հ.Ս.Ը.-Ը.ի Հեփորախումբին առաջնորդութեամբ մարզադաշտի մուտք գործեցին եւ իրենց համապատասխան տեղերը գրաւեցին Հ.Ս.Ը.-Ը.ի Արցախի եւ Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-ի մասսնաճիւղերու (Երեւան, Արմաւիր, Վետի) սկառուտները: Ապա, հնչեցին Հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Ս.Ը.-Ը.ի սկառուտական քայլերգները:

Հ.Ս.Ը.-ՀԱՍԿ-Ի

ԿԵԴՐ. ՎԱՐՉՈՒԻԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

Հանդիսութեան առաջին խօսքը տասանեց Հ.Ս.Ը.-Ը.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Արթիւր Մկրտչեան: Ան ըստ, որ 35-ամեակը հրաշալի առիթ է հաշուեառու ըլլալու մեր հասարակութեան, ներկայացնելու Հ.Ս.Ը.-Ը.ի մասսնաճիւղերու (Երեւան, Արմաւիր, Վետի) սկառուտները: Ապա, հայութեան հայաստանի, Արցախի եւ Հ.Ս.Ը.-Ը.ի սկառուտական քայլերգները:

«Մեր առաքելութիւնը անցնող տարիներուն եղած է հայ հասարակութեան համար պիտանի, հայրենասէր, իր հայրենիքը, պետութիւնը, ըրջակայ միջավայրը եւ առհասարակ մարդը յարգող ու սիրող սերունդ պատրաստելը, - յայտնեց եղբ. Մկրտչեան ու շարունակեց, - դիւրին չեղաւ մեր ուղին եւ դիւրին պիտի չըլլայ ապագային, բայց մենք քաջ կը գիտակցինք, որ այս մեր կոչումն է, առաքելութիւնն է, եւ պիտի կարողանանք պատուով շարժիլ յառաջ»:

Օգտուելով առիթէն, Հ.Ս.Ը.-Ը.

ՀԱՍԿ-ի ատենապետը շնորհակալութիւն յայտնեց բոլոր անոնց, որոնք անցնող տարիներուն Հայաստանի թէ Սփիռքի մէջ աջակցեցան Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կայացման:

Ապա, իր խօսքը ներկայ սկաուտներուն ուղղելով, եզր. Մկրտչեան ըսաւ. «Սիրելի՛ սկաուտներ, դուք էք կամաւոր բանակին հիմնասիւնը, դուք պիտի գիտակցիք Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի առաքելութեան եւ պիտի կարողանաք ձեր հետագայ կեանքին եւ ամէն քայլափխին ապացուցել ձեր ՞վ ըլլալը, այլապէս մեր գործը չի յաջողիր, եթէ ուեէ սկաուտ իր կեանքին մէջ շեղի այն սկզբունքներէն եւ այն արժեհամակարգէն, զոր Հ.Մ.Լ.Մ.ը կու տայ բոլորին: Ես բոլորին ներկայութեան, ձեր ծնողներուն եւ վարչականներուն ներկայութեամբ, կը խնդրեմ եւ կը յորդորեմ այսուհետեւ ըլլալ աւելի պատասխանատու, աւելի սկզբունքային, երբեք չընկրկիլ այլ՝ ձգտիլ դառնալ լաւագոյն սկաուտը, լաւագոյն քաղաքացին եւ լաւագոյն հայլ: Լլանք ուժեղ, բարձրանանք եւ բարձրացնենք»:

**Հ.Մ.Լ.Մ. ԱՐՅԱԽԻ
ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ**
Հ.Մ.Լ.Մ.ի Արցախի վարչութեան խօսքը փոխանցեց քոյր Տիրուհի Գասպարեան: Ան շնորհակալութիւն եւ երախտագիտութիւն յայտնեց Հ.Մ.Լ.Մ.ի կեղրոնական Վարչութեան՝ միջդիւանական խորհրդաժողովը Հայաստանի մէջ կազմակերպելու համար եւ նշեց, որ այս օրերուն առիթը ստեղծուե-

ցաւ ծանօթանալու զանազան շրջաններու Հ.Մ.Լ.Մ.ական քոյրերու ու եղբայրներու եւ ծրագրելու յառաջիկայի մեր կատարելիքները:

Քոյր Գասպարեան Արցախի Մեկուսի շրջանի վարչութեան անունով շնորհաւորեց խոստում եւ երգում տուող գայլիկներն ու սկաուտները եւ ըսաւ. «Սիրելի՛ սկաուտներ, ձեզի կը մաղթեմ նորանոր յաջողութիւններ եւ կ'ուզեմ,

որ հաւատաք ձեր ուժերուն եւ գիտակցիք, թէ ինչքան կարեւոր էք դուք հայրենիքին համար»:

Շարունակելով, քոյր Գասպարեան հաստատեց. «Այսօր մենք հսկայական գործ ունինք կատարելիք եւ իրաւունք չունինք մեր պայքարը աւարտած նկատել, մեր պայքարը աւարտած կը նկատենք այն ժամանակ, երբ ազատ ու անկախ Արցախը դարձեալ մեզ կը դիմաւորէ եւ ես վստահ եմ ու կը հաւատամ, որ օր մը մենք պիտի վերադառնանք եւ այնտեղ, բարբառով մեզ պիտի դիմաւորեն մեր «Տէտոն ու Պապոն»։ Շնորհակալ եմ, կ'ուզեմ, որ այս հաւատքը վարակիչ ըլլայ, կ'ուզեմ, որ դուք ձեր գործերուն եւս հաւատաք եւ վստահիք, որ պիտի գայ այն օրը, այն լուսաւո՞ր օրը, որուն մենք բոլորս կը հաւատանք»։

Հ.Ս.Ը.Մ.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՕՍՔԸ

Վերջին խօսքը, յանուն Հ.Ս.Ը.Մ.Ի կեդրոնական վարչութեան, արտասանեց քոյր Թալին Օրտողեան։ Ան նշեց,

որ իբրեւ Հ.Ս.Ը.Մ.-Մ.ականներ, բոլորիս համար հպարտառիթ երեւոյթ է տեսնել եւ ներկայ ըլլալ Հ.Ս.Ը.Մ.Ի շրջանի մը հիմնադրութեան ամեակներու հանդիսութիւններուն, որոնք լոկ բազմութիւն հաւաքող ձեռնարկներ չեն եւ անոնց արժէքը մէկ կամ երկու ժամուան հանդէսին մէջ չէ որ կը կայանայ։ Այս հանդիսութիւններուն լիրաւ արժէքը պէտք է տեսնել արգասիքը տարիներու աշխատանքին, այս միութեան սկզբունքներուն հաւատացող եւ անոնց հիման վրայ գործող մարդոց կամքի զօրութեան։

Քոյր Օրտողեան հաստատեց, որ «Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ի այսօր կը տօնէ իր հիմնադրութեան ՅՅ-ամեակը, սակայն Հայաստանի մէջ Հ.Ս.Ը.Մ.Ի կեանքը

շատ աւելի կանուխ սկսած է. անիկա հայրենիք մուտք գործեց առաջին անկախութեան հետ՝ որբախնամի հայրենանուէր առաքելութեամբ։ Դժուար պարտականութիւն մը այդ օրերուն համար, երբ հազարաւոր որբեր կարիքը ունէին զիրենք գրկողի եւ գուրգուրացողի։ Եւ Հ.Ս.Ը.Մ.Մ. տէրը դարձաւ այդ ծանր պարտականութեան։ Կարճ ատեն մը ետք սակայն, պատմութիւնը այլ ընթացք ունեցաւ եւ Հ.Ս.Ը.Մ.Մ. պարտաւորւեցաւ զուրս գալ Հայաստանէն եւ 70 տարի Սփիւրք դարձաւ՝ իր սրտին մէջ պահելով Եւագոյնն ու հայրենիքը։ Պատմութիւնը նոր անկիւնադարձ մը ունեցաւ, երբ 1989-ին Հ.Ս.Ը.Մ.Մ. վերադարձաւ հայրենիք՝ օրուան Կեդրոնական Վարչութեան օրհնութեամբ եւ գորակցութեամբ։»

Իր խօսքը խոստում եւ երդում արւող գայլիկներուն եւ սկառտներուն ուղղելով քոյր Օրտողեան ըսաւ. «Տէր եղէք ձեր սկառտական խոստումին. մնացէք հաւատարիմ Աստուծոյ, գործեցէք բարիքներ եւ միշտ ծառայեցէք մեր

բոլորին հայրենիքին: ՀԱՍԿ-ի նստավայրի պատերուն վրայ տեղադրուած հերոս նահատակներուն նկարները, ինչպէս նաև Բիւրականի բանակավայրին մէջ ծաղկած պուրակը թող դառնան ձեր հայեցքներուն կրգակէտը եւ կողմնացոյցը ձեր աշխատանքներուն: Դարձէ՞ք արժանի յաջորդները այդ նահատակներուն, որոնք չսակարկեցին, երբ հայրենիքը զիրենք կանչեց եւ իրենց կեանքը նուիրելով փաստեցին, որ իրենք արժա-

նաւոր զինուորներն են Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Կամաւոր բանակ»ին: Դուք եւս զինուորներն էք այդ «Կամաւոր բանակ»ին եւ դրօչն ու ջահը այսօր ձեզի փոխանցըւած են: Բարձր պահեցէք զանոնք եւ ձեր այսօրուան տուած խոստումին բառերը գործի վերածելով դէպի յառաջքալեցէք խրոխտ ու հպարտ, որովհետեւ դուք սովորական սկառուտներ չէք, ԴՈՒՔ Հ.Մ.Լ.Մ.ի սկառուտներն էք, ԴՈՒՔ «Նահատակ ցեղի կամաւոր բանակ»ին

զինուորներն էք» (խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 15):

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ

ՑԱՅՏԱԳԻՐԸ

Հանդիսութեան գեղարուեստական բաժինով սկառուտներ ներկայացուցին բաւական տապաւորիչ յայտագիր՝ գաւագաններու ցուցադրութիւն, իբրեւ կարգապահութեան եւ համախմբուածութեան լաւ օրինակ: Բուրգեր, իբրեւ համագործակցութեան եւ հաւասարակշռութեան կարեւորութեան ցուցադրութիւն եւ պար (Կարնոյ «Քոչարի»), իբրեւ մշակոյթի անդին գանձերու պահպանման յանձնառութիւն:

ԽՈՍՄԱՆ ԵՒ ԵՐԴՄԱՆ

ԱՐԱՐՈՂՈՂԻԹԻԿԻՆՆԵՐԸ

Հանդիսութեան վերջին եւ ամէնէն աւելի սպասուած բաժինով տեղի ունեցաւ գայլիկներու խոստման եւ սկառուներու երդման արարողութիւն: Բազմաթիւ գայլիկներ կատարեցին իրենց առաջին ու համարձակ քայլը դէպի Հ.Մ.-Լ.Մ.ի մեծ եւ հիւրընկալ ընտանիք: Անոնք ստացան սկառուտական կեանքի խորհրդանիչ՝ իրենց առաջին փողկապները: Կատարուեցաւ նաև Ա. Կարգի, Վարիչ Առաջնորդի, Փոխ Խմբապետի եւ Խմբապետի աստիճաններու յանձնումի արարողութիւն:

Խոստում եւ երդում տուող գայլիկներու եւ սկառուտներու փողկապներու տուչութեան մասնակցեցան Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեղլոնական Վարչութեան անդամները:

Հանդիսութիւնը վերջ գտաւ «Յառաջնահատակ» քայլերգի կատարողութեամբ:

Հ.Մ.Հ.Մ.Ի ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱՊԵՐՈՒՄ ՄԱՐՄԻՆԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԲ՝

ՀԱՆԴԻՓՈՒՄ-ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՐԱՏՈՒՎՄԻՉՈՑՆԵՐՈՒՄ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐՈՒ

Հ.Մ.Հ.Մ.Ի միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովի մասնակցութեան համար Երեւան ժամանած Հ.Մ.Հ.Մ.Ի աշխարհասփիւռ շրջաններու պատասխանատուններու ներկայութեան օգտուելով, Ուրբաթ, 15 Նոյեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, Հ.Մ.Հ.Մ.Ի կեդրոնական Վարչութեան հանրային կապերու մարմինը ծանօթացման հանդիպում-ընդունելութիւն մը կազմակերպեց հայրենի լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներու համար։ Հանդիպումը նպակատագրեց 106-ամեայ Հայ Մարմնակրթական Ծնդհանուր Միութիւնը և անոր 35-ամեայ Հայաստանեան կազմակերպութիւնը՝ Հ.Մ.-Հ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը մօտէն ծանօթացնել հայրենի բանաւորութիւնը և գրաւոր թէ ելեկտրոնային մամուլին և փոխադարձ կապեր հաստատել Հ.Մ.Հ.Մ.Ի մեծ ընտանիքի անդամներուն և մամլոյ ներկայացուցիչներուն միջեւ։

Հանդիպում-ընդունելութիւնը տեղի ունեցաւ «Քոնկրէս» հիւրանոցին մէջ, ներկայութեամբ 15 լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներու, Հ.Մ.Հ.Մ.Ի կեդրոնական Վարչութեան անդամներու և միջ-դիւանական 11-րդ խորհրդաժողովի մասնակիցներու։

Հանդիպումին կազմակերպիչ մար-

Հ.Մ.Հ.Մ.Ի ՀԱՅՐԵՆԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅԱ

1. Ի՞նչ է Հ.Մ.Ը.Ը. Եւ ո՞րն է դրա նպատակները:

- Հայ Մարմնակրթական Ծնդհանուր Միութիւնը համայնկական, սկաուտական, մարզական, երիտասարդական, հասարակական կազմակերպութիւն է, որը հիմնադրուել է 1918 թ.ին Պոլսում եւ գքաղլում է հայ երիտասարդների ոչ-ֆորմալ կրթութեամբ՝ սպորտի եւ սկաուտական գործունեութեան միջոցով։ Հ.Մ.Ը.Ը.ի նպատակն է դաստիարակել տիպար հայ քաղաքացիներ, ամրապնդել հայ պատանիների եւ երիտասարդների ազգային ինքնութիւնը, աջակցել համայնքային ներգրաւուածութեանը եւ նպաստել առողջ ապրելակերպին, ինչպէս նաեւ պահպանել հայկական մշակոյթն ու ժառանգութիւնը։

2. Ո՞րն է ՀԱՍԿ-ի նպատակը եւ ինչպէս է այն կապուած Հ.Մ.Ը.Ը.ի հետ:

- ՀԱՍԿ-ը՝ Հայաստանի Ազգային Սկաուտական կազմակերպութիւնն է, որը գքաղլում է երիտասարդների եւ պատանիների հայրենասիրական ու բնապահպանական դաստիարակութեամբ։ Այն մաս է կազմում Հ.Մ.Ը.Ը.ի Ծնդհանուր գործունեութեան եւ իրականացուող ծրագրերին, որոնք խթանում են համայնքային ներգրաւուածութիւնը եւ ազգանուեր դաստիարակութիւնը։ ՀԱՍԿ-ը անդամ է Համաշխարհային Սկաուտական կազմակերպութեանը։ ՀԱՍԿ-ը Հայաստանի մէջ մարզական գործունեութեամբ չի գքաղլում։

3. Որտե՞ղ են գործում Հ.Մ.Ը.Ը. եւ ՀԱՍԿ-ը:

- Հ.Մ.Ը.Ը. գործում է աշխարհի տարբեր երկրներուում՝ ունենալով 112 մասնաճիւղեր աշխարհի 26 երկրներում։ Հ.Մ.Ը.Ը. անդամ են տասնեակ հազարաւոր մանուկներ, պատանիներ, երիտասարդներ ու տարեցներ։ ՀԱՍԿ-ը յատկապէս կենտրոնացած է Հայաստանում, 14 մասնաճիւղերով եւ գործում է 7 մարզերում՝ կազմակերպելով բազմապիսի սկաուտական եւ հայրենասիրական միջոցառումներ։

մինչև անունով ներկաները ողջունեց եւ կարճ տեսանկերպվ մը Հ.Մ.Լ.Մ.ի հանրային կապերու համակարգը ներկայացուց եղք. Նժղեհ Մկրտիչեան: Ան իր խօսքին մէջ նշեց, որ սովորականէն տարբեր հաւաք մըն է այս մէկը, որովհետեւ այստեղ հաւաքուած՝ ոչ-աշխատանքային հանդիպում մը կ'իրականցնենք՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ի հիմնադրութեան նպատակները ծանօթացնելու եւ առաքելութեան գլխաւոր առաջադրանքները պարզելու համար: Հանդիպումը առիթ մըն է 106-ամեայ այս միութեան զանազան շրջաններու աշխատանքներու ծանօթացման եւ փոխադրած գործակցութեան կապերու հաստատման:

Ապա, խօսք առաւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ի ատենապետ եղք. Արթիւր Մկրտչեան:

Ան ներկայացուց Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի Հայաստանի մէջ վերընձիւղման պատմականը, շեշտելով, որ Հ.Մ.Լ.Մ. Հայաստանի առաջին Հանրապետութեան օրերուն ունեցաւ կարձատեւ, սակայն երախտաշատ գործունէութիւն, ապա՝ 70 տարւան տարագրութենէ ետք, ան հայրենիքի մէջ վերընձիւղուեցաւ

2 Դեկտեմբեր 1989-ին, երբ տակաւին Հայաստան անկախ չէր: Այսօր, Հ.Մ.-Լ.Մ.-ՀԱՍԿ-ը 35 տարեկան է, - հաստատեց եղք. Մկրտչեան-, յիշեցնելով որ 1996

թուականէն ի վեր, իբրեւ Հայաստանի Ազգային Սկաուտական Կազմակերպութիւն (ՀԱՍԿ), Հ.Մ.-Լ.Մ. հայրենի սկաուտութիւնը կը ներկայացնէ Համաշ-

4. Ինչպիսի՞ գործունեութիւններ են իրականացրում Հ.Մ.Ը.Ը.ի շրջանակներում:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ը իմանական երեք ուղղութիւններով է աշխատում՝ սկաուտական, մարզական ու երիտասարդական: Կազմակերպում է տարբեր սպորտային գործունեութիւններ աւելի քան 14 մարզաձեւերում, մարզական մրցաշարեր, ճամբարներ, սկաուտական գործունեութիւններ ու միջոցառումներ, մշակութային տօնակատարութիւններ եւ հայրենասիրական դասընթացներ, որոնք նպաստում են հայ երիտասարդների համախմբմանը եւ ինքնութեան պահպանմանը: Վերջերս Արեւմտեան Ա.Մ.Ն.ում կեանքի կոչուեց նաեւ յատուկ խնամքի կարող ունեցող երեխաների համար «Յրաշը» ծրագիրը, նրանց հասարակական կեանքում ներգրաւելու նպատակաւ:

5. Ինչպէս կարող եմ անդամակցել Հ.Մ.Ը.Ը.ին կամ ՀԱՍԿ-ին:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ին կամ ՀԱՍԿ-ին անդամակցելու համար պէտք է դիմել մօտակայ մասնածիւղին կամ կենտրոնին: Կազմակերպութիւնները քաց են բոլոր հայ երիտասարդների եւ պատանիների համար, ովքեր ցանկանում են միանալ սկաուտական, մարզական կամ երիտասարդական գործունեութեան:

6. Ո՞վ է ղեկավարում Հ.Մ.Ը.Ը.ը եւ ՀԱՍԿ-ը:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ը կառավարուում է Կենտրոնական Վարչութեան կողմից, որը բաղկացած է ընտրուած անդամներից՝ աշխարհի տարբեր երկրներից: Իրաքանչիւր Շըրջան կամ մասնածիւղ ունի իր վարչութիւնը, Սկաուտական Խորհուրդն ու համապատասխան յանձնախմբերը: ՀԱՍԿ-ը ղեկավարում է Հայաստանի Կենտրոնական Վարչութիւնը, որը համագործակցում է Հ.Մ.Ը.Ը.ի սփիւռքեան կառոյցների հետ:

7. Ինչպէս են Հ.Մ.Ը.Ը.ի և ՀԱՍԿ-ի միջոցառումները ֆինանսավորուում:

- Միջոցառումների մեծ մասը ֆինանսավորուում է անդամավճարներից եւ նույնառութիւններից: Նման միջոցները հնարաւորութիւն են տալիս կազմակերպել ճամբարներ, դասընթացներ եւ սպորտային մրցաշարեր:

8. Ինչպիսի արժեքներ ե ուսուցանում Հ.Մ.Ը.Ը.ը իր անդամներին:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ը կարեւորում է համամարդկային արժեքները. հայրենասիրութիւնը, ինքնուրոյնութիւնը, եղբայրասիրութիւնը, թիմային աշխատանքը եւ կամաւորութիւնը:

9. Ինչպիսի ն է Հ.Մ.Ը.Ը.ի ազդեցութիւնը համայնքի վրայ:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ը խթանում է հայ համայնքի համախմբմանը՝ ստեղծելով ակտիվ, առողջ, ընկերասէր եւ հայրենասիր երիտասարդների միջավայրը: Կազմակերպութեան միջոցներ հայ երիտասարդները կարող են կապ հաստատել հայկական մշակոյթի հետ, սերտել հայրենասիրական արժեքներ եւ զարգացնել ազգային հպարտութիւնը: Միջազգային կապերի միջոցով կազմակերպութիւնը հայ երիտասարդներին հնարաւորութիւն է տալիս ինքնարտայայտուել եւ համախմբուել իրենց մշակութային ժառանգութեան շուրջ:

10. Ինչպէս ն է Հ.Մ.Ը.Ը.ը նպաստում հայկական ինքնութեան պահպանմանը:

- Հ.Մ.Ը.Ը.ը ոչֆորմալ կրթութեան ճամբռով մշտապէս կազմակերպում է երիտասարդական, սկաուտական ու մարզական միջոցառումներ: Անդամները կարողանում են կապ հաստատել հայկական մշակոյթի հետ, սերտել հայրենասիրական արժեքներ եւ զարգացնել ազգային հպարտութիւնը: Միջազգային կապերի միջոցով կազմակերպութիւնը հայ երիտասարդներին հնարաւորութիւն է տալիս ինքնարտայայտուել եւ համախմբուել իրենց մշակութային ժառանգութեան շուրջ:

Խարհային Սկաուտական Շարժումին մօտ:

Եղբ. Մկրտչեան նշեց, որ իբրեւ սկառտական շարժում, Հ.Մ.Լ.Մ.-ՀԱՍԿ կը նպատակադրէ պատրաստել կիրթ, ազնիւ, բնապահպան, ազգասէր ու հայրենասէր սերունդ մը, որ ըլլայ տէր ու պահապան մարդկային արժանիքներու եւ ազգային արժէքներու:

Այնուհետեւ ցուցադրուեցաւ Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի գործունէութիւնը եւ պատմական երթը ծանօթացնող տեսանիւթ մը:

Հանդիպում-ընդունելութեան վերջին խօսքը արտասանեց Հ.Մ.Լ.Մ.-ի կեդրոնական Վարչութեան անդամ եւ հանրային կապերու պատասխանատու եղբ. Վիգէն Աւագեան: Ան անդրադարձաւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի եզակի միութիւն մը ըլլալու հանդամանքին, դիտել տալով որ՝

ա. Հ.Մ.Լ.Մ.-ի գործունէութեան վրայ արեւը մար չի մտներ: Ան կը գործէ աշխարհի հինգ ցամաքամասերու 26 երկիրներու 112 քաղաքներու մէջ:

բ. Ունի 106 տարուան պատմութիւն

ու աւանդ: Նորանկախ Հայաստանի հնագոյն պատանեկան-երիտասարդական միութիւնն է, որ հիմնուած է նախքան անկախութեան հռչակումը եւ այսօր 35 տարիէ ունի անընդմէջ գործունէութիւն:

գ. Ունի տարբեր միջավայրերու մէջ գործելու փորձառութիւն (Պոլսոյ Ժաղերէն Կիւմրիի որեանոցները, սփիւռքեան հիւղաւաններէն արեւմտեան հակայական քաղաքներ, հասնելու համար մայրաքաղաքներ Ստեփանակերտ, Երեւան, Թիֆլիս, Մոսկուա եւ այլուր):

դ. Ունի կամաւոր սկզբունքով գործելու իւրայատկութիւն:

ե. Ունի երեք ճիւղով՝ սկաուտական, մարզական եւ վարչական աշխատանքներու ճամբով սերունդ կերտելու առաքելութիւն:

գ. Ունի միջազգային ճանաչում (Համաշխահարհային Սկաուտական Շարժումին մօտ) եւ մեծ վարկ ու հեղինակութիւն (գործող երկիրներու սկաուտական եւ մարզական ֆեստերասիոններու մօտ):

ըստն եւ տեղական շրջանակներուն մօտ):

Ապա, իր խօսքը ներկայ հիւրերուն ուղղելով, եղբ. Աւագեան յայտնեց, որ Հ.Մ.Լ.Մ. եւ զանգուածային լրատուամիջոցներ նոյն գործը կը կատարէն տարբեր միջոցներով: Երկուքն ալ կը զբաղին քաղաքացիական դաստիարակութիւն ջամբելու եւ գիտակցական մտածողութիւն կերտելու աշխատանքով: Երկունքն ալ սերունդ ու միտք կը պատրաստեն, հետեւաբար ան կենսական նկատեց երկուքին գործակցութիւնը, մէկ կողմէ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի աշխատանքներուն արձագանգումի կարելիութիւնները ընդլայնելու, իսկ միւս կողմէ լրատամիջոցներու աշխատանքին շահագրրգութեան ծիրը ընդպարձակելու եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի համակերպություն զանգուածին հասնելու համար:

Խօսքերուն յաջորդեց ընդունելութիւն-հիւրասիրութիւն եւ զրոյ՝ ներկայ լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներուն եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ի պատմախանատուներուն միջեւ: Հիւրերը հանդիպումէն մէկնեցան Հ.Մ.Լ.Մ.-ի հանրային կապերու մարմինին կողմէ տրամադրուած նուէրներով (Հ.Մ.Լ.Մ.-ի թանգարանին ալպոմ-յուշամատեանը, «Հ.Մ.Լ.Մ.-ի գործունէութեան մասին յաճախ հարցըսող հարցում-պատասխաններու պոռշիւրներ եւ յատուկ Եռու.Քս.Պի.ներ, որոնք ընդգրկեցին Հ.Մ.Լ.Մ.-ի ական գրականութիւն, պատմութեան գիրքեր, միութեան «Մարզիկ»պաշտօնաթերթի PDF օրինակներ, տեսանիւթեր եւ Հ.Մ.Լ.Մ.-ը ծանօթացնող անհրաժեշտ նիւթեր):

Եթեր տարի առաջ, համա-Հ.Ս.-Ը.Ս.ական առցանց առաջին համագումարով (6 և 13 Նոյեմբեր 2021) ազդանշանը տղրւեցաւ Հ.Ս.Ը.Ս.ի քարոզչական աշխատանքներու մեկնարկին՝ միութեան քարոզչական միջոցներու մէկտեղումի, համադրումի եւ համակարգումի ծիգին:

Տարի մը առաջ, Յոկտեմբեր 2023-ին, Հ.Ս.Ը.-Ս.ի Պատգամաւորական ժկ. Ընդհանուր ժողովը կանոնագրային յօդուած մը բանաձեւեց քարոզչական աշխատանքի համար, իբրեւ միութենական նպատակներու իրագործման եօթը կարեւոր միջոցներէն մէկը:

Կը մնար այդ միջոցին ծեւ ու մարմին տալ, անոր աշխատանքի եղանակը յստակացնել, չափանիշները որոշել եւ պատասխանատուները ճշգել, ինչ որ կատարեց համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական առցանց երկրորդ համագումարը, գործնական ու անմիջական քայլերով, ընդհանրական թէ ցամաքամասային նօտեցումներով:

Հաբաթ, 19 Հոկտեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 5-ին (Պէյրութի ժամով), ընթացքառաւ համա-Հ.Ս.Ը.Ս.ական քարոզչական առցանց Բ. Համագումարը, կազմակերպութեամբ Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբին, մասնակցութեամբ Շըշանային եւ Մելիքուսի 21 շրջաններէ աւելի քան 50 քարոզչական պատասխանատուններու եւ ընկերային ցանցեր վարող քոյլր-եղբայրներու: Համագումարին ներկայ էին Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան դիւանի անդամներ եւ համագումարի կազմակերպիչ՝ Կեդրոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբի ներկայացուցիչներ:

ՀԱՄԱ-Հ.Ս.Ը.Ս.ԱԿԱՆ ԱՌՑԱՆՑ Բ. ՀԱՍՏԱԳՈՒՄԱՐԸ ԶԵՌՆԱՐԿԵՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՔԱՐՈՉՉԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՍԵՂԾՄԱՆ ԼՈՒՐՉ ՔԱՅԼԵՐՈՒ

ԲԱՑՈՒՄԸ

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ քարոզչական յանձնախումբի անդամ քոյլր Նայիրի Ազարիկեան: Ան ողջունեց ներկաները եւ հրաւիրեց Հ.Ս.Ը.Ս.ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յաշերեանը՝ փոխանցելու իր խօսքը:

Եղբ. Խաչերեան իր խօսքը միութեան

քարոզչական մէքենայի «կամաւոր զինւորներու վաշտ»ին ուղղելով ըսաւ, որ հարկ է քարոզչական մէր աշխատելապահը գուրս բերել տեղական, շրջանային ցիր ու ցան վիճակէն եւ աշխարհին ներկայանալ իբրեւ համահայկական, մէկ ու հզօր ամբողջութիւն կազմող միութիւն: Ան թելադրեց հասարակ յայտարարներ գտնել քարոզչական մէր մօտեցումնե-

ԱՆԴՐԱՄԱՐԶ

րուն մէջ, ամէնուրեք ըլլալ պատշաճ ներկայութիւն, միշտ պահելով «Հ.Մ.-Լ.Ա.Կ.Ա.Ն բարոյականութեան գլխաւոր արժէքները»:

Յաջորդեց ծանօթացման բաժին մը՝ յանձնախումբի անդամներու եւ նման համագումարի մը առաջին անգամ մասնակցողներու:

ՆԱԽՈՐԴ ՔԱՂԱՄԵԱԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒԻՆ ԾԱՆՕԹԱՑՈՒՄԸ

Համագումարին առաջին զեկուցումը ներկայացուց կերպոնական Վարչութեան քարոզչական յանձնախումբի անդամ եղբ. Նժդեհ Մկրտիչեան: Ան ներկայացուց յանձնախումբին նախորդ քառամեակին (2019-2023) կատարած գլխաւոր աշխատանքները եւ Հ.Մ.-Լ.Մ.ի ԺԳ. Պատգամաւրական Ընդհանուր Ժողովին բանաձեւերը՝ քարոզչական մարզին վերաբերեալ:

Հ.Մ.-Լ.Մ.ի ՔԱՐՈԶՉՈՒԹԵԱՆ ՈԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Երկրորդ զեկուցումը ներկայացուց քարոզչական յանձնախումբի ատենապետ եղբ. գոկտ. Գէորգ Յակոբեան՝

նիւթ ունենալով «Հ.Մ.-Լ.Մ.ի քարոզչութեան ուազմավարական ուղղութիւնները»: Ան անդրադարձաւ հիմնական չորս ուղղութեան: -

ա. Հ.Մ.-Լ.Մ.ի ճանաչելիութեան եւ հասանելիութեան մակարդակը բարձրացնելու անհրաժեշտութիւն:

բ. Հ.Մ.-Լ.Մ.ի թուային (Digital) ներկայութիւնը եւ ներգրաւուածութիւնը բարելաւելու կարիք:

գ. Զանգուածային լրատուամիջոցներու հետ մեր գործակցութիւնը զարգացնելու կարևորութիւն:

դ. Շրջաններու միջեւ կապերը աւելի ամրապնդելու եւ շրջանային, ցամաքամասային թէ համաշխարհային մեր քարոզչութեան յաւելեալ թափ տալու անհրաժեշտութիւն:

Ի՞նՉՊԻՍ ԱՊԱՀՈՎԵԼ ՄԵՐ ՑԱՆՑԵՐՈՒԻՆ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԻՒՆՆԸ

Ապա, առաջին նիստին վերջին նիւթը ներկայացուց Հ.Մ.-Լ.Մ.ի կեղրոնական Վարչութեան ՄԵ-ի՝ տեղեկատուական արհեստագիտութեան աշխատանքներու պատասխանատու եղբ. Շանթ Տէմիրճեան: Ան բացատրեց «Ի՞նչպէս ապահովել մեր ցանցերուն անվտանգութիւնը»:

Բոլոր ներկայացումները կատարուեցան փառը փոյնթերով:

ԽՄԲԱԿԱՑԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

Մէկուկէս ժամուան ներկայացումներէ ետք, առցանց համագումարին մասնակիցները բաժնուեցան երեք խլորդակի (Միջին Արեւելք-Հայաստան-Արցախ, Եւրոպա, Ամերիկաներ-Աւստրալիա): Անոնք հրաւերուեցան նոյն օրը եւ յաջորդող օրերուն առցանց առանձնաբար քննարկելու ներկայացուած նիւթերը եւ իւրաքանչիւրը իր ցամաքամասի պահանջներուն համաձայն մշակելու քարոզչական իր ուղղութիւնները, նկատի ունենալով միութեան քարոզչական ուազմավարութեան գլխաւոր չորս կէտերը եւ տեղական-տեղայնական իւրայտուկ պայմանները:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՆԻՍՏԸ

Շաբաթ մը ետք, 26 Հոկտեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 5-ին (Պէյրութի ժամով), համա-Հ.Մ.-Լ.Մ.ական քարոզչական առցանց թէ համագումարը շարունակեց եւ աւարտեց իր աշխատանքները: Նիստին սկիզբը, ներկաները ողջունեց եւ նիստը վարեց քարոզչական յանձնախումբի անդամ քոյր Նայիրի Ազա-

րիկեան: Ապա, ան հրաւիրեց նախորդ նիստին կազմուած խմբակներու ներկայացուցիչները՝ ներկայացնելու իրենց գեկուցումները:

Երեք խմբակներու ներկայացուցիչներ՝ եղբ. Ռաֆֆի Հատիսեան (Գանատա), եղբ. Անտրէ Տատայեան (Փարիզ) եւ քոյր Դալար Պէպէճեան (Լիբանան) ներկայացուցին Ամերիկաներու, Եւրոպայի եւ Միջին Արեւելքի խմբակներու քննարկումներուն արդիւնքները:

Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ՔԱՐՈՇՉՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԱԳԻԾԼ. Ի՞ՆՉ ՀՆԵԼ, Ի՞ՆՉ ԶԼՆԵԼ

Ապա, Կեդրոնական Վարչութեան քարոզական յանձնախումբի անդամ քոյր Ռուբենա Խայեաթ-Եսայեան ներկայացուց «Հ.Մ.Լ.Մ.Ի քարոզութեան դիմագիծը. Ի՞նչ ընել եւ ի՞նչ չընել» նիւթը («Visual identity Dos and Don'ts»)՝ հիմնուելով վերջերս պատրաստուած յատուկ ուղեցոյցի մը վրայ:

ԱՆՀՐԱԺԵՏ ՓՈԽԱՆՁՈՒՄՆԵՐ

Յաջորդեց համագումարի կազմակերպիչ յանձնախումբին կողմէ քոյր Աստղիկ Աշրգեանի ներկայացումը՝ քա-

րոզչական աշխատանքներու գործնական եւ ճիշդ կերպով կատարման համար (Հ.Մ.Լ.Մ.Ի հաղորդակցութեան եւ հանրային կապերու ուղեգիծ, 2023-2027-ի քառամեակի քարոզչական ռազմավարութիւն, Հ.Մ.Լ.Մ.Ի վերջին Ընդհանուր ժողովի քարոզչական մարզի բանաձեւեր, միութենական տօնացոյց եւ այլն): Քոյրը այս առիթով նաեւ յայտարարեց ստեղծումը ցանցային երկու հարթակի, մէկ կողմէ իրարու կապերու համար միութեան բոլոր շրջաններու քարոզչական պատասխանատուները, իսկ միւս կողմէ լեզուական օժանդակութիւն տրամադրելու համար հայերէնով գրառումներ կատարելու դժուարութիւն ունեցող շրջաններուն:

ՓԱԿՈՒՄԸ

Առցանց համագումարի աշխատանքներու աւարտին, խօսք առաւ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենադրութիր եւ քարոզչական յանձնախումբին մօտ Կեդրոնական Վարչութեան կապերը. Վիգէն Աւագեան: Եղբայր չնորհաւորեց կազմակերպիչ յանձնախումբը իր ժրածան աշխատանքին եւ համագումարին յաջողութեան համար եւ ըսաւ, որ միութիւնը այս համագումարով հի-

մերը կը դնէ քարոզչական իր համակարգի ստեղծման՝ բրդաձեւ կառոյցով մը, որ կ' երկարի կեդրոնական քարոզչական յանձնախումբէն մինչեւ Շրջանային, Մեկուսի շրջաններու եւ ապա՝ մասնաճիւղերու քարոզչական յանձնախումբեր, բոլոր աշխատանքին ուղղութեամբ, մէկ միութեան պատկանելու եւ մէկ նպատակի ծառայելու գիտակցութեամբ:

Իր խօսքին մէջ, եղբ. Աւագեան անգամ եւս շեշտեց համագումարի մասնակիցներուն Հ.Մ.Լ.Մ.Ի «կամաւոր բանակին քարոզչական վաշտը» ըլլալու իրողութիւնը եւ ըսաւ, որ այս «վաշտը» իր կարեւոր մասնակցութիւնը ունի միութեան 26 ճակատի՝ 26 երկրի մէջ մղած մեծ պատերազմին, անմիջական ու արդիական միջոցներով հայր հայ պահելու աշխատանքին, մեր ժողովուրդին եւ Հայրենիքին համար առողջ եւ հաւատաւոր երիտասարդութիւն կերտելու աշխատանքին մէջ:

Հուսկ, սեմինարը փակուեցաւ վեց ամիս ետք, շրջաններու քարոզչական պատասխանատուներու առաջին առցանց ժողովը կատարելու եւ ծրագրը ւած աշխատանքները հետապնդելու խստումով:

«HRASHQ HEROES. A Special Place to Grow» ՕԳՏԱԿԱՐ ԵՒ ԵԶԱԿԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Այսօր 2024-ին, Լաս Վեկասի մէջ լոյս տեսաւ պատանի Ռաֆֆի Պողոսեանի «HRASHQ HEROES. A Special Place to Grow» անգլերէն պատկերազարդ գրքոյկը՝ նուիրուած յատուկ խնամքի կարօտ, Յ.Ս.Ը.Ս.ի «Յրաշը» բաժանմունքի երեխաներուն:

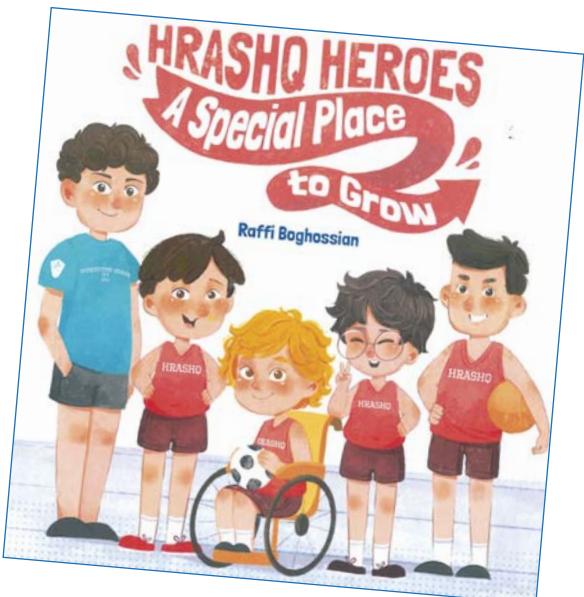
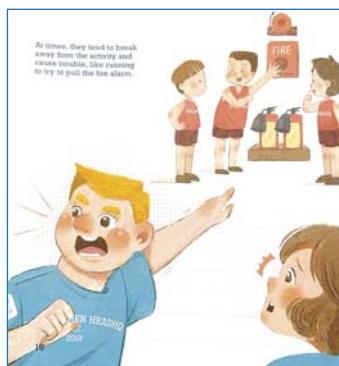
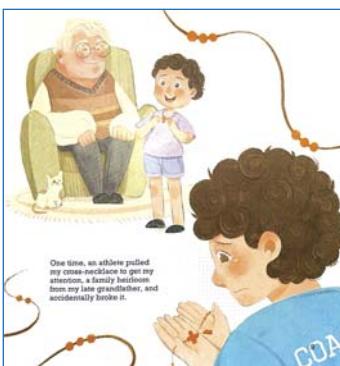
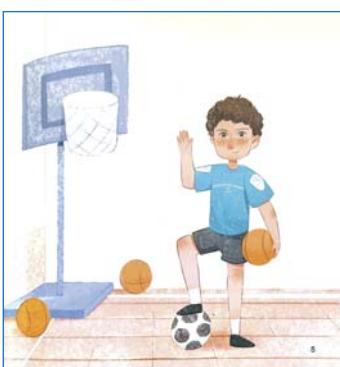
Ռաֆֆի Պողոսեան երկրորդականի աշակերտ է Լոս Անձելըսի մէջ: Ան «Յրաշը» բաժանմունքի կամաւոր մարզիչներէն մէկն է եւ այս գրքոյկով իր փորձառութիւնը կը ներկայացնէ երեք երեխաներու՝ Սէմի, Ուիլիօմի եւ Նոայի հետ իր գործակցութեան:

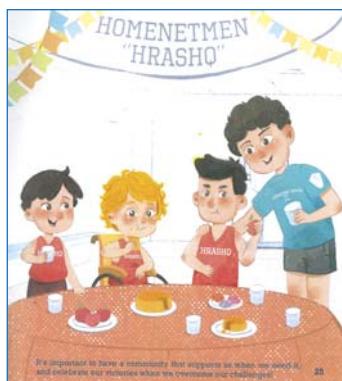
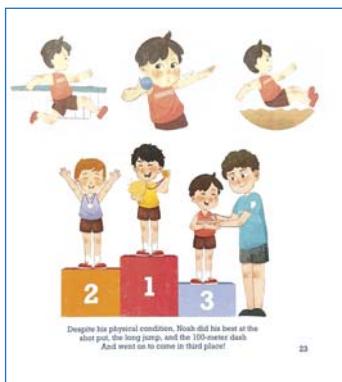
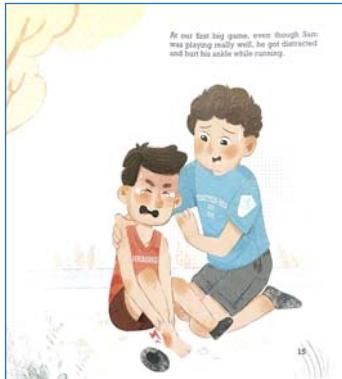
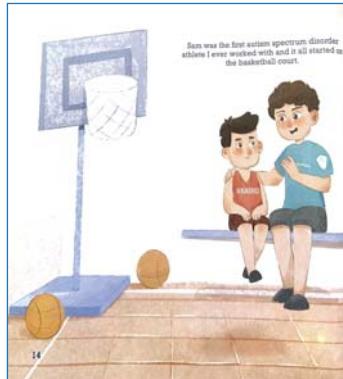
This book is dedicated to everyone who feels they don't measure up to others; we're all important in our own ways!

Երբեւ մարզիչ, Ռաֆֆի անոնց կ'աջակցի պատքեթպոլի եւ աթլեթիզմի խաղերու ընթացքին, կ'ուրախացնէ զանոնք եւ կ'ուրախանայ անոնցմով: Ան կը հաստատէ, որ ամէն մէկս իւրայատուկ է իր ձեւով. մեծնալու եւ մարտահրաւըներ դիմագրաւելու համար բոլորս օժանդակութեան եւ առաջնորդութեան կարիքը ունինք: Քետեւարար, ան կ'եզրակացնէ, թէ կարեւոր է ունենալ ընկերութիւն մը, որ կ'աջակցի մեզի եւ կը տօնէ մեր յաղթանակները, եթի կը յաղ-

թահարենք մեր դիմաց ցցուած մարհահրաւերները:

Գրքոյկը հրատարակուած է անձնական նախաձեռնութեամբ եւ վաճառքին ամբողջ հասոյթը պիտի տրամադրուի Յ.Ս.Ը.Ս.ի «Յրաշը» բաժանմունքին: Գրքոյկէն օրինակներ կարելի է ապահովել «Amazon.com»ի կայքէջէն:

My name is Raffi, and I am a coach at Homenetmen Hrashq, an organization that creates a safe space for our Armenian special needs community to practice and develop social and physical skills. I was inspired to write this book because I have learned that we are often our own biggest barriers, and a little help from a caring community can make all the difference. My hope with this book is that people of all ages will feel empowered to pursue their own goals and help those around them along the way, no matter our backgrounds or abilities.

«HRASHQ HEROES. A Special Place to Grow»

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹԵԱՄԲ

Հ.Ս.Ը.Մ.Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 106-ԱՄԵԱԿԻ ՇՔԵՂ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ՝ ՀԱԼԵՊԻ ՄԵԶ

Թղթակից

ՅԱԼԵՊ

 ովանաւորութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեանի, նախագահութեամբ Հ.Ս.Ը.Մ.Ի Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեանի, կազմակերպութեամբ Հ.Ս.Ը.Մ.Ի Սուրիոյ Շըրջանային Վարչութեան, Կիրակի, 3 նոյեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 7-ին, «Գ. Եսայեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հայ Մարմ-

նակրթական Ընդհանուր Միութեան Հիմնադրութեան 106-ամեակին նուիրուած տօնակատարութիւն:

ՆԵՐԿԱՆԵՐԸ

Տօնակատարութեան ներկայ էին Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեան, Սուրիոյ Հայ Աւետարանական Համայնքի պետ Վերապատուելի դոկտ. Յարութիւն Սելիմեան, Բերիոյ Թեմի Կաթողիկէ Հայոց Առաջնորդի ներկայացուցիչ Կոմիտաս Վրդ. Տատաղեան, Հ.Ս.Ը.Մ.Ի Կեղրոնական

Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան, Հ.Ս.Ը.Մ.Ի Կեղրոնական Վարչութեան Սուրիոյ անդամ եղբ. Աւետիս Տէրվիշեան, պատկան մարմնի ներկայացուցիչը, Բերիոյ Հայոց Թեմի Ազգային Վարչութեան եւ Կրօնական Ժողովի անդամներ, ՀՕՄ-ի Կեղրոնական Վարչութեան անդամ Սիրան Ամպարճեան, մշակութային, մարզական, բարեսիրական միութիւններու եւ կըրթական հաստատութիւններու ներկայացուցիչներ եւ Հ.Ս.Ը.Մ.ական քոյլեր ու եղբայրներ:

ԲԱՅՈՒՄԸ

Տօնակատարութիւնը սկսաւ Սուրբիոյ, Հայաստանի եւ Արցախի քայլերգներով, դաշնամուրի կատարողութեամբ Լիդիթ Սերայտարեան-Աւընեանի:

Օրուան հանդիսավարներն էին Շըրջանային Վարչութեան ատենադպրուհի քոյր Անի Մինասեան եւ Շրջանային Սկառուտ. Խորհուրդի անդամ քոյր Վանենի Մինասեան-Պէտքէնեան:

Հայերէն եւ արաբերէն լեզուներով բացման խօսք արտասանեց Շրջանային Վարչութեան անդամ եղբ. Աբիկ Խաչոյեան: Ան յայտնեց, որ Հ.Մ.Լ.Մ.ը շնորհիւ իր հիմնադիրներու անձնագոհութեան, կամքին ու հաւատքին՝ անցնող տասնամեակներուն դաստիարակեց մարդկային ու ազգային վեհ գաղափարներով տոգորուած երիտասարդներ, որոնք կը շարունակեն իրենց վստահուած հայապահպանումի առաքելութիւնը:

Ապա ան նշեց, թէ միութիւնը այսօր կը դիմագրաւէ բազմաթիւ մարտահրաւերներ եւ կը պայքարի այլասերումի եւ օտարացումի վատանգներուն դէմ, սակայն շնորհիւ Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու բարձր գիտակցութեան, հասակ կ'առնեն վեհ սկզբունքներով օժտուած նորահաս սերունդներ:

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՑԱՅՏԱԳԻՐԸ

Հանդիսականները հետեւեցան Հ.Մ.-Լ.Մ.-ի եւ Սուրբիոյ հինգ մասնաճիւղերու հիմնադրութեան պատմութիւնը ներկայացնող տեսերիկի մը, որ պատրաստըւած էր Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան անդամ քոյր Նայիրի Ազարիկեան-Առոյեանի կողմէ:

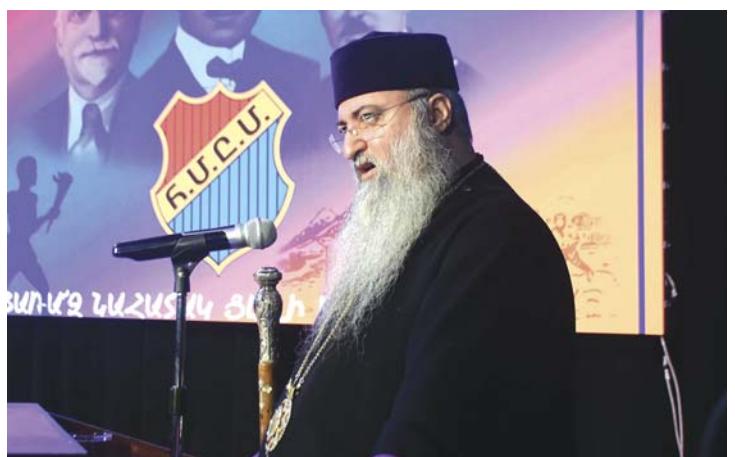

Գեղարուեստական յայտագիրով ներկայացուեցան փունջ մը ազգային երգեր, կատարողութեամբ Համազգայինի «Ձուարթնոց» երգչախումբին, խմբավարութեամբ Գայիանէ Սիմոնեան-Ֆէրեանի:

Ապա, եղբ. Մկօ Ղազարեան (դաշնա-

մուր) եւ քոյր Շողեր Տէր Յովհաննէս-եան (ջութակ) ներկայացուցին Արա Գէորգեանի «Արցախ»ը: Ասմունքի պատրաստութեան հսկեց Արա Մութաֆեան:

Քոյրեր Արինա Պօշկէզէնեան, Աննա Պետրոսեան եւ եղբ. Համազասպ Շաքարեան ասմունքեցին Մուշեղ Իշխանի

**«ԵՐԳ ՀՔԵՐԹԻ» Եւ Ժագ Մ. Յակոբեանի
«ՅԱՂԹԵՐԴՈՒԹԻՒՆ» ՔԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐԸ:**

ՕՐՈՒԻԱՆ ԲԱՆԱԽԻ ՕՍՈՒԻԹԻԻՆԸ

Տօնակատարութեան բանախօսն էր Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կենդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան, որ երախտագիտութեան իր գնահատանքը յայտնեց Սուրբիոյ արար ժողովուրդին եւ անոր ողջմիտ ղեկավարութեան, որոնց նախնիները եւ իրենց զաւակները գրկաբաց եւ սիրով, գորովագին ընդունեցին Հայոց Յեղասպանութենէն փրկուած անտուն, անօդնական, յուսաբեկ, որդեկորոյս, որբ, սովէ ու ծարաւէ փրկուած մեր պապիկներն ու մամիկները, հայրերն ու մայրերը, որոնք այս երկրին մէջ, յատկապէս այս քաղաքին մէջ ապաստան ու պատսպարան գտան եւ տարիներու ընթացքին նախ շտկեցին իրենց ողնասիւնը, անդամ մը եւս բարձրացուցին իրենց ճակատը, վերակազմեցին իրենց տաքուկ բոյներն ու ընտանիք-

ները, կառուցեցին դպրոց, եկեղեցի, հաւաքավայր՝ պահելու համար Մեսրոպեան տառերով հայոց լեզուն, Գրիգոր Լուսաւորիչի շունչով աղօթքը, Հայկ Նահապետի եւ Արամ Մանուկեանի կորովով արձանագրուած հայոց պատմութիւնը:

Եղբ. Խաչերեան հաստատեց, որ 106 տարեկան Հ.Մ.Լ.Մ.ը, հակառակ բոլոր հալածանքներուն եւ խոշնդուսներուն, աննահանջ կերպով կը շարունակէ իր փառահեղ երթը, որուն իրագործման մէջ գլխաւոր դերակատարութիւն վերցուցած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սուրբիոյ կառոյցը, որ տասնամեակներ շարունակ իր կազմակերպական բժախնդրութեամբ, անսակարկ ծառայութեամբ, անշեղ սկզբը ունքայնութեամբ ու գիտակից շարքերով մղիչ ոյժը հանդիսացած է միութեան երթին յաջող ընթացքին:

Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետը Զարեհ Ա. Կաթողիկոսի Հ.Մ.Լ.Մ.ի մասին պատգամը մէջը երեխույթ հաստատեց, որ Հ.Մ.Լ.Մ.ը հաւատարիմ

կը մնայ Վեհափառ Հայրապետին պատգամին, մասնաւորապէս՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սուրբիոյ շրջանը, որուն միջնաբերդը հիմնողներուն, պարիսպները քար առ քար բարձրացնողներուն եւ մինչեւ օրս զայն անառիկ պահողներուն անսակարկ ծառայութիւնը գնահատեց ան:

Եղբ. Խաչերեան յարգանքով յիշեց միութեան նահատակները, Սահակ Նալպանտեանէն մինչեւ Բաֆփի Պչաքճեան, Շուշիի ինքնապաշտպանական մարտերուն նահատակուած հայէպահայ հերոսներ Յարութ Բանոյեանը, Յակոբ Ասթարճեանը եւ Մուկի Սեբէմեանը, որոնց հոգիները կ'ապրին ապրողներու հոգիներուն մէջ, նշեց ան:

Հայրենիքի ներկայ իրավիճակին անդրադանալով, եղբ. Խաչերեան յայտնեց, թէ իբրեւ ազգի ու հայրենիքի գերադաս արժէքները դաւանող Հ.Մ.Լ.Մ.ականներ, պիտի չհաշտուինք դաւանական պարտութեան հետ, կառչած պիտի մնանք մեր ազգային արմատներուն, պատուով պիտի շարունակենք մեր ազգանուէր եւ հայրենանուէր առաքելութիւնը, անհպելի պիտի պահենք մեր ազգային արժէամակարգը՝ լեզուն, կրօնքը, մշակոյթը, ընտանիքը, պատմութիւնը եւ բարքերը, բուռն կերպով պիտի պայքարինք կառոյցներ կազմաքանդող համաշխարհայնացման ալիքներուն ու աղանդաւորական հոսանքներուն դէմ եւ պատրաստ պիտի ըլլանք երբ տայ զանդը, ահազանդը, շարժելու դէպի Արցախ, Տիգրանակերտ, Մուշ, Պայազիտ ու Վան, որպէսպի մեր հոգիին պարտքը տանք (Խօսքին ամբողջութիւնը տեսնել էջ 12):

ՍՈՒՐԻՈՑ ՇՐՋԱՆԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՈՍՔԸ

Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան խօսքը արտասանեց Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարութ Օգճեան: Ան նախ անդրադարձաւ 106-ամեայ Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի փառքին ու փայլուն յաղթանակներուն, ապա մատնանշեց մարմնամարզի կողքին միութեան ունեցած կարեւոր գերը՝ նոր սերունդին հայեցի դաստիարակութիւն ջամբելու աշխատանքին մէջ:

«ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՇՔԱՆՇԱՆԻ ՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ

Այնուհետև, բեմ հրաւիրուեցան Առաջնորդ Սրբազնը, Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի Կեղրունական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոր Խաչերեանը, Կեղրոնական Վարչութեան անդամ եղբ. Աւետիս Տէրվիչեանն ու Սուրիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարութ Օգճեանը՝ կատարելու «Ծառայութեան» շքանշանի տուչութիւն տարիներու ծա-

ռայութիւն ունեցող հետեւեալ Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ականներու.- Հայկազ Ասատուրեան, Պատրիկ Զրաքեան, Վիգէն Մարաշեան, Մարիա Սերայտարեան, Խոսրով Մանսուրեան, Սուրէն Մանսուրեան, Յազար Ղազարեան, Զաքար Ղազարեան եւ Ռաֆֆի Նազարեան (յետ մահու):

Ապա, Շրջանային Վարչութեան անունով Առաջնորդ Սրբազն Հօր եւ Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետին փոխանցուեցան յուշանուէրներ:

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻՒՆ ՄՐՏԻ ԽՈՍՔԸ

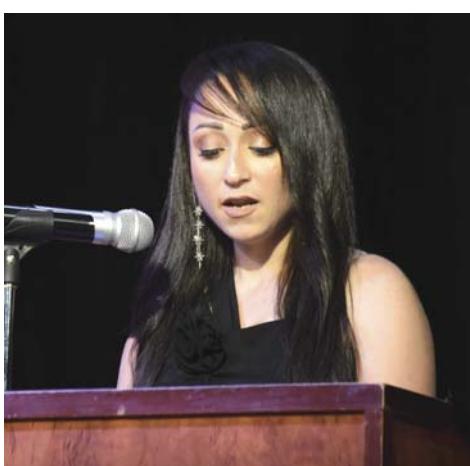
Հանդիսութեան աւարտին, իր սրտի խօսքը արտասանեց Առաջնորդ Սրբազն Հայրը: Ան դիտել առուաւ, որ ամեակները ուրախութեան առիթ ըլլալու կողքին նաեւ խթան հանդիսացող ազդակներ են, որոնք կու գան իւրաքանչիւրը ինքնաքննութեան ենթարկելու, նախնիներու հանդէպ երախտագիտութիւն ցուցաբերելու եւ արժեւորելու այն աշխատանքը, զոր տարիներու ընթաց-

քին կատարուած է միութեան ջահը բարձր բռնած եւ զայն յաջորդող սերունդին փոխանցելու պատրաստակամութեամբ:

Սրբազն Հայրը նշեց, թէ Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի «Բարձրացիր-բարձրացուր» նշանաբանը, որ կ'արձագանդէ դարձ մը աւելի, կ'արտայատէ անձնդիր ծառայութիւնը անոր անդամներուն՝ սրբազն առաքելութիւն ունենալով հայակերտումի, ազգակերտումի, սերունդներ պատրաստելու եւ զանոնք առաջնորդելու ազգին, ժողովուրդին եւ հայրենիքին հանդէպ հաւատարմութեամբ գործելու:

Սրբազն Հայրը գնահատեց Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի Կեղրոնական Վարչութիւնը, հանդիսութիւնը կազմակերպողները, Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ի մեծ ընտանիքը եւ Հ.Մ.-Լ.-Մ.-ական զաւակները եւ մաղթեց, որ շարունակեն միութեան երթը՝ պայծառացնելով հայժողովուրդին կեանքը:

Հանդիսութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

Հ.Ա.Ը.Ս.Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 106-ԱՄԵԱԿԻՆ ՀՈԳԵՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ՊԱՇՏՈՆ ԵՒ ԾԱՂԿԵՄԱՏՈՅՑ՝ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՀԻՆ ՈՒ ՆՈՐ ՆՆՁԵՑԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՒ ՆԱՀԱՎԱԿՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՍԱԿԻՆ

Հովանաւորութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեանի, կազմակերպութեամբ Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի 106-ամեակին առիթով, միութեան հինու նոր ննջեցնամերու եւ նահատակներու յիշատակին հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Կիրակի, Յ Նոյեմբեր 2024-ի առաւոտուն, Հալէպի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ:

Արարողութեան ներկայ գանուեցան

Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան Սուրբիոյ անդամ եղբ. Աւետիս Տէրպիշեան, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարութ Օգնեան եւ Շրջանային Վարչութեան անդամներ, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Սուրբիոյ Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդն ու Խմբապետութիւնը, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի. Ականներ եւ տարապաւոր սկաուտներ:

Սուրբ եւ Անմահ Պատարագը մատուցեց Արմէն Արդ. Գալաճեան: Առաջ-

նորդ Սրբազան Հայոց օրուան պատգամը ուղղեց ժողովուրդին: Ան յիշեց Հ.Ա.Ը.Ս.Ի մեծ ընտանիքի շարքերէն ներս ծառայած եւ զոհողութեամբ գործած ննջեցեալները եւ սուրբիահայ նահատակները, որոնք աստուածային լոյսը ունենալով իրենց մէջ, իրենց հանգիստէն հեռու՝ ուրիշին հանգիստը փնտուեցին, հայրենիքի նուրիրագործուած հողի պաշտպանութիւնը իրենց կեանքէն աւե-

Ու գերադասեցին եւ սիրայօժար կերպով իրենց կեանքը զոհեցին մեր հայրենիքին եւ ժողովուրդին բարիքին համար:

Առաջնորդ Սրբազնը հայցեց, որ Ամենակալը իր անսահման ողորմութեան եւ հայրական գիրկին մէջ ընդունի բոլոր ննջեցեալները եւ նահատակները, լոյս խորաններու մէջ հանգչեցնէ անոնց հոգիները եւ մեզի քաջութիւն տայ, որպէսզի ընթանանք իրենց ճանապարհէն:

Պատարագէն ետք, Սրբազն Հօր նախագահութեամբ հոգեհանգսեան պաշտօն կատարուեցաւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի հին ու նոր ննջեցեալներուն եւ Հ.Մ.Լ.Մ.ական նահատակներուն հոգիներու խաղաղութեան համար:

Հոգեհանգստեան պաշտօնէն ետք, Հ.Մ.Լ.Մ.ի Հալէպի մասնաճիւղի շեփո-

րախումբին եւ տարագաւոր սկառուտներու առաջնորդութեամբ, ներկաները ուղղուեցան Ազգ. գերեզմանատուն, ուր հալէպահայ նահատակներու յուշակոթողին, ապա նաեւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի գամբարանին դիմաց համախմբուելով ծաղկեմատոյց եւ մոմավառութիւն կատարեցին եւ աղօթք բարձրացուցին առ Աստուած: Շըջանային

Վարչութեան խօսքը արտասանեց եղբ. Յովիկ Սիւլահեան, ապա Հալէպի մասնաճիւղի շեփորախումբը նուագեց Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Յառաջ նահատակ» քայլերդը:

Յաւերժ փառք Հ.Մ.Լ.Մ.ի նահատակներուն եւ բիւր յարգանք անոնց վաստակին:

ԱՐՀԵՍՏԱՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱԴՐԵՑՆԵԼՈՒ Հ.Ա.Ը.Ս.Ի ՀԱԼԵՊԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Մտորեւ կը ներկայացնենք արհեստավարժութեան դրութիւնը դադրեցնելու Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Հալէպի (տեղական անունով «Եարմուք» մարզական ակումբի) վարչութեան նամակը երկրի մարզական բարձրագոյն հեղինակութեան՝ մարզական ընդհանուր ֆետերասիոնին, 2024-2025 տարեշրջանին արհեստավարժութեան դադրեցնան որոշումով։

10.10.2024

Նախագահ մարզական ընդհանուր ֆետերասիոններու,

Գործադիր մարմին Հալէպի մարզական ընդհանուր ֆետերասիոնի,

Յարգելիներ,

Հալէպի «Եարմուք» մարզական ակումբի վարչութիւնը իր կատարեալ յանձնառութիւնը կը յայտնէ Սուրբոյ մարզական կեանքին յառաջդիմութեան եւ անոր մէջ արհեստավարժութեան ունցած դերակատարութեան։ Նաեւ իր ամբողջական զօրակցութիւնը կը յայտնէ պասքեթպոլի զարգացման գծով Սուրբոյ մարզական ընդհանուր ֆետերասիոնի նախագահի մտածումին եւ ծրագրումին։ Բայց եւ այսպէս, եւ ցաւ ի սիրտ, նկատի ունենալով այն գժուար պայմանները, զորս կը դիմագրաւենք, իբրեւ հաստատութիւններ եւ անձեր, յատկապէս տնտեսական իմաստով, կը պարտաւորուինք վերատեսութեան ենթարկել մարզական մեր ուղղութիւնները եւ արժեուրել մեր ապրած ծանր վիճակը, որովհետեւ մեր ազգային պատասխանատուութիւննը կը պահանջէ պահպանել մեր աղբիւրները, օգտագործել զանոնք լաւագոյն ձեւով եւ օժանդակել ակումբի անդամներուն։

Արդ, նկատել կու տանք, որ յարմար չէ եւ օգտակար չէ այս տարեշրջանին մեծ գումարներ ծախսել արհեստավարժ

օտար մարզիկներու համար, նկատի ունենալով նաեւ անոնց հետ համաձայնութիւններ կնքելու դժուարութիւնները՝ տրուած ըլլալով որ նիւթական եւ բարոյական մեծ արգելքներ կան այդ բոլորը կատարելու համար։ Հետեւաբար, կը ինդրենք ձեզմէ ջնջել օտար արհեստավարժ մարզիկներու մասնակցութիւնը պասքեթպոլի տղոց եւ աղջկանց 2024-2024 տարեշրջանի ախոյեանութիւններուն եւ ապաւինիլ միայն տեղացի մարդկներու։

Նաեւ կը խնդրենք ձեզմէ, որ դիմէք արհեստավարժութեան կեղրոնական յանձնախումբին՝ բարեփոխելու համար արհեստավարժ մարզիկներու վերաբերող որոշումը՝ ակումբներու միջեւ հաւասար առիջմներ ստեղծելու համար։

Շնորհակալութեամբ՝
«Եարմուք» Մարզական Ակումբի
Նախագահ
Տոքթ. Արամ Աւետիսիսան

Հ.Ա.Ը.Ս.Ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԱՊԵՏԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆԸ՝ ԲԵՐԻՈՅ ՀԱՅՈՅ ԹԵՍԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆ

Յաբաթ, 2
Նոյեմբեր
2024-ին,
Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յակոբ Խաչերեան, Հալէպի կատարած իր այցելութեան ծիրէն ներս, այցելեց Բերիոյ Հայոց թեմի Առաջնորդարան, ուր ջերմօրէն ընդունուեցաւ Բերիոյ Հայոց թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեանի կողմէ։

Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան ատենապետին ընկերակցեցան Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան Սուրբոյ անդամ եղբ. Աւետիս Տէրպիչեան, Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Սուրբոյ Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Յարութ Օգճեան, Սուրբոյ Շրջանային Վարչութեան անդամներ եւ Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Հալէպի մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ եղբ. Արամ Աւետիսեան։

Այցելութեան ընթացքին անդամագրած կատարուեցաւ գաղութին մէջ Հ.Ա.Ը.Ս.Ի աշխոյժ գործունէութեան եւ դիմագրաւած մարտահրաւելներուն։ Հ.Ա.Ը.Ս.Ի 106-ամեակին առիջով Առաջնորդը շնորհաւորեց ներկաները եւ նորանոր վերելքներ մաղթեց պահապահի միութեան։

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՀԵՍՏԱՎԱՐԺՈՒԹԵԱՆ ԴԱԴՐԵՑՄԱՆ

Յետ-պատերազմեան լիբանան-եան մարզական կեանքը ապդրեցաւ շատ մը նորութիւններ. արհեստավարժութեան դրութեան որդեգրումը, մեծաթիւ օտար մարզիկներով ծախասլից խումբերու կազմութիւնը լիբանանեան ակումբներն ու միութիւնները դրին նոր իրականութիւններու դէմ յանդիման:

Իբրեւ լիբանանեան մարզական կեանքի ստեղծման ու զարգացման մասնակից միութիւն, Հ.Ա.Ը.Ա. եւս 1990-ա-

կան տարիներու կէսերէն քայլ պահեց իրեն պարտադրուած կացութեան հետեւ, հակառակ միութեան յաջորդական Պատգմաւորական Ընդհանուր ժողովներու որոշումներուն, տեղական պայմաններու ընդառաջ, չարունակեց արհեստավարժ դրութեան որդեգրումը՝ յաճախի հաշիւ միութեան սկզբունքներուն եւ ի վնաս՝ կամաւոր աշխատանքի անոր գործելակերպին:

Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Պատգամաւորական 13-րդ Ընդհանուր ժողովը (Հայաստան, Հնդկանուր ժողովը

2023) դարձեալ անդրադարձաւ այս հարցին եւ ժողովին ընտրուած Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը իր առաջին լիազումարին որոշեց անպայման վերջ տալ արհեստավարժութեան կիրարկման եւ վերադառնալ սիրողական մարզախանքերու դրութեան, միաժամանակ զարկ տալով մարզական դպրոցներու (աքատեմիներու) գործունէութիւն:

Առ այդ, անսալով Կեդրոնական Վարչութեան որոշումին ու պահանջին, Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութիւնը պաշտօնապէս կը յայտարարէ, որ մարզական 2024-2025 տարեշրջանը պիտի ըլլայ արհեստավարժ դրութեամբ աշխատանքի իր վերջին տարեշրջանը: Այս նպատակով, Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Կեդրոնական Վարչութիւնը յառաջացուցած է արհեստավարժութեան դադրեցման յանձնախումբ մը, որ պիտի տնօրինէ Լիբանանի մէջ արհեստավարժութիւն կիրարկող Հ.Ա.Ը.Ա. ական խումբերու մարզական վերջին տարեշրջանի նիւթական, քարոզչական, յարաբերական եւ կազմակերպչական բոլոր որոշումները: Յանձնախումբին անդամներու շարքին են Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Լիբանանի Շրջանային Վարչութեան, Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Անթիվիասի եւ Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Պուրճ Համուտի վարչութիւններու ատենապետները:

Գիտենք, որ որոշումին գործադրութիւնը կընայ բախիլ որոշ դժուարութիւններու, սակայն հակառակ ընթացքին շարունակութիւնը, իր կարգին, Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի համար կը ստեղծէ նիւթական, քարչական եւ կազմակերպչական անյաղթահարելի դժուարութիւններ, որոնց վերջնական լուծումը բոլորէս կը պահանջէ արմատական ու ոչ-ժողովրդային քայլեր:

Հ.Ա.Ը.Ա.Ը. մարզական իր կեանքը պիտի շարունակէ մասնաճիւղային խումբերով, կրտսերներու տարիքային կազմերով, ԼԵՎԱՄ-ի եւ մարզական իր դըպ-

Հ.Ա.Ը.Ա.Ի 106-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԵՌՕՐԵԱՅ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ ՀԱԼԵՊԻ ՄԷԶ

Յովանաւորութեամբ Բերիոյ Հայոց Թեմի Առաջնորդ Մակար Արք. Աշգարեանի, նախագահութեամբ Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ եղը. Յակոբ Խաչերեանի, Շաբաթ, 2 նոյեմբեր 2024-ի երեկոյեան ժամը 7 ին, Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի պարտէզի սրահին մէջ պաշտօնական բացումը կատարուեցաւ Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Սուրբիոյ Շրջանային Վարչութեան եւ Սուրբիոյ Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին կազմակերպած ցուցահանդէսին՝ ձեռամբ Առաջնորդ Մրբազան Հօրեւ Հ.Ա.Ը.Ա.Ը.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետին:

Ցուցահանդէսը շարունակուեցաւ երեք օրուան տեղուութեամբ եւ երկարեցաւ մինչեւ Երեքշաբթի, 5 նոյեմբեր 2024:

րոցներու գործունէութեամբ, ուր նորահաս սերունդը հասակ պիտի առնէ միութենական իրաւ արժէքներով եւ ազգային-գաղափարական հայեցի դաստիարակութեամբ:

Հ.Ս.Ը.Մ. թափ պիտի տայ միջ-մասնաճիւղային իր մրցաշարքներուն եւ համա-Հ.Ս.Ը.Մ. ական մարզախաղներու

մասնակցութեան, այն խոր համոզումով, որ Հ.Ս.Ը.Մ. ի նման միութիւններու համար մարզախաղները միջոց են եւ ոչ՝ նպատակ: Այսօր, աւելի քան երբեք, գոյութիւն ունի առաջնահերթութիւններու հարց եւ հարկ է ճիշդ տեղին ուժամանակին կողմնորոշուի՝ ի նպաստ մեր միութեան ապագային եւ ի սպաս

մեր նորահաս սերունդին, մնայուն ուղղեցոյց ունենալով միութեան 106-ամեայ նշանաբանը՝ «Բարձրացի՛ր-բարձրացուր»ը:

14 Օգոստոս 2024

**Հ.Ս.Ը.Մ. ի կիբանանի
Շրջանագիր ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ**

Հ.Ս.Ը.Մ. ի կիբանանի Շրջանագիր ԽՄԲԳԵՏՈՒԹԵԱՆ ՄԻՋ-ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԱՅԻՆ ԽՄԲԳԵՏԱԿԱՆ ՍԵՄԻՆԱՐԸ

**Թղթակից
ՊԵՅՐՈՒԹ**

Կիբակի, 24 Նոյեմբեր 2024-ին, «Աղեալեան-Հ.Ս.Ը.Մ.» մարզամշակութային համալիրին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Ս.Ը.Մ. ի կիբանանի Շրջանագիր Խմբապետութեան միջ-մասնաճիւղային խմբապետական սեմինարը:

Սեմինարը մեկնարկն էր 2024-2025 տարեշրջանին, որ միջ-մասնաճիւղային ուղիի տարի յայտարարուեցաւ:

Ցատկանաշական էր, որ հակառակ կիբանանի պատերազմական պայմաններուն, 80-է աւելի խմբապետներ ներկայ գտնուեցան սեմինարին եւ իրենց ամբողջական պատրաստակամութիւնը յայտնեցին նախապատրաստուելու, աւելիով կազմաւորուելու, Հ.Ս.Ը.Մ. ական սկաուտին ազգային եւ սկաուտական դիմագիծը վառ պահելու նպատակով:

Խմբապետները սեմինարին սորվեցան ի՞նչպէս զեկավարել ճգնաժամային պայմաններու ժամանակ, ի՞նչպէս տադնապներ յաղթահարել, միասնական աշխատանք կատարել, ուալի բանակումին կարեւորութիւնը գիտնալ, ի՞նչպէս նա-

խապատրաստուիլ ուալի տարեշրջանի մը, ի՞նչ ձեւերով պատրաստել սկաուտական ձեռային աշխատանքները եւ ի՞նչպէս կազմակերպել սկաուտական խարուկահանդէս մը:

Սեմինարին աւարտին խմբապետնե-

րուն մօտ արթնցաւ պատրաստակամութեան, խանդավառութեան եւ առողջ մրցակցութեան ոգին՝ յաջողութեամբ բոլորելու սկաուտական նոր սկսող, իւրայատուկ տարեշրջանը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՄ՝ ՄԱՀԱՑԱԾ ԵՒ ՆԱՀԱՏԱԿՈՒԱԾ Հ.Ս.Ը.Մ. ԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Հ.Ս.Ը.Մ. ի կիբանանի Շրջանագիր Կարչութեան նախաձեռնութեամբ, միութեան նահատակներուն եւ ննջեցեալներուն հոգիներուն համար հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Կիրակի, 8 Դեկտեմբեր 2024-ին, Նորաշէնի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ: Յոգեհանգստին նախագահեց Լիբանանի նախագահ Արմեն Սահակյանը:

Յոգեհանգստին ներկայ գտնուեցան Հ.Ս.Ը.Մ. Կեդրոնական Վարչութեան դիւանի անդամները, Շրջանագիր Կարչութիւնը, Շրջանագիր Սկաուտ. Խորհուրդը, Շրջանագիր խմբապետական կազմը, մասնաճիղերու վարչութիւնները, մասնաճիղերու Սկաուտական Խորհուրդները եւ մէժարի Հ.Ս.Ը.Մ. ականներ:

Յոգեհանգստեան պաշտօնին յաջորդեց հոգեսուրճ՝ Ազգային Առաջնորդարանի «Երջ Սամուկեան-Եռագոյն» սրահին մէջ: Այս առիթով Հ.Ս.Ը.Մ. դերն ու առաքելութիւնը դրուատող խօսքով մը հանդէս եկաւ Առաջնորդ Շահէ Արք. Փանոսեան:

«ՄԱՐԶԻԿ»ԻՆ ԿԲ ՆՈՒԻՐԵՆ

Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի հիմնադրութեան 35-ամեակին առիթով՝
- Եղբ. Խշան եւ քոյր Փառլա
Եղիայեաններ 200 \$

Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-Ը ՀԵՂԻՐԸՆԿԱՎԵՑ Հ.Ս. ՇԱՐԺՈՒՄԻ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ

11 -13 Հոկտեմբեր 2024-ին, Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի գործունեութեան աւելի լաւ ծանօթանալու համար, Երեւան այցելեցին Համաշխարհային Սկաուտական Շարժումի Եւրոպայի տարածաշրջանի կոմիտեի անդամներ եւ խորհրդատուներ Պորիս Կույնովիչ, Քրիս Սետուրըզ, Էրիք Ուլքանկ Պըրքլանտ, Ռատու Սթինկ եւ Սերի Էլիզապէթ Նիւկենթ: Այցելութեան ընթացքին անոնք իրականացուցին բազմաթիւ ծրագիրներ:

Եւրոպայի տարածաշրջանի կոմիտեի ներկայացուցիները հիւրընկալուցցան Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կեդրոնական գրասենեակը, հանդիպեցան Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի կեդրոնական Վարչութեան անդամներուն եւ կատարեցին երկօրեայ սեմինար՝ ռազմավարական ծրագրաւորման եւ արդիւնաւետ կառավարման նիւթերով:

Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի սկաուտական խումբերու գործունեութեան ծանօթանալու նպատակով՝ Եւրոպայի տարածաշրջանի փոխ տնօրին Ռատու Սթինկ այցելեց Արմաւիրի «Վարդան Բախչեան» մասնաճիւղի «Մաղաքեան» սկաուտական կեդրոն եւ ներկայ գտնուեցաւ Արմաւիրի սկաուտներու գործունեութեան:

Հ.Ս.Շարժումի Եւրոպայի տարածաշրջանի կոմի-

տի անդամներուն այցելութիւնը գուգադիանցաւ Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի համաերեւանեան ծրագիրին, որ կատարուցաւ 13 Հոկտեմբերին, «Մումօ» այգիին մէջ, մասնակցութեամբ Երեւանի բոլոր մասնաճիւղերու գայլիկներուն եւ սկաուտներուն: Բացօթեայ այս գործունեութեան եւս ներկայ գտնուեցաւ Եւրոպայի տարածաշրջանի փոխ տնօրին Ռատու Սթինկ:

ԳԱՅՆԻԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐԻ ՄԻՐԵԱՅ ՄԵՄՆԱՐ

Թղթակից
ԵՐԵՒԱՆ

12 Հոկտեմբեր 2024-ին, Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի Երեւանի կենտրոնական գրասենեակում տեղի ունեցաւ մեր կազմակերպութեան կրտսեր անդամների պատասխանատուների՝ գայլիկ պատասխանատուների միօրեայ սեմինարը:

Սեմինարի սկզբնական հատուածում մեր պատասխանատուները քննարկեցին, թէ ո՞վ է լաւ առաջնորդը եւ թէ ի՞նչ յատկանիշներ պէտք է ունենայ: Նրանք ստացան իրավիճակներ, որոնց համար պէտք է գտնէին լուծումներ՝ հիմնուելով իրենց փորձի վրայ:

Սեմինարի առանցքային թեմաներից էին. -
 - Գայլիկական գիտելիքները՝ վոհմակի օրէնք, 5 յօրուածներ, գայլիկական բարեւներ:
 - Գայլիկական տարազը եւ պէճերը:
 - Հ.Ս.Ը.Մ.-ՀԱՍԿ-ի խմբապետական կառուցուածքը:
 - Գայլիկական արարողութիւնները՝ խոստում, փոխադրում, Մեծ կանչ:

ԱՐՄԱՆԻՔԻ «ՄԱՂԱՔԵԱՆ» ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԸ՝ ԱՅՍՈՒՀԵՏ ԲԱՐԵՎԱՐԳՈՒՅԾ ԲԱԿՈՎ

**Թղթակից
ԱՐՄԱՆԻՔ**

Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԱՄԿ-ի Արմատիրի «Մաղաքեան» սկաուտական կենտրոնը 2021 թուականից իր հիւրընկալ դռներն է բացել արմատիրցի տասնեակ պատանիների առջեւ՝ չնորհիւ բարերար, մասնաճիւղի բարեկամ եղբ էմիլ Մաղաքեանի:

Եղբ. Էմիլի Հովանաւորութեամբ աւարտին մօտեցան նաև «Մաղաքեան» սկաուտական կենտրոնի բակի բարեկարգման աշխատանքները՝ հրաշալի հնարաւորութիւն ընձեռելով իւրացրած գիտելիքը հենց կենտրոնի տարածքում գործնականում ամրապնդելու համար:

Հերթական ձեռքբերումը համատեղ տօնելու համար, կենտրոնում հիւրընկալուել էին Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԱՄԿ-ի կենտրոնական վարչութեան, Հ.Ս.Ը.Ա. Արցախի եւ Երեւանի վարչութեան անդամները, կենտրոնի բարերար Էմիլ Մաղաքեանն՝ իր ընտանիքով, ինչպէս նաեւ քոյր եւ եղբայր սկաուտներ՝ Երեւանի եւ Արովեանի մասնաճիւղերից: Օրն իր ներկայու-

թեամբ պատուեց եղբայր Վարդան Բախչեանի մայրը՝ քոյր Այտան:

Կենտրոնի ամբողջական շահագործումն ազդարարուեց դրօշի պաշտօնական արարողութեամբ եւ հանդիսաւոր ընդունելութեամբ:

Հ.Ս.Ը.Մ. ԱՐՑԱԽԻ ԳԱՅՆԻԿՆԵՐՆ ՈՒ ՍԿԱՌՏՆԵՐՔ ԿԲ ԾԱՆՈԹԱՆԱՎՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԵՍԱՐԺԱՆ ՎԱՅՐԵՐՈՒՆ

Կիրակի, 13 Հոկտեմբեր 2024-ին,
Հ.Ս.Ը.Մ. Արցախի սկառուտ-
ները այցելեցին Դիլիջան՝ Հա-
յաստանի չքնաղ բնութեան ծանօթա-
նալու եւ պատմական վայրեր բացայա-
տելու համար։ Անոնք ծանօթացան Դի-
լիջանի պատմութեան, սորվեցան խա-
ռոյի տեսակներ պատրաստել, փորձե-
ցին բնութեան օգնութեամբ շրջանին
մէջ ճիշդ կողմնորոշուիլ։

Ակառուտները այցելեցին Հաղարծինի
վանքը, ուր օրհնութիւն ստացան քահա-
նայ Հօրմէ։

Այցելութեան միացան սկառուտնե-
րու ծնողները։ Անոնք եւս ծանօթացան
սկառուտութեան պատմութեան եւ ար-
շաւի տեսակներու։

**ԳԱՅՆԻԿՆԵՐՈՒԻ ԱՐՇԱԽԻՀ
ԵՐԿՈՉ ՀԱԲԱՔ ԵԿԱՔ, ԿԻՐԱԿԻ, 27 ՀՈԿ-
ԹԵՄԲԵՐ 2024-ԻՆ, ԳԱՅԼԻԿՆԵՐԸ ԻՐԵՆԸ**

Կարգին այցելեցին Գառնիի հեթանոսա-
կան տաճար, Գեղարդի վանք եւ Զարեն-
ցի կամար։ Այցելութեան նպատակն էր
գայլիկներուն ծանօթացնել մեր պատ-
մական վայրերուն ծագումնաբանու-
թիւնը, նշանակութիւնը եւ ի հարկէ ...
պարզեւել խանդավառ օր։

Գեղարդի մէջ, գայլիկները մասնակ-
ցեցան Պատարագի եւ ստացան քահա-
նային օրհնութիւնը։

Այցելութեան մասնակցեցան նաեւ
գայլիկ-արծուիկներու ծնողները։
Անոնք անդամ մը եւս համոզուեցան, որ
իրենց երեխաները ապահով ձեռքերու
մէջ են։

ԹԻՖԼԻՍԻ ՄԷՋ 17 ՆՈՐՎԳԻՐՆԵՐՈՒ ԽՈՍՄՄՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

21 Սեպտեմբեր 2024-ին, Թիֆլիսի Ս. Գէորգ Առաջնորդանիստ եկե-
նեցւոյ շրջափակին մէջ տեղի ունեցաւ 17 նորագիրներու խոստման
արարողութիւն։

Հ.Ս.Ը.Մ. Թիֆլիսի մասնաճիւղը հարստացաւ Աստուծոյ, ազգին ու
հայրենիքին ծառայելու պատրաստ՝ 17 նոր նորընծաներու փաղանգով։

Հ.Մ.Ը.Մ. ՊԱՐՏԱՍԻ ՄԱՄԱԿԻՆ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 75-ԱՄԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ 39-ՐԴ ՄԱՐԶԱՀԱՆԴԵՍԸ

Թղթակից
ՊԱՐՏԱՍ

26 Սեպտեմբեր 2024-ին, Հ.Մ.-
Հ.Մ. Պաղտատի մասնա-
ճիւղը կազմակերպեց Շրջ-
անային իր 39-րդ մարզահանդէսը,
նուիրուած՝ մասնաճիւղի հիմնադրու-
թեան 75-ամեակին:

Մարզահանդէսին իրենց մասնակ-
ցութիւնը բերին իրաքի հայաբնակ բո-
լոր քաղաքներէն՝ Զախոյէն, Էրավիլէն,
Աւզուկէն, Քերքուկէն, Հաւրէզքէն,
Մուսուլէն, Տհոքէն եւ Պասրայէն մօտ 95
մարզիկ-մարզիկուհիներ, առանց հաշ-
ւելու Պաղտատի մարզիկներն ու սկա-
ռատները:

Մարզահանդէսի բացման հանդիսու-
թեան ներկայ գտնուեցան պետական
բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ.
Քրիստոնեայ համայնքներու առենա-
պետ տոքթ. Ռամի Աղաման, Իրաքի
Ողիմպիական Կոմիտէի ներկայացու-
ցիչներ, Իրաքի Ազգային Կեդրոնական
Վարչութեան անդամներ, քոյր միու-
թիւններու ներկայացուցիչներ, մասնա-
ճիւղի նախկին վարչութիւններու ան-
դամներ, նախկին սկառատ խմբապետ-
ներ եւ խմբապետուհիներ, ծնողներ,
Հ.Մ.Ը.Մ.ականներ եւ հոծ թիւով ժողո-

վուրդ: Հ.Մ.Ը.Մ.ի Կեդրոնական Վար-
չութեան ներկայացուցիչը վերջին պա-
հուն չկարողացաւ ներկայ գտնութիւն
կիրանանի այդ օրերու ծանօթ դէպքե-
րուն պատճառով (Այս առիթով արտա-
սանելիք իր խօսքը տեսնել էջ 18):

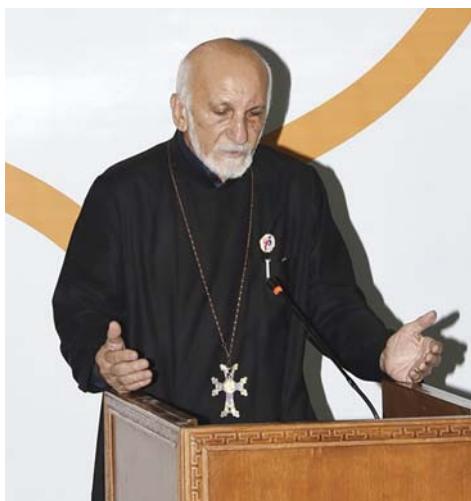
Մարզահանդէսին բացումը կատար-
ւեցաւ Տէրունական աղօթքով՝ Գէորգ
Ա. Քհնյ. Արշակեանի կողմէ: Ապա, ներ-
կաները վայրկեան մը յոտնկայ լուու-
թեամբ յարգեցին յիշատակը մեզմէ յաւէտ
բաժնուած Հ.Մ.Ը.Մ.ականներուն:

Բացման խօսքով հանդէս եկան մաս-
նաճիւղի սկառատական խմբապետուհի

քոյր Անիթա Իշխանեան-Թովմասեան
արաբերէնով եւ վարչութեան փոխ ատե-
նապետ եղբ. Յակոբ Սահակեան՝ Հայե-
րէնով: Յաջորդեց դրօչակի արարողու-
թիւն. Իրաքի, Հայաստանի եւ Հ.Մ.-
Ը.Մ.ի քայլերգերուն հետ բարձրացան
երեք դրօշները՝ յուզիչ պահ մը պարգե-
ւելով ներկաներուն:

Դրօշի կայմը կը ներկայացնէր Հ.Մ.-
Ը.Մ. Պաղտատի հիմնադրութեան թը-
ւականը՝ 1949, պատրաստուած ձեռային
աշխատանկով՝ փայտով եւ պարանե-
րով: Տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր տո-
ղանցք. դաշտ մուտք գործեցին մարզա-

խաղերու մասնակից մարզիկներն ու մարզիկուհիները: Տողանցքը առաջնորդեց դրօշակակիրներու խումբը, որուն հետեւեցան Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի սկառտական շարքերը եւ մարզական խումբերը՝ իրենց քաղաքներուն անունները կրող ցուցանակներով: Այստեղ մարզիկներ իրենց մարզական խոստումը կատարեցին երեք օրուան խաղերը մարզական բարձր ոգիով կատարելու համար:

Օրուան յայտագիրը եղաւ հարուստ: Մարզահանդէսին ջահը լուսաւորեց Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի եւ իրաքի ազգային հաւաքականի թենիսի մարզիկ քոյր Շողեր թովմասեան:

Այս տարի ջահավառութիւնը ունէր տարբեր բնոյթ: Ջահին լոյսը ստանալով իրաքի ամէնէն հին ուխտատեղի Ս. Աստուածածին եկեղեցին, լոյսի օրհնութեան կարգ կատարուեցաւ իրաքի Հայոց թեմի Առաջնորդ Օչական Եպս.

Կիւլկիւլեանի կողմէ:
Ապա, օրհնուած լոյսը փոխանցուեցաւ Պաղտատի մարզիկներուն եւ տարածուեցաւ՝ շրջերով մասնակից բոլոր շրջաններուն, այն նպատակով որ իրենց ստացած լոյսը անոնք կը վերադարձնեն՝ 75-ամեակի ջահը վառելու համար:

Ցայտագիրին ընթացքին ցուցադրուեցան տեսանիւթեր՝ չնորհաւորական խօսքեր Հ.Մ.Լ.Մ.-ի զանազան շրջաններու կողմէ, նաև՝ Հ.Մ.Լ.Մ. Պաղտատի մարզադաշտին նորոգութեան ընթացքը ներկայացնող: Հանդիսաւոր աստիճանատուչութիւն տեղի ունեցաւ ուժի խրմաքետներու, որոնք նորոգեցին իրենց

խոստումը՝ ծառայելու Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի սկառտական շարքերուն եւ պահպանելու ազգային իրենց նկարագիրը եւ հայկական օրհնեալ օճախը:

Ցաջորդեց սկառտական հոյակապ շքերթը՝ բաղկացած 15 սկառտէք: Ի վերջոյ փակումը կատարուեցաւ մասնաճիւղի 75 տարիներու մարզիկներու եւ սկառտաներու պատմական նկարներու ցուցադրութեամբ: Նկարներուն ընկերակցեցաւ յատուկ երգ մը՝ նուիրուած մասնաճիւղի 75-ամեակին, գրուած եղը. Սեւան իշխանեանի կողմէ:

Ցայտնենք, որ 75-ամեակի առիթով տեղի ունեցաւ նաև մասնաւոր եւ մտերմիկ ձեռնարկ մը՝ պարզեւատրելու համար Հ.Մ.Լ.Մ.-ի Պաղտատի նախկին վարչութիւններու անդամներ, խմբապետներ եւ նուիրատուներ, մասնակցութեամբ պետական բարձրաստիճան հիւրերու, 75-ամեակի եւ արկնանց յանձնախումբի անդամներու:

ՄԵՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ՈՒՆԻ ՄԱՐԴԱԿԵՐՏՈՒՄԻ ԵՒ ՀԱՅԱԿԵՐՏՈՒՄԻ ՄՐԲԱՋԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ (ԿիՊՐՈՍԻ Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-Ի ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԵՂԲ. ՍԱՐՀԱՏ ՏԵՍԻՐՁԵԱՆԻ ԽՕՍՔԸ, ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԱԾ՝ ՄԱՍՆԱՅԻՆԴԻ 90-ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԳԻՄՈՒԹԵԱՆ)

Ստորեւ կը ներկայացնենք Կիպրոսի Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ի ատենապետ եղբ. Սարհատ Տէմիրծեանի խօսքը, արտասանուած՝ մասնաճիւղի հիմնադրութեան 90-ամեակի համդիսութեան, որ տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 19 Հոկտեմբեր 2024-ին, Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ի մարզադաշտին վրայ, նախագահութեամբ Կիպրոսի թեմի Կաթողիկոսական Փոխանորդ Կոմիտաս Արք. Օհանեանի եւ հովանաւորութեամբ Կիպրոսի հայ համայնքի պետական ներկայացուցիչ՝ Երևանի խան Վարդգես Մահտեսեանի:

Հանդիսութեան ներկայ գտնուեցան Նիկոսիոյ համայնքապետը, Սրբովոլոսի քաղաքապետը, կիպրական կուսակցութիւններու պատախանատուներ, Եւրոխորհրդարանականներ, ազգային, կուսակցական եւ թեմական մարմիններու ներկայացուցիչներ, քահանայ հայրեր, տնօրիններ եւ Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ի նախկին ու ներկայ վարչականներ եւ անդամներ:

Սփիւռքի իրականութեան մէջ գոյութիւն ունի մէկ բան, որ կրնայ ապահովել հայորէն ապրելու մեր գրաւականը: Այդ ալ մեր

կազմակերպուած կառոյցներու, կուսակցութիւններու, գպրոցներու, եկեղեցիներու, մշակութային եւ մարզական միութիւններու շարունակականութիւնն է:

Ամբողջ կիպրոսի մէջ փոքրաթիւ են այն միութիւնները, որոնք անընդմէջ 90 տարիէ կը գործեն: Հպարտութեամբ կը նանք ըսել, որ անոնցմէ մէկը մեր միութիւնն է՝ Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ը (AYMA - Armenian Young Men's Association): Ժառանգած ենք հակայ պատմութիւն, իսկ մեր միութեան հիմնադիրները իրենց ետին ձգած են յիշատակութեան արժանի գործեր:

Անժխտելի իրողութիւն է, որ Կիպրոսի մէջ հայ կեանքը բոլորովին տարբեր պիտի ըլլար առանց Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ին: Մեր նախնիները այս միութիւնը վերածեցին գաղութի բարախող սիրտին եւ զայն դարձուցին հայապահպանման փարոս, աննախընթաց փառաւոր էներ արձանագրելով գաղութի պատմութեան մէջ:

Իբրեւ Հ.Ս.Ը.Ա.-ի մեծ ընտանիքի ան-

բաժան մաս, մենք կը հաւատանք, որ շատ ընելիք ունինք մեր պատանիներն ու երիտասարդները համախմբելու, դաստիարակելու եւ ազգային նպատակներով առաջնորդելու համար:

Հ.Ս.Ը.Ա.-ՀԵՄ-ը կազմաւորուեցաւ եւ հասակ նետեց մեր գաղութիւններս, վերածաղկեցաւ եւ իր առաջնահերթ պարտականութիւնը գարձուց ապագայ սերունդներ պատրաստելը: Նպատակ դրաւ սկաուտառութեան եւ մարմնամարդկի միջոցով համախմբել հայ պատանին եւ անոր տալ ազգային դիմագիծ, հայրենիքի հանդէպ սէր, պահանջատիրական ողի, պատուախնդիր հայու նկա-

րագիր, մանաւա՞նդ պատկանելիութիւն եւ մասնաւորաբար՝ արժանապատութեան գիտակցութիւն:

Կիպրահայ գաղութը աշխարհի տարածքին գտնուող հայկական այն քիչ գաղութներէն է, ուր երիտասարդութիւնը իրարու հետ հայերէն կը խօսի, ժողովները հայերէն լեզուով կը կատարէ, իսկ ատենագրութիւնները հայերէն լեզուով կ'ընթերցէ:

Մեր միութիւնը ապրած է միջազգային եւ տեղական բազմաթիւ վերիվայրումներ՝ Հայոց Յեղասպանութենէն վերապրած սերունդ, երկրորդ համաշխարհային պատրերազմ, Կիպրոսի ազատագրական պայքար, 1963-ի միջհամայնքային բախումներ, 1974-ի թրքական ներխուժում եւ գրաւում, սակայն հակառակ այս բոլորին, գոյատեւած ենք, աշխոյժ եւ լեցուն կեանքով ու եռանդով:

Այսօր երբ հաւաքուած ենք հոս, այս մարզադաշտին վրայ, մեր միութեան՝ Հ.Ս.Ը.-Հ.Ը.-ՀԵՍ-ի 90-ամեակը տօնախլմբելու, կրնանք հապատօրէն յայտարարել, որ Յեղասպանութենէն վերապրած գաղթական երիտասարդներու կողմէ հիմնուած այս ծերունի, սակայն միշտ երիտասարդ միութիւնը, որ Կիպրոսի ալեկոծ իր պատմութեան մէջ 11 վայրեր փոխած է, մինչեւ իր սեփական շէնքը ունենալը,

- Հակառակ տագնապներու,
- Հակառակ գաղութատիրութեան դէմ ազատագրական պայքար,

- Հակառակ նաեւ քաղաքացիական ընդհարումներու, 1974-ի թրքական ներխուժման եւ մեր կրնանքի գաղթականութեան,

- Դարձած է տունը Համազգայինի, ուր Կիպրահայ երիտասարդ իրերայշորդ սերունդներ տասնամեակներ շա-

Հ.Ս.Ը.Ը.Ի ԿԵՊՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ՈՂՋՈՅՆԻ ԽՕՍՔԸ՝ Հ.Ս.Ը.-ՀԵՍ-Ի ՀԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Հ.Ս.Ը.Ը.Ի ԿԵՊՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ քոյր Թալին ՕՐՏՈՂԼԵԱՆԻ ԱՍՏՐԵԼ ՏՐՈՒԱԾ ԽՕՍՔԸ, ԱԿԳՐՈՒՆՔԸ, ԱԺԻՏԻ ԱՐՏԱՍԱՆՈՒԵՐ ԿԻՊՐՈՍԻ Հ.Ս.Ը.-ՀԵՍ-Ի ԻԻՄՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ 90-ԱՄԵԱԿԻՆ ԵՆԻՔՐՈՒԱԾ ԻԱՆԴԻԽՈՒԹԵԱՆ, 19 ՇՈԿԵՄ-ՔԵՐ 2024-ԻՆ:

Օրին, Լիբանանի ծանօթ պայմաններուն բերումով, քոյր ՕՐՏՈՂԼԵԱՆ ՎԵՐ-ԶԻՆ պահուն չկարողացաւ ներկայ գտնուիլ Նիկոսիա, սակայն խօսքը, իբրև վկայութիւն եւ մասնաճիւղին հանդեպ գնահատանքի արտայայտութիւն, կը փոխանցենք ամբողջութեամբ:

Ողջո՞յն Կիպրոսի Հ.Ս.Ը.Ը.-ՀԵՍ-ին, որուն իիմնադրութեան 90-ամեակն է այս տարի:

Ամեակներու նշումները ոգեւորիչ են. անոնք ցուցանիշ են տոկունութեան, դիմադրականութեան եւ յարատեսութեան: Բոլորիս համար յստակ է, որ մասնաճիւղ մը կամ շրջան մը կարելի է դիմութեամբ հիմնել, միեւնոյն ատեն սակայն բոլորս ալ լաւ գիտենք, որ այդ հիմնուածը պահելն ու պահպանելն է դժուարը եւ հետեւողական աշխատանք ու ծիգ պահանջողը:

90 տարիներ առաջ, Կիպրոսի մէջ Հ.Ս.Ը.Ը.-ՀԵՍ-ը հիմնելու որոշումը տրուած էր վաստահքար նպատակ ունենալով հայ մանուկն ու պատանին առողջ միջավայրի մէջ պահելը: Միջավայր մը, ուր հայ պատանին պիտի դաստիարակուեր «Առողջ միտք՝ առողջ մարմնի մէջ» սկզբունքին հիմնա վրայ, դառնալու համար գիտակից հայն ու կարգապահ քաղաքացին: 90 տարիներու ընթացքին, Կիպրոսի շրջանը հաստատ ու հաւատարիմ մնաց այդ կարգախօսին՝ պատրաստելով ազգային գիտակցութեամբ թրծուած աշխոյժ մարզիկներ եւ կարգապահ սկաուտներ:

Հ.Ս.Ը.Ը.Ի որեւէ այլ շրջանի նման Կիպրոս եւս ունեցաւ բարգաւած տարիներ եւ երբեմն ալ դժուարութիւններ, որոնք սակայն իրերայաջորդ վարչութիւններու ճամբով հարթուեցան եւ շրջանը պահեցին կայուն ու հաստատ:

Հ.Ս.Ը.Ը.Ի ԿԵՊՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ համար հպարտալի առիթներ են կազմակերպութեան աշխարհասփիւր շրջաններուն եւ մասնաճիւղներուն հիմնադրութեան ամեակները նշելու հանդիսութիւնները: Կեդրոնական վարչութիւնը կը շնորհաւորէ Կիպրոսի Հ.Ս.Ը.Ը.-ՀԵՍ-ի 90-ամեակը եւ կը մաղրէ, որ գալիք տարիները ըլլան բեղմնաւոր աշխատանքի եւ յաջողութեամբ զեղուն տարիներ՝ փայլուն ու պանծալի նոր էջեր աւելցնելով Հ.Ս.Ը.Ը.Ի աւելի քան 100 տարուան պատմութեան մատեանին մէջ:

բունակ դաստիարակուած են հայկական միջավայրի մէջ, մշակովթով, պարով, երգով ու թատրոնով:

- Դարձած է տունը Հայ Օգնութեան Միութեան «Սօսէ» մասնաճիւղին, որ Արցախի ազատագրումէն ետք մարդասիրական եւ բարեսիրական իր անվերապահ աջակցութիւնը բերած է ու կը շարունակէ բերել գաղթականներուն որ ալիքին:

- Դարձած է տունը Հ.Յ.Դաշնակցութեան եւ իր կառոյցին տակ գործով Հայ Դատի Յանձնախումբին եւ Հ.Յ.Դ. Կիպրոսի Երիտասարդական Միութեան, իր քաղաքական աշխատանքներու առաջնահերթութեան մէջ միշտ պահելով Արցախը, Հայաստանը եւ Հայ Դատի պայքարը:

- Մեր ակումբը դարձած է տունը սկառտական 77-րդ խումբին, մասնակցելով բանակումներու, թէ՛ տեղական, թէ՛ Կիպրոսէն գորս եւ թէ Հայաստան, եւ ուրախութեամբ կը հաստատենք, որ մեր շարժումը վերաշխուժացաւ 2014-ին, եւ այժմ կը վարէ բազմամակարդակ ծառալուն գործունէութիւններ:

- Դարձած է տունը մեր մարզական հին ու նոր պատմութեան, իբրեւ մարզական աշխոյժ ակումբ: Իր հիմնադրութեան առաջին օրերէն իսկ, մեր միութիւնը զարկ տուած է մարզական կեանքին՝ փինկ-փոնկի, ճատրակի, տարցի, հոքիի եւ պոլինկի մէջ արձանագրելով բազմաթիւ առաջնութիւններ: Յաջողութեամբ մասնակցած է Կիպրոսի Փութպոլի ֆետերասիոնի Աղասակարգի ախոյեանութեան, իր անհերքելի հետքը ձգելով իբրեւ առաջնակարգ մարզական ակումբ, մրցելով կղզին հոչակաւոր խումբերու դէմ,

ինչպիսին էին՝ ԱԲՕՒԼ-ը, Օմոնիան եւ ԱԷԼ-ը:

1974-ին, Թուրքիոյ Կիպրոս ներխուժումէն ետք, Փութպոլի մեր խումբը մասնակցած է ամաթէօր լիկի ախոյեանութեան: Պահելով իր աւանդութիւնը, վերջին երեք տարիներուն Հ.Յ.Լ.Մ.-ՀԵՄ կը մասնակցի Փութսալի ամաթէօր լիկի խաղերուն, նոր խանդավառութիւն պարգեւելով հայ երիտասարդներուն եւ իրեն քաջալերողներուն:

Հ.Յ.Լ.Մ.-ՀԵՄ-ը այն տունն է, որուն յարկին տակ հասակ նետած են կիպրահայ համայնքի բազմաթիւ սերունդներ, որոնք այժմ ականատեսը կը դառնան անդամակցութեանը իրենց զաւակներուն եւ թուներուն, որոնք սկսած են յաճախել իրենց սիրելի ակումբը, զայն դարձնելով իրենց նախընտրած ժամադրավայրը: Հոս պարտք կը զգանք յիշելու եւ մեր երախտագիտութիւնը յայտնելու Կիպրոսի բարեինամ կառավարութեան եւ Մթրովուսի հիւրընկալ քաղաքապետութեան, որոնք մեր միութեան նիւթական եւ բարոյական աջակցութիւնը շնորհած են անցեալին, կը շնորհեն ներկային եւ կը խոստանան չնորհել մօտակայ եւ հեռակայ ապագային:

Ուրախութեամբ կը վկայենք, որ Հ.Յ.Լ.Մ.-ՀԵՄ-ը վերահաստատած է իր պատկանելիութիւնը Հ.Յ.Լ.Մ.-ի համահայկական ընտանիքին, վերջին տարիներուն կազմակերպելով միջոդիւնական խորհրդաժողովներ եւ երիտասարդական համագումար:

Հ.Յ.Լ.Մ.-ՀԵՄ-ը մասնակցած է համա-Հ.Յ.Լ.Մ.-ական բանակումներու եւ մարզախաղերու: 2018-ին, հակառակ իր փոքրաթիւ պատուիրակութեան՝ միայն 3 մարզիկով նուաճելով 10 ոսկի մետալ:

Կը խոնարհինք մեր նախնիներու սուրբ աշխատանքին, անձնուէր բազմաթիւ կամաւոր վարչականներու եւ յանձնախումբերու մէջ աշխատող անդամներու եւ ինը տասնամենակի վրայ երկարող մեր միութեան գործունէութիւնը քաջալելող կիպրահայ քոյրերու եւ եղբայրներու առջեւ:

Սակայն այս բոլոր նուաճումները կընան փոշիանալ, եթէ այսօրուան նոր սերունդը՝ երիտասարդութիւնը մեր գաղութիւ կարեւորագոյն երակներէն հեռու մնայ:

Այս ակումբէն պէտք է ծնունդ առնեն նոր Հ.Յ.Լ.Մ.-ականներ, որոնք պիտի ըլլան այս գաղութիւն եւ հայ պազին վաղուան դրօշակակիրները, որովհետեւ միասնական, հաւաքական եւ մանաւանդ շարունակական աշխատանքով կրնանք մեծ ծաւալի գործունէութիւն ծաւալել եւ հայկական կեանք ստեղծել ու պահպանել սփիւռքեան այս զաժանու դժուար ժամանակներուն:

Պէտք է բոլորս, մանաւանդ երիտասարդութիւնը գիտակցի այս միութեան դերին եւ հայորէն ապրելու կարեւորութեան, դառնալով ջահակիրները մեր գալիք նուաճումներուն:

Ներկայիս կը գտնուինք բազմաթիւ մարտահրաւէրներու դիմաց- նիւթական, մարդումի, երիտասարդական, հայերէն լեզուի, կազմակերպական թէ այլ: Այս բոլորը սակայն չեն կրնար խոչընդուռ հանդիսանալ մեր ապագայ ծրագիրներուն: Մարտահրաւէրները միշտ պիտի ըլլան, բայց անոնք երբեք պատպիտի չըլլան, պիտի չարգելակեն մեր միութեան յառաջընթացը:

Մեր պարտքն է պահպանել այս կեդրոնը, որ միայն ակումբ չէ, այլ՝ բառին բուն իմաստով հայկական տունն է, որ մեր նոր սերունդը կը պահպանէ ու կը պաշտպանէ յուի եւ վնասակար երեւլոյներէ: Մեր միութիւնը ունի մարդակերտումի եւ հայակերտումի սրբազան առաքելութիւն եւ, իբրեւ այդպիսին, մեր բոլորին յոյան աղբիւրն է:

Մեր այսօրուան փափաքն է, աւելին՝ մեր պահանջն է, որ բոլորս, հոս հաւաքած, վերանորոգենք մեր խոստումը մեր նախնիներուն դիմաց եւ միասնաբար ու աւելի հաստատ քայլերով յառաջնանանք դէպի 100-ամեակ:

«Հ.Ա.Շ.Ս.Ի ՕՐ»ՈՒՎՆ ՏՕՆԱԽՄԲՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՎԱԶԱՎԿԱՎՈՐՆԵՐՈՒ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Թղթակից
ԼՈՍ ԱՆՁԵԼԸ

**Ուրբաթ, 1 Նոյեմբեր 2024-ի
երեկոյեան ժամը 7.30-ին,
Հ.Ա.Շ.Ս.Ի Արեւմտեան Մ.
Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան կազմակերպած «Հ.Ա.Շ.Ս.Ի ՕՐ»ուան 9-րդ տօնախմբութիւնը տեղի ունեցաւ «Phoenicia» ճաշարանին մէջ, շուրջ 230 հիւրերու մասնակցութեամբ:**

ՆԵՐԿԱՆԵՐԸ

Ձեռնարկին ներկայ էին թեմի Առաջնորդ Գեղամ Արք. Խաչերեանի ներկայացուցիչ՝ Մովսէս Քհնյ. Շաննագեան, Հ.Ա.Շ.Ս.Ի Կեղրոնական Վարչութեան անդամ եղբայրներ Վիգէն Արէլեան եւ Մհեր Դաւիթինեան, Հ.Ա.Շ.Ս.Ի Արեւմտ-

եան Միացեալ Նահանգներու Շրջանային Վարչութեան անդամներ, Հայ Ցեղափոխական Դաշնակցութեան Կեղրոնական Կոմիտէի անդամներ Լեւոն Պարոնեան, Տարօն Տէր Խաչատրեան եւ Բաֆֆի Գույումճեան, Ազգային Վարչութեան ներկայացուցիչ Ճորճ Չորպաճեան, Ազգային Վարժարաններու Խնամակալ Մարմինի ներկայացուցիչներ, քոյր կազմակերպութիւններու ներկայացուցիչներ, Նաւասարդեան 47-րդ մարզախաղերու պատուոյ նախագահ դոկտ. եւ տիկ. Մայք եւ Եւելինա Սարեաններ, 2024-ի «Տիպար Հ.Ա.Շ.Ս.ական» եղբ. Արամ Պէքարեան, Հ.Ա.Շ.Ս.Ի Նաւասարդեան մարզախաղերու անցեալի պատուոյ նախագահներ եւ «Տիպար Հ.Ա.Շ.Ս.ական»ներ, մասնաճիւղերու վարչականներ, խմբապետ-խմբապե-

տուհիներ, հիւրեր եւ բազմաթիւ անդամներ:

ԲԱՑՈՒՄԸ

Տօնախմբութեան բացումը կատարեցաւ դրօշակակիրներու մուտքով, որուն յաջորդեցին Մ. Նահանգներու, Հայաստանի եւ Հ.Ա.Շ.Ս.Ի քայլերգներուն կատարումը՝ Կլենտէյլի «Արարատ» մասնաճիւղէն քոյր իվանաԳրիգորեանի կողմէ: Ձեռնարկին հանդիսավարութիւնը կատարեց Փաստականայի «Ազատամարտ» մասնաճիւղէն քոյր Մեղեդի Փօլատեան:

Հ.Ա.Շ.Ս.Ի ՇՐՋԱՆԱՑԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԽՈՍՔԸ

Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Փիէր Մանուկեան փոխանցեց օրուան պատգամը՝ ողջունելով ներկա-

Հ.Ա.Ը.Ս. Մ. ՆԱՅԱՆԳՆԵՐ

Ները եւ չնորհաւորելով պարգևատրության կամաց առաջարկությունը: Ապա, ան յայտարարեց, որ Նաւասարդեան 47-րդ մարզախաղերու պատուոյ նախագահ դոկտ. եւ տիկ. Մայք եւ Եւելինա Սարեաններ, շարունակելով իրենց նիւթաբարոյական աջակցութիւնը, սիրայօժար ստանձնած են ձեռնարկին հովանաւորութիւնը:

Հ.Ա.Ը.Ս.Ի «ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» ՇՔԱՆՇԱՆՈՎ

ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄՆԵՐ

Ցաջորդեց երեկոյին դիմաւոր բաժինը հանդիսացող Հ.Ա.Ը.Ս.Ի «ԾԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ» շքանշաններու յանձնումը, որ

նախապէս առաջարկուած էր մասնաճիւղերու վարչութիւններուն կողմէ: Շքանշանները եւ հաստատագիրները յանձնեցին Շրջանային Վարչութեան համապատասխան իսան անդամանաճիւղերու վայրութիւնը:

անդամները: Այսպէս, առ ի գնահատանք իրենց անսակարկ նուիրաբերումին, շրջանի Հ.Ա.Ը.Ս.Ի բարձրագոյն՝ «Ծառայութեան» շքանշանը ստացան 11 մասնաճիւղերու ծառայող հետեւեալ քոյր-եղբայրները:-

- Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Լոս Անձելսի մասնաճիւղին եղբ ծերի Արմէն:

- Հ.Ա.Ը.Ս.Ի Սան Ֆրանսիսկոյի մասնաճիւղին քոյր ժանէթ Տէմիրճեան-կապը հանդիսացող

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Ֆրեզնոյի «Մասուն» մասնաճիւղէն եղբ. Եղբ. Արլէն Կորճեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Փասատինայի «Ազատամարտ» մասնաճիւղէն եղբ. Շահէ Գաբրիէլեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կլենտէլի «Արարատ» մասնաճիւղէն եղբ. Մոսիկ Գիգիրեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սան Ֆեռնանտո Հովհանի «Մասիս» մասնաճիւղէն եղբ. Ցարութիւնուանեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Ինլընտ Էմփայրի «Արագ» մասնաճիւղէն քոյր Անդինէ Քէշիշեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Սանթա Գլարա Հովհանի «Անի» մասնաճիւղէն քոյր Քրիստին Արդուսեան-Ասրդիսեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Քրեսենթա Հովհանի «Շանթ» մասնաճիւղէն եղբ. Արա Կարպակեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Պլրպէնքի «Սիփան» մասնաճիւղէն եղբ. Անդրանիկ Ղազարեան:

- Հ.Մ.Լ.Մ.ի Ուոլնաթ Քրիքի «Կարս» մասնաճիւղէն քոյր Նիրվանա Պալեան:

ՏԵՍԵՐԻՁԻ ՑՈՒՑԱՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԱՅԼ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄՆԵՐ

Ընթրիքի դադարէն եաքցուցադրուեցաւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի Արեւմտեան Միացեալ Նահանգներու 2024 տարեշրջանի իրադրութիւնները ծանօթացնող տեսերիզ մը: Այնուհետեւ ներկայացուեցան անցնող տարեշրջանին մեզմէ յաւէտ բաժնլած Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու նկարները՝ մեծ յուղում յառաջացնելով ներկանեռն մօտ:

ԹԱՆՉԱՎՆՔ

«ԱՐՏԱԿԱՐԳ» ՇՔԱՆՇԱՆԱԿԻՔ ԵՂԲ. ԱՐԻԿ ԳԵՂՐԳԵԱՆ

Հ.Մ.Լ.Մ.ի շարքերուն մէջ երկարամեայ վաստակ ունեցող եղբ. Արիկ Գեղրգեան իր շրջապատին ծանօթ է իրեւ նուիրեալ եւ համեստ անձնաւորութիւն, որ բազմաթիւ ծառայութիւններ մատուցած է ո՛չ միայն Հ.Մ.Լ.Մ.ին, այլև՝ Հ.Յ.Դ.ին, Հ.Ե.Դ.ին, ՀՕՍ-ին, Համազգայինին, Հայ Դատին, հայկական վարժարաններուն եւ քաղաքային իշխանութիւններուն: Ան երաժիշտ է եւ յօրինած է շարք մը երգեր, որոնցմէ յատկապէս յիշատակութեան արժանի է «Խարոյկի յուշեր» ալպոմը: Ան շարք մը երգչախումբերու խմբավար է եւ երաժշտութեան դասատու:

Եղբ. Արիկ Գեղրգեանի ազգային գործունեութիւնը սկսած է Լոնտոնի մէջ, 1978-ին, երբ աշակերտական տարիներուն միացած է Հ.Մ.Լ.Մ.ին: 1982-ին ան տեղափոխուած է Մ. Նահանգներ, ուր ստանձնած է Փասատինայի «Ազատամարտ» մասնաճիւղին վերաշխուժացման պարտականութիւնը: Երկու տարի ետք ան անդամակցած է Կլենտէլի «Արարատ» մասնաճիւղին, ուր եւս ստանձնած է պատասխանատու բազմաթիւ պաշտօններ՝ սկաուտական, երիտասարդական, մշակութային բաժանմունքներու եւ վարչական կազմերու մէջ, իբրեւ փոխ ատենապետ, հասարակութեան, հաղորդակցութեան եւ հանրային կապերու յանձնախումբի վարիչ, ռազմավարական ծրագրաւորումի յանձնախումբի անդամ եւ այլն: Եղբ. Արիկ մասնակցած է համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական Գ. բանակումին (1986), իբրեւ Շրջանային խմբապետ: Ան մասնակցած է նաեւ 1990-ի, 2014-ի եւ 2018-ի համա-Հ.Մ.Լ.Մ.ական բանակումներուն եւ յօրինած է քանի մը բանակումի քայլերգ: Ան եղած է Շրջանային Վարչութեան անդամ: Շառայած է Նաւասարդեան մարզախաղերու կազմակերպման, դաստիարակչական եւ թանգարանի յանձնախումբերու մէջ:

Եղբ. Արիկ ազդեցիկ հրապարակախօս է, դաստիարակ, համայնքը աշխուժացնող, երիտասարդութեան ջատագով եւ կամաւոր ծառայող: Ան երկար տարիներ Հ.Ե.Դ. Զամբարներու նեկավարն է: Այժմ երաժշտութիւն եւ երաժշտաբանութիւն կը դասաւանդէ Լոս Անձելըսի Հ.Պ.Ը.Մ.ի Սանուկեան-Տեմիրծեան վարժարանին մէջ: Միաժամանակ, աշակերտական գործունեութեան եւ արհեստավարժութեան բաժանմունքի վարիչն է:

Այսուհետեւ, Շրջանային Վարչութիւնը յատուկ յուշանուէրով պարգևեատրեց Հ.Մ.Լ.Մ.ի վաստակաշատ պաշտօնեայ եղբ. Արամ Անանեանը, առ ի երախտագիտութիւն եւ բարձր գնահատանք՝ երկար տարիներու իր նուիրեալ ծառայութեան եւ օրինակելի աշխատանքին:

Շրջանային Վարչութիւնը նաեւ, առաջին անգամ ըլլապով, Հ.Մ.Լ.Մ.ի աջակցութեան յուշանուէրով պարգևեատրեց միութեան հանդէպ լայն աջակցութիւն ցուցաբերած Ազգային Վարժարաններուն Խնամակալ Մարմինը, որուն ատենապետ Սարգիս Ուրֆալեան բեմ հրաւիրացած ստանձնելու յուշանուէրը:

Ապա, Շրջանային Վարչութեան անդամ եւ «Հրաշք» բաժանմունքի ներկայացուցիչ քոյր Սալբի Փօլատեան ներկայացուց Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Հրաշք» բաժանմունքի կամաւոր մարզի եղբ. Բաֆֆի Պօղոսեանի հեղինակած «Հ.Մ.Լ.Մ.ի հրաշք հերոսներ» գիրքը:

Շրջանային Վարչութեան ատենապետ եղբ. Փիէր Մանուկեանի, կատարեցին Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Արտակարգ» պատուանշանի առուզութիւնը վաստակաշատ Հ.Մ.Լ.Մ.ական եղբ. Արիկ Գէորգեանին: Եղբայրը Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կլենտէյլի «Արարատ» մասնաճիւղի նուիրեալ անդամներէն է եւ ստանձնած է պատասխանատու զանազան պաշտօններ՝ սկաուտական, երիտասարդական, մշակութային, հանրային կապի ու վարչական մարզերէն ներս: Ան եղած է Շրջանային Վարչութեան անդամ եւ մաս կազմած է Շրջանային զանազան յանձնախումբերու: Անբազմապիսի ծառայութիւններ մատուցած է զանազան միութիւններու, իր երաժշտական հմտութիւնը ի սպասուած է Հ.Մ.Լ.Մ.ին, յօրինած է երգեր, եղած է խմբավար, ուսուցիչ եւ արհեստավարժ մարզիչ:

Տօնախմբութեան ընթացքին, Լու Անձելսի Լա Քրեսենթա շրջանի խոր-

Հուրդի անդամ եղբ. Հէրի Լիոն եղբ. Արիկ Գէորգեանին յանձնեց Լոս Անձելը-սի շրջանի «Գնահատագիր»ը, իսկ քոյր Պայծառ Թովմասեան՝ Քալիֆորնիոյ նահանգի Ծերակոյտի հոչակագիրը, առ ի գնահատանք համայնքի գործերուն իր ունեցած ծառայութեան եւ քաղաքացիական բազմաթիւ ներդրումներուն համար:

Հ.Մ.Լ.Մ.ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՀՈՒԹԵԱՆ ԽՈՍՔ ԱՐՏԱՍԱՆԵԿ ԽՕՍՔԸ
Հ.Մ.Լ.Մ.ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՀՈՒԹԵԱՆ ԽՈՍՔ ԱՐՏԱՍԱՆԵԿ ԽՕՍՔԸ
Աբէլեան: Ան չնորհաւորանքի ու գնահատանքի խոսք ուղղեց մասնաճիւղերու պարզեաւարեաներուն եւ ձեռնարկի կազմակերպիչ Շրջանային Վարչութեան: Ան նաեւ իր գոհունակութիւնը

յայտնեց, որ կը գտնուի վաստակաշատ Հ.Մ.Լ.Մ.ականներու մէջ եւ յատուկ հպարտանքով արտայայտուեցաւ անոնց աշխատանքներուն մասին: Զեռնարկը վերջ գտաւ ուշ երեկոյեան՝ անգամ մը եւս Հ.Մ.Լ.Մ.ի անխախտ գոյութիւնը պահպանելու կամքը դրոշմելով մասնակիցներուն մօտ:

ՅՈՒԶԻՉ ԵՒ ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՌՈՒԹԻՒՆ ՄԵ Հ.Մ.Լ.Մ.Ի ՀԵՏ

Ստորեւ անգլերէնէ թարգմանարար տրուած գրութիւնը (բնօրինակը տեսնել առանձին) կը պատկանի Լոս Անձելըսի Էսփերանզա հայ սրուլի աւարտական դասարանի աշակերտ, 18-ամեայ Ռաֆֆի Արմաքնեանին:

Երբ Ռաֆֆիէն երեք գրութիւն պահանջուած է համալսարան մուտքի ընդունման համար, ան ներկայացուցած է նաեւ այս մէկը, իբրեւ Հ.Մ.Լ.Մ.ի շեփորախումբին հետ իր ապրած հաճելի մէկ փորձառութիւն:

Գրութիւնը փորձառութենէ մը աւելին է սակայն, Հ.Մ.Լ.Մ.ի առաքելութիւնը ներկայացնելու փորձ մըն է ամերիկածին, անգլիախու երիտասարդի մը կողմէ:

Քաջալերանքի արժանի երեւոյք:

Հետաքրքրական ելոյթներէս մէկը:

Հ.Մ.Լ.Մ.ը իւրայատուկ դերակատարութիւն ունեցած է ընտանիքիս մէջ, որովհետեւ սերունդներու ընթացքին պայքարած ենք հայկական սովորութիւնները կենդանի պահելու համար: Մեր համայնքը իւրայատուկ մարտահրաւաւէրի մը առջեւ կը գտնուի, որովհետեւ Հայաստանի մէջ կ'ապրին միայն երեք միլիոն հայեր, իսկ տասը միլիոն սփոռուած է աշխարհի տարածքին: Հ.Մ.Լ.Մ.ի նման միութիւններ մեզի կ'օժան-

դակեն, որպէսզի պահպանենք ու նշենք մեր մշակոյթը եւ վառ պահենք մեր սովորութիւնները աւելի կրտսեր սերունդներուն համար: Իմ մասնակցութիւնն սկսաւ մանկութենէս՝ մարզանքով եւ սկառտութեամբ: Մեծնալով, բարձրացաւ նաեւ դերակատարութիւնս միութեան մէջ, ստեղծելով աւելի ամուր կապ համայնքին հետ: Հ.Մ.Լ.Մ.ի նշանախօսքը՝ «Բարձրացի՛ր-բարձրացուր»ը զիս կ'ոգեւորէ յաջողելու եւ ուրիշները բարձրացնելու համար:

Touchy and interesting experience with Homenetmen

I was completely soaked from bitterly cold rain that made my marching band uniform feel even heavier than usual. As a dedicated saxophonist in the volunteer band of Homenetmen, an Armenian-American cultural organization, I pushed on knowing how important this performance was to the community. I expected the streets to be dead considering the inclement conditions. To my surprise, people came out in droves with energy and excitement. As we played nostalgic Armenian songs, people cheered, danced and sang along. It turned out to be one of the most emotional and exciting performances as a high school musician. Homenetmen has played a pivotal role in my family as we have struggled to keep Armenian traditions alive over generations. Our community faces a unique challenge in that only three million Armenians in the diaspora reside in Armenia while ten million have immigrated globally. Organizations like Homenetmen support us in maintaining and celebrating our culture while keeping traditions alive in the younger generation. My involvement began in childhood with sports and scouting. As I have grown, so has my role within the organization resulting in a deeper connection with my community. Homenetmen's mission, "Rise and raise" motivates me to succeed and raise others.

RAFFI AKMAKJIAN

Հ.Ս.Ը.Ա. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒՄ ՇՐՋԱՆԱՑԻՆ 34-ՐԴ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

Ակօ Խոտըրլարեան ՇիքԱԿՕ

 Ա.Ը.Ա. Արեւելեան Միացեալ
Նահանգներու Շրջանային 34-
րդ բանակումը տեղի ունեցաւ
7-11 Օգոստոս 2024-ին, Հիւրընկալու-
թեամբ Հ.Ս.Ը.Ա. Շիքակոյի մասնաճիւ-
ղին:

Արեւելեան շրջանի նահանգներէն
վեց մասնաճիւղեր իրենց մասնակցու-
թիւնը բերին 65 սկառուտներով:

Բանակումին յայտագիրը բաղկա-
ցած էր դաստիարակչական եւ մարզա-
կան այլազան ծրագիրներով:

Առաջին օրը սկառուտները կատարե-
ցին ժայռի մագլում (rock-climbing) եւ
խմբային մարզախաղեր: Անոնք ներկայ
գտնուեցան կարեւոր դասախոսութեան
մը, որ կը ներկայացնէր Հ.Յ.Դաշնակ-
ցութեան եւ քոյր կազմակերպութիւննե-
րու պատմութիւնը: Երեկոյեան, երէց-
ներն ու պարմանուհիները հաճելի խա-
ռուկահանդէս մը կազմակերպած էին
սկառուտներու համար:

Բանակումին երկրորդ օրը արա-
մադրուած էր աշտարակ շիներու: Բա-
նակողները նախ վերյիշեցին հանգոյց

կապելու հիմնական ձեւերը, ապա աշ-
տարակը ծրագրելու զանազան գաղա-
փարները: Կէսօրէ ետք, Հ.Յ.Դ. Արե-
ւելեան Մ. Նահանգներու կելքոնական
կոմիտէի անդամ Մարալ Աբրահամեան
դասախոսութիւն մը տուաւ Հ.Յ.Դ.ի
կազմակերպութեան մասին: Երկրորդ
երեկոյեան խարուկահանդէս կազմա-
կերպեցին արիները:

Երրորդ օրը սկառուտները ամբողջա-
ցուցին իրենց աշտարակը, որմէ ետք
մասնակցեցան բանակավայրին շուրջ
կազմակերպուած հետաքրքրական ու-
ղիւմ:

Միի մը: Նախորդող երեկոներու նման
օրը աւարտեցաւ խարուկահանդէսով,
այս անգամ արենոյշներու կողմէ կազ-
մակերպուած:

Չորրորդ օրը սկսաւ ուղիի յաղթա-
կաններու յայտարարութեամբ, որմէ
ետք ներկայացուեցան հետաքրքրական
կարգ մը դասախոսութիւններ: Կէսօրէ
ետք, սկառուտները կազմեցին ապարան-
ջաներ, իբրեւ յիշատակ այս բանակու-
մէն: Երեկոյեան տեղի ունեցաւ վերջին
խարուկահանդէս՝ մասնակցութեամբ
բոլոր սկառուտներու, ներկայութեամբ

Շիքակոյի համայնքի անդամներու:
Շնորհակալութիւն Հ.Մ.Լ.Մ.Ի.Շիքակոյի մասնաճիւղին, որ կազմակերպեց 2024-ի Շրջանային բանակումը: Անհամբեր կը սպասենք 2026-ի Շրջանային բանակումը, որ տեղի պիտի ունենայ Պոսթընի մէջ:

ԲԱՆԱԿՈՂՆԵՐՈՒ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԻ ԱԿԻԼԵԱՆ (ՊԻԱՇԻՆԿԹ-ԸՆ)

Իբրեւ Առաջնորդ, Շրջանային բանակումի փորձառութիւնը տարբեր էր Առաջնորդի տեսանկիւնէն: Ես շատ բան սորվեցայ իմ մասիս եւ թէ ի՞նչ կը նշա-

նակէ Առաջնորդ ըլլալ: Շատ հաճելի էր մօտէն ծանօթանալ քոյրերու եւ եղբայրներու, ժայռ մագլցիլ, երգեր երգել, կատակներ ընել, պարել, աշտարակ շինել եւ Հ.Յ.Ի. մասին դասախոսութիւններ լսել: Ամէնէն հաճելի պահերը անոնք էին, երբ արենոյշներուն հետ խարուկահանդէս պատրաստեցինք՝ հետաքրքրական կանչերով եւ զաւեշտներով: Մեր այս փորձառութիւնն ու բարեկամութիւնը պիտի մնայ առ յաւէտ եւ անհամբեր կը սպասենք մեր յաջորդ բանակումը:

ԳԱՐԻՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ (ՊԻԱՇԻՆԿԹ-ԸՆ)

Այս իմ չորրորդ Շրջանային բանակումն էր ու երկրորդը՝ իբրեւ արենոյշ: Իսկապէս ուրախութիւն էր ինձի համար քոյր արենոյշներու հետ՝ կապերս զօրացը:

Նելլ: Քոյրերուս եւ եղբայրներուս հետ ուղիի մասնակցութեան փորձառութիւնս շատ հաճելի էր: Մեծ ուրախութիւն էր մասնակցիլ բոլոր ծրագիրներուն եւ յատկապէս առաջնութեան մըրցանակին տիրանալ: Կանչերը, երգերն ու խարոյկին շուրջ հաւաքները անմոռանալի էին: Անհամբեր կը սպասեմ յաջորդ բանակումը:

ԹԻՖԼՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԵԱՆ (ՊՈՍԹԸՆ)

Բանակումին ամէնէն լաւ յիշատակս այն է, երբ արիները եւ արենոյշները երէցներուն հետ կանչեր կ'երգէին դրօշակի արարողութենէն առաջ: Շատ հաճելի էր այս տարուան բանակումը, որովհետեւ ուրախութեան եւ դժուարութիւններու ընթացքին բոլորս միասին էինք:

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԱՍՏԻճԱՆԱՎԻՈՐԱԿԱՆ ԵՒ ԵՐԵՑ-ՊԱՐՄԱՆՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ՍԵՄԻՆԱՐ

Յարությ Թաթարեան
ՊՈՍԹԸ

Հ.Մ.Ը.Մ. ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ Մ. ՆԱՅԱՆԳՆԵՐՈՒ շրջանի խմբապետներու եւ երէց-պարմանուհիներու 2024-ի սեմինարը տեղի ունեցաւ 6-8 Մեպատեմբերին, Պոսթը նի մէջ, Մասաչուսեց: Այս կարեւոր սեմինարին մասնակցեցան 70-է աւելի խմբապետներ եւ Առաջնորդներ, որոնք առիթու ունեցան զարգացնելու առաջնորդութեան իրենց հմտութիւնները եւ խորացնելու Հ.Մ.Ը.Մ. սկզբունքներուն ըմբռնումը: Սեմինարին օրակարգը ընդգրկեց դաստիարակչական դասախոսութիւններ, խմբային հետաքրքրական խաղեր եւ զրոյցներ՝ Հ.Մ.Ը.Մ. ի ներկայ եւ անցեալի խմբապետներու հետ:

Սեմինարին ամէնէն ազդեցիկ բաժինը դաստիարակչական դասախոսութիւններն էին, որոնք նախատեսուած էին առաջնորդութեան հմտութիւնը զարգացնելու համար: Ներկայացումները ուսումնասիրեցին արդիւնաւէտ ղեկավարման անհրաժեշտ միջոցները, սկսելով ծրագրումէն մինչեւ խումբի մը կառավարում: Ներկաները ստացան գործնական պատկերացումներ հաճելի եւ հետաքրքրական նիւթեր ներկայացնելու, որպէսզի կարենան գրաւել սկաուտներու ուշադրութիւնը: Անոնք կեղրոնացան յայտագիր պատրաստելու եւ իրենց դժուարութիւնները յաղթահարելու կարեւորութեան վրայ: Մանկավարժութեան մասին դասախոսութիւնները անոնց տուին գործնական գիտելիքներ զանազան տարիքի սկաուտներու հետ աշխատելու համար: Սեմինարին գլխաւոր նիւթերէն էր ինքնոնք առաջնորդելու, ինքնողինքը քաջալերելու կարեւորութիւնը: Այս դասախոսութիւնները միայն տեսութիւններ չեն, այլ՝ առիթը ընծայեցին խմբապետներուն, որպէսզի գաղափարներ փոխանակելով իրարու հետ զրուցեն եւ իրարմէ սորվին:

Դասախոսութիւններու հետ միասին, սեմինարին ընթացքին տեղի ունեցան խմբային դաստիարակչական հաճելի աշխատանքներ. աշտարակ շինելու դասընթացքէն ետք սկաուտները շինութեան քննութիւն անցուցին: Անոնք բաժնուեցան խումբերու եւ պարսատիկ շինեցին: Այս միջոցին, խումբերու Առաջնորդները տեղափոխուեցան զանազան խումբեր: Աշխատանքը սկաուտներուն ցոյց տուաւ նոր միջավայրի մէջ ընտելանալու գործնական դժուարութիւնները:

Ցաջորդ աշխատանքը աչքերը փակելով պարանի խաղն էր, երբ խումբի Առաջնորդները կ'առաջնորդէին իրենց խմբակիցները ուրուագիծ ստեղծելու: Խակ հոչակաւոր «Մաֆիա» խաղը կը ստուգէր մասնակցողներուն կարողութիւնը իրարու հետ կատարելապէս զրուցելու եւ իրարու վստահելու:

Այս տարուան սեմինարը կեղրոնացաւ սկաուտական արարողութիւններու վրայ: Շաբաթ մը առաջ, եղբ. Շանթ Մէհրանեան եւ քոյր Տաթեւիկ Խաչատրեան մասնակցած էին համա-Հ.Մ.Ը.Մ. ական խմբապետական թ. համագումարին, որ տեղի ունեցած էր Գահիրէի մէջ, Եղիպատոս: Անոնք վերադարձան սկաուտական աշխատանքներու գործադրութեան մասին արժէքաւոր նոր փորձառութիւններով, զորս փոխանցեցին Արեւելեան շրջանի Առաջնորդներուն: Այդ գլուխիքներուն կարեւոր նիւթերէն էին շարք կազմել, շարքի մէջ մտնել կամ ելել, ինչպէս նաև Մեծ Կանչ կատարել գայլիկներուն եւ արծւկներուն համար: Կերջին օրուաւ ծրագիրը ընդգրկեց դասախոսութիւն եւ այցելութիւն Ս. Ստեփանոս եկեղեցի:

Սեմինարը աւարտեցաւ մեծ յաջողութեամբ: Ներկայ Առաջնորդները, նոր գլուխիքներ սորվելու կողքին, բազմապատկեցին իրենց եռանդը Հ.Մ.Ը.Մ. առաքելութեան հանդէպ: Հետաքրքրական աշխատանքները զօրացուցին զանազան մասնաճիւղերէ եկած Առաջնորդներուն կապերը իրարու հետ եւ միասնական աշխատելու փափաքը: Անոնք վատահ են, որ իրենց ստացած գլուխիքները իրենց մասնաճիւղերուն փոխանցելով Հ.Մ.Ը.Մ. պիտի զարգանայ տարուէ տարիք:

Շնորհակալութեան խօսք գոյլեր Անի Պարսումեանին, Այտա Արաւանեանին, Լոռի Պիլալեան-Վարդանեանին, Եղբայրներ Արամ Գայսերեանին, Սամուէլ Արմէնին եւ Ժիրո Իսկէնտէրեանին՝ սեմինարին յաջողութեան իրենց ունեցած կարեւոր ներգրումին համար: Գնահատանքի խօսք Հ.Մ.Ը.Մ. Պոսթընի մասնաճիւղին՝ սեմինարը հիւրընկալելու, իսկ Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդին եւ Շրջանային Վարչութեան՝ սեմինարը կազմակերպելու համար:

HOMENETMEN FRANCE

FIRST ARMENIAN CULTURAL AND SPORTS CENTER IN EUROPE

COMING IN 2025 TO ISSY-LES-MOULINEUX

comite@centrehomenetmen.fr

www.centrehomenetmen.fr

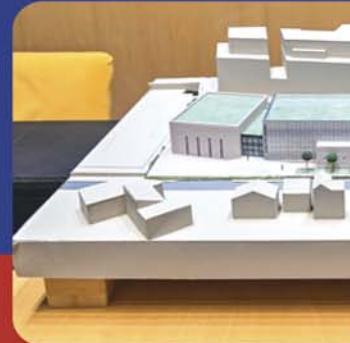
MULTIPURPOSE SPORTS HALL

Basketball
Indoor Football
Volleyball
Handball
Badminton
Table-tennis

Events: Flexible multipurpose sports venue with capacity to cater for events upto 720 persons.

European Headquarters | At Issy-les- Moulineaux

The Armenian Association of Homenetmen France, founded in 1977 will see the coming to fruition in 2025, its project to create the first European Armenian Cultural and Sports Center. The Association has spent the last 40 years fundraising in pursuit of its dream with planning starting in the 90's.

Thanks to a partnership with the city of Issy-Les-Moulineux and the relentless dedication of the Mayor, Mr André Santini, this construction, which is exemplary in terms of its ecological and environmental planning, will host a large number of cultural and community activities for the Armenian youth in the region and beyond.

HOMENETMEN

Building our future

- Restoration
- Offices
- Meeting Rooms
- Classrooms

- Multipurpose Hall

Events
Concerts
Shows
Dance Hall
Conferences
Exhibitions

400 m²

DONATIONS & SUPPORT

TAX REDUCTION SCHEME

Individual

Company

- 66%

- 60%

The creation of this unique centre in Europe represents a major step forward for the Armenian Community of France.

The challenge we need to overcome together in realisation of this dream is to secure the long term financing for the necessary equipment and the maintenance of our facilities.

- Donations by cheques: Payable to ASC Homenetmen France
- Regular direct debit contributions are also welcome

SUPPORTER MEMBER	DONER MEMBER	BENEFACTOR MEMBER	HONORARY MEMBER
50 €	150 €	500 €	1 000 €

- Details of conditions can be found on our website

FOR OUR YOUTH !

BASKETBALL

SCOUTING

FOOTBALL

Հ.Ս.Ը.Ա. ՕԹԱՌՈՒՅՑԻ ՄԻԱԽՈՐԻ ՀԻՄՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Հ.Ս.Ը.Ա. Գանատայի Շրջանային Կարչութեան նախաձեռնութեամբ, Կիրակի, 22 Սեպտեմբեր 2024-ին տեղի ունեցաւ Հ.Ս.Ը.Ա. Օթառայի միաւորի հիմնադրութիւնը, ներկայութեամբ Հ.Ս.Ը.Ա. Կեդրոնական Կարչութեան անդամ քոյր Լիոնի Սարմագեանի, Գանատայի Շրջանային Կարչութեան եւ յանձնախումբերու, շրջանի մասնաճիւղերու վարչութեան ներկայացուցիչներու:

Ներկայ էին նաեւ Գանատայի Հայոց Թեմի Առաջնորդ Բաբգէն Արք. Չարեան, Գանատայի Հայոց Թեմի Ազգային Կարչութեան ատենապետ Ծովիկ Թերզեան, Դաւիթ Քհնյ. Մարգարեան, Հ.Յ.Դ Գանատայի Կեդրոնական Կոմիտէի, «Սարգիս Զեյթլեան» եւ «Վահան Յովիաննէսեան» կոմիտէներու, ՀՕՄ-ի եւ Համագօդա-

յինի Շրջանային Կարչութիւններու ներկայացուցիչներ եւ Օթառայի Հ.Ս.Ը.Ա. ականներ:

Հ.Ս.Ը.Ա. Օթառայի միաւորը նոր էջ մը կը բանայ Հ.Ս.Ը.Ա. Գանատայի շրջանէն ներս: Միաւորին հիմնադրութեան նպատակն է շարունակել սերունդներուն փոխանցել հայեցի աւանդութիւններն ու արժեքները, միեւնոյն ժամանակ համախնդել երիտասարդները՝ մարմնակրթական եւ ըսկառատական ծրագիրներու միջոցով, միասնաբար կառուցելու համար ուժեղ եւ կազմակերպ համայնք:

Յառաջ դեպի նոր յաղթանակներ:

Հուրինա Պերպերեան
ՄՈՆԹՐԵԱԼ

Մկառտական կեանքին մէջ իւրայատուկ տեղ կը գրաւեն բանակումները: Հաւաքական աշխատանքի լաւագոյն վայրերն են Հ.Մ.Ը.Ս.ի բանակումները: Անհամբեր սպասուած բանակումները նոր թափ ու եռանդ կու տան սկառտական առօրեային:

Անցնող տարեշրջանին Հ.Մ.Ը.Ս. Գանատան աւելի քան 400 անդամներով կատարեց իր տարեկան բանակումները, ուր իւրաքանչիւր մասնաճիւղ բժախնդրուէն կատարեց իր ծրագրած յայտագիրները:

ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ

Թորոնթոյի մասնաճիւղը տարեկան իր բանակումը կատարեց 28 Յունիսին 6 Յուլիս 2024, Սէնթ Գաթրինզի Camp Wetaskiwin բանակավայրին մէջ:

Խմբակային դրութեամբ մասնակիցները բաժնուեցան խումբերու, իսկ երէց եւ աւագ երէց եղբայրներու փաղանգը կազմեց կայմը:

Բանակող քոյլերն ու եղբայրները սորվեցան երգեր եւ կանչեր, հմուտ եւ փորձառու դասախոսներու կողմէ ստա-

ցան ազգային եւ սկառտական դասախոսութիւններ ու գիտելիքներ:

Բանակումին արշաւները եւ պտոյտները մեծ խանդավառութիւն ստեղծեցին բանակողներու մօտ, որոնք երգերով ու կանչերով հետեւեցան արշաւներու յայտագիրին:

Գիշերային գործունէութիւնը, պահակութիւնը եւ բանակավայրի պաշտպանութիւնը ինքնավատահութեան զգացում ստեղծեցին բանակողներուն մօտ: Անոնք միասին ճաշեցին, արշաւեցին, ունկնդրեցին, սորվեցան, երգեցին եւ աւարտին միասնաբար պատրաստե-

ցին ու ներկայացուցին խարուկահանդէս:

ՄՈՆԹՐԵԱԼԻ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂ

Հ.Մ.Ը.Ս.ի Մոնթրէալի մասնաճիւղին տարեկան բանակումը տեղի ունեցաւ 20-27 Յուլիս 2024-ին, Awacamej Mino բանակայավայրին մէջ:

Մեծ թիւով մասնակից քոյլերն ու եղբայրները պատասխանատուներու հրակողութեամբ առաջին օրէն իսկ աշխուժօրէն կատարեցին իրենց վստահուած աշխատանքները:

Բանակողները բաժնուեցան խումբերու: Տարագաւորները մասնակցեցան առաւտեան եւ երեկոյեան դրօշակի արարողութեան:

Բանակումին իւրաքանչիւր խումբ ունէր թեմա մը, որ բանակողին օգնեց աւելի զարգացնելու սկառտական իր գիտելիքները. ի՞նչպէս հետախուզական նշաններ օգտագործել, կրակարաններ պատրաստել, ճաշ եփել եւ շրջապատող բնութեան մասին տեղեկութիւններ հաւաքել, օգտագործել սկառտական կապեր եւ ժայռ մագլցի կամ նետ շինել, փայտեր հաւաքել եւ դրօշակի ձողեր շինել, նաեւ մտերմիկ կապեր ստեղծել գանազան տարիքի բանակողներու միջեւ:

Արշաւներու եւ պտոյտներու ընթացքին նաւապտոյտը եզակի էր իր տեսակին մէջ. սկաուտներ սորվեցան նաւարկելու օրէնքները եւ առիթը ունեցան վայելելու ծովուն գեղեցկութիւնը:

Բանակումի աւարտին, ծնողներու ներկայութեամբ տեղի ունեցաւ խարուկահանդէս, ուր ներկաներու ծափերով ու գնահատական խօսքերով վերջ գտաւ յայտագիրը: Բանակողները բարձր տրամադրութեամբ, նորանոր գիտելիքներով եւ անմոռանալի յուշերով վերադան իրենց սուները:

ՀԱԻԱԼԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Հ.Մ.Լ.Մ.ի Լաւալի մասնաճիւղին տարեկան բանակումը տեղի ունեցաւ 17-19 Օգոստոս 2024-ին, kingora բանակավայրին մէջ:

Բանակումը կոչուեցաւ «Խանասոր», խակ խումբերը՝ արշաւանքի առաջնորդներուն անուններով:

Բանակումին ընթացքին քոյրերն ու եղբայրները ստացան ազգային եւ սկաուտական դասախոսութիւններ, կատարեցին նաև հետաքրքրական եւ այժմէական զրոյցներ:

Բանակողները մասնակցեցան արշաւներու, պտոյտներու, ունեցան հարցպատասխանի մրցումներ, ինչպէս նաև ջրախաղեր, խակ երեկոյեան անոնք սորվեցան ազգային-յեղափոխական երգեր:

Շրջանային Ընդհանուր Խմբապետի, Շրջանային Խմբապետ-Խմբապետուչիի, Շրջանային Սկաուտ. Խորհուրդի անդամներու եւ Լաւալի վարչութեան այցելութիւնը խրախուսեցին պատասխանատու քոյրերն ու եղբայրները:

Բանակումը հասած էր աւարտին: Խարուկահանդէսին յայտագիրը ամբողջութեամբ պատրաստ էր: Քոյրերն ու եղբայրները բարձր տրամադրութեամբ ներկայացուցին սկաուտական մարզանքներ, բուրդ, պար եւ ասմունք:

Տեղի ունեցաւ կարգերու եւ աստիճաններու տուչութիւն:

Բանակումը վերջ գտաւ յուգումնախառն զգացումներով եւ անմոռանալի յուշերով, ուր խրաքանչիւր մասնակից ստացաւ Արցախի «Մամիկ-պապիկ» կրող յատկանշական նուէր մը:

ՀԱՐԱՀԱՑԻՆ ՕՆԹԱՐԻՈՑ'

ՀԱՄԻԼԹՈՆԻ, ՍԻՆԹ ԳԱԹՐԻՆԶԻ,
ԳԻՄՊՐԻԴՃԻ ՄԱՍՆԱՃԻԼԵՐ

Հարաւային Օնթարիոյ տարեկան եռօրեայ բանակումը տեղի ունեցաւ 13-16 Սեպտեմբեր 2024-ին, Camp Manitou Scout Camp բանակավայրին մէջ:

Բանակումին ընթացքին սկաուտներ կապերով կազմեցին կայմը եւ կատարեցին դրօշակի արարողութիւն:

Սկաուտները ունեցան նաև հետախուզական նշաներով արշաւ մը, ստացան դաստիարակչական գիտելիքներ եւ դասախոսութիւններ, ինչպէս նաև մասնակցեցան ինքնազարգացման հարցում-պատասխան մրցումի եւ խաղերու:

Զեռային աշխատանքներն ու երիզի գործածութիւնը աշխուժութիւն ստեղծեցին բանակողներուն մօտ:

Բանակումի աւարտին, բանակող քոյրերն ու եղբայրները բարձր տրամադրութեամբ եւ ծնողներու ներկայութեամբ մասնակցեցան խարուկահանդէսի եւ ցտեսութիւն մաղթելով աւարտեցին բանակումին յայտագիրը:

ՍԿԻԶԲ՝ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՋՎՆԻ...

Հուրինա Պէրպէրեան
ՄՈՆԹՐԵԱԼ

Ամառնային երկար արձակուրդէ ետք, Հ.Մ.-Լ.Մ.-Մ.Մ. Մոնթրէալի մասնաճիղը կարծէք անհամբեր կը սպասէր սկաուտական կեանքի վերամուտը:

Արդարեւ, 27 Սեպտեմբեր 2024-ին, Ա. Ցակոր Ազգային վարժարանի «Հաճէթեան» մարզարահը կը խայտար Հ.Մ.-Լ.Մ.-ականներու, պատասխանատուներու եւ համակիրներու ներկայութեամբ:

Վերամուտի արարողութիւնը սկիզբ առաւ շեխորախումքի նուագակցութեամբ՝ եղը. Գօգօ Թաթոյեանի ղեկավարութեամբ: Հպարտ եւ խրոխս քայլերով տողանցող մոկի, դայլիկ-արծուիկ, արի-արենոյշ, երէց-պարմանուհի եւ աւագ

փոխանցուին զանազան խումբեր եւ կը ստանան աստիճաններ ու պաշտօններ: Ապա, եղը. Նշանեան հրաւիրեց մասնաճիղի խմբապետուհիներ քոյրեր Ալիսիա Աղազարեանը եւ Ճէսիֆա Մարկորեանը, որպէսզի կատարեն աստիճանատուչութիւնը եւ փոխանցման արարողութիւնը:

Մասնաճիղի խմբապետուհիները գնահատական նուէրով մը շնորհակալութիւն յայտնեցին մասնաճիղի նախկին գործօն խմբապետներուն՝ եղը. Ալեքսանտր Ճաքեանին եւ քոյր Տիանա Սիրֆիին՝ իրենց կատարած ազգանուէր աշխատանքին համար:

Աւարտին, մասնաճիղի վարչութեան անդամներէն քոյր Շողիկ Ազարիկեան շնորհաւորեց փոխանցըսող եւ աստիճան ստացող քոյրերն ու եղբայրները: Ան ըսաւ, որ աստիճան եւ պաշտօն ստանալը ծանր պարտաւորութիւն է, ինչ որ սկաուտին կը պարտաւորեցն բծախնդրօրէն աշխատելու եւ միութեան անսակարկ ծառայելու:

Արարողութիւնը փակուեցաւ «Յառաջ նահատակ» քայլերգով:

**Հ.Մ.Ը.Ս.Ի ԱԼՄԵԼՈՅԻ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԻ ՎԱՐՀՈՒԹԻՒՆ
ԱՆԴԱՍԱԿԱՆ 27-ՐԴ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ**

Հ.Մ.Ը.Ս.Ի Ալմելոյի մասնաճիւղի անդամական 27-րդ ընդհանուր ժողովը տեղի ունեցաւ Շաբաթ, 7 Դեկտեմբեր 2024-ին, միութեան կենդրոնի «Վրէժ Չափական» սրահին մէջ: Ժողովին մասնակցեցան 45 իրաւասու ձայնով քոյլեր եւ եղբայրներ եւ Հ.Մ.Ը.Ս.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Ֆէտի-Խաժակ Գազանճեան:

Ներկայ էր նաև Հ.Յ.Դ. «Արամ Մանուկեան» կոմիտէի ներկայացուցիչ եղբ. Սեւան Կորգիսեան:

Անդամական 27-րդ ընդհանուր ժողովը սկսաւ վայրկեան մը յոտնկայս լուռութեամբ, ի յարդանս Հ.Մ.Ը.Ս.Ի մահացած անդամներու, հայ ազգի նահատակներու եւ Սպիտակի երկրաշարժի զոհերուն: Ապա, մասնաճիւղի ատենապետ եղբ. Մասիս Վահանեան բարի գալուստ մաղթեց

Ներկաներուն եւ անցաւ ժողովի օրակարգին:

Ժողովի աւարտին, ժողովականները յառաջիկայ երկամեակի վարչութիւնը ընտրեցին հետեւեալ քոյլ-եղբայրներէն: Մասիս Վահանեան, Պարզեւ Նազարեան, Օհաննէսեան, Գէորգ Օհանեան, Տաֆֆի Օգճեան, Ռուբէն Յակոբեան, Փաթիլ Տատուրեան, Արման Խաչիկեան եւ Յակոբ Գասպարեան:

Փակման խօսքով Հանդէս եկալ Հ.Մ.Ը.Ս.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչ եղբ. Ֆէտի-Խաժակ Գազանճեան: Եղբայրը բարձր գնահատեց ժողովի դիւանը եւ խօսքը ընթացաւարտ վարչութեան ուղղելով մատնանշեց այն հիմնական յաջողութիւնները, զորս մարմինը իրագործած է անցնող դժուար տարիներուն, մանաւանդ մեծ ներդրում ունենալով նորակառոյց կեդրոնի շինարարական աշխատանքներուն մէջ: Այնուհետեւ, խօսքը նորընտիր վարչութեան եւ ներկաներուն ուղղելով, եղբ. Գազանճեան շեշտեց Հ.Մ.Ը.Ս.Ի դերակատարութեան կարեւորութիւնը հայապահանման գործին մէջ, յատկապէս արեւմտեան երկիրներու մէջ, ուր յաւելեալ դժուարութիւններ կան հայ լեզուն պահելու:

Նորընտիր վարչութիւնը կեդրոնական Վարչութեան ներկայացուցիչին եւ ընդհանուր ժողովի դիւանին ներկայութեան իր դիւանը ընտրեց հետեւեալ կազմով:-

Եղբ. Մասիս Վահանեան-ատենապետ եղբ. Պարզեւ Նազարեան-ատենադպիր եղբ. Օհաննէս Օհաննէսեան-գանձապահ

ԵՂԲԱՅՐ ԳՐԻԳՈՐԸ ՊԵՏՔ ՉԷ ՄԵՌՆԻ...

Գեղրդ Յակոբծեան
ԼՈՍ ԱՆՑԵԼԸ

«Այն, ինչ մէկ անգամ խորապէս
վայելած ենք, երբեք չենք կրնար կորսնցնել:

Ամէն ինչ, որ խորապէս սիրած ենք,
մեր էութեան մէկ մասը կը դառնայ»:
ՀԵԼԼԵՆ ՔԵԼԼԵՐ

Խոր վիշտով ու նաեւ իր ապրած կեանքին համար անսահման երախտագիտութեամբ կը սպամ անգուգական միութենական եղբօր ու առափինի ընկերոջ, ընտանեկան բարեկամի, մտաւորականի, հասարակական գործիչի, երկարամեայ ուսուցիչի եւ դաստիարակի՝ եղբ. Գրիգոր Հայլաճեանի մահը, որ պատահեցաւ Վիեննայի մէջ, 22 Սեպտեմբեր 2024-ին:

Անոր Փիզիքական մեկնումին հետեւանքով թափուր մնացած տեղը դժուար (եթէ ոչ անկարելլ) պիտի ըլլայ լեցնել:

Եղբ. Գրիգորը ո՞չ միայն եկաւ ու անցաւ կեանքին, այլեւ՝ դրկաբաց ընդունեց զայն, սիրեց կեանքը ու կեանքով՝ ապրեցաւ, պայքարեցաւ կեանքին համար եւ անձնուիրաբար ծառացեց իրեն շրջապատողներուն: Իր ապրած 79 գարուններէն 60 տարիները, ընտանեկանի կողքին, միութենական ու հանրային-ազգային գործի նուիրեց: Հակառակ իր դիմագրաւած բազմաթիւ ու վտանգաւոր հիւանդութիւններուն, ան երեք չյանձնուեցաւ՝ պայքարեցաւ, յաղթեց, ու բազմաթիւ անգամներ նորէն հիւանդացաւ ու կրկին պայքարեցաւ այնպիսի ոգիով մը, որ կը ներշնչէր ու կը համակէր բոլոր անոնց, որոնք բախտաւորութիւնը ունեցան զինք ճանչնալու:

Պոլիս ծնաւ եղբ. Գրիգոր: Կանուխ տարիքին զրկուեցաւ իր մօրմէն: Ճարտար պատմող էր ան: Ֆիլմի աէս կը պատկերացը նէի իր բոլոր պատմութիւնները ու յատկապէս մօրը մահւան կապուած անցուլարձերը, Պոլսոյ յիշատակները, իրենց ապրած չէնքը, եղբայրը, հայրը, դրացիները...: Մօրը կորուստը ծանր էր. շատերուն հոգիին պիտի ճնշէր, բայց ոչ՝ իրեն: Ան կարողացաւ կերտել իր անձը՝ տեղափոխուեցաւ Պէյրութ, ու մօրեղբօր եւ անոր տիկնող (որոնց միշտ երախտապարտ էր) խնամքին տակ հասակ առաւ: Ապա, երիտասարդ հասակին, 1960-ականներուն, կեանքին նոր հանգրուանը Վիեննայի մէջ բացաւ, աշակերտելով տեղուոյն Միխիթարեան միաբանութեան: Այստեղ, գիտութեան նկատմամբ իր ունեցած սէրը ծաղկեցաւ, եւ ան մինչեւ իր վերջին շունչը վերածուեցաւ քալող գրադարանի, մարդկային հանրագիտարանի...: Միխիթարեան միաբանութեան:

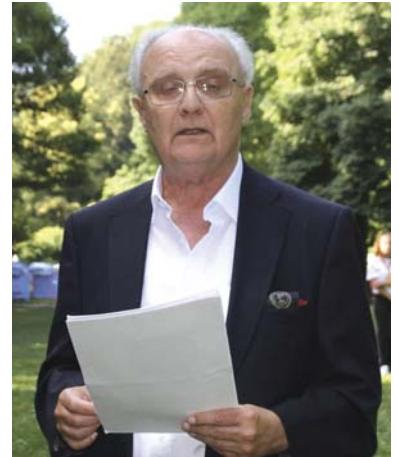
տանիք կազմեց, իր գաւակներուն՝ Նարեկին ու Լեւոնին թոռները գրկեց, անդադար աշխատեցաւ, ու վերջին 30 տարիներուն, իբրեւ պարտաճանաչ ու գիտակից հաշուապահի, ասպարէկ կերտեց:

Ան ո՞չ միայն կարդացած էր, այլեւ՝ գիտուն էր, զարգացած էր, ժամանակակից էր, արհեստագիտութեան մօտ, խոհեմ էր ու փորձառու: Միշտ կը գտակէր ընդլայնել իր գիտելիքները, թարմացնել եւ զանոնք փոխանցել իր շուրջիններուն: Ամէն զրոյց, ամէն հանդիպում եղբայր Գրիգորին հետ, կը դառնար ներգործիչ ու տպաւորիչ փորձառութիւն. յիշողութիւն մը, որ կը դրոշմուի մտքիդ ու հոգիիդ մէջ:

Եղբ. Գրիգորին բնակարանը մտաւորականութեան եւ մշակոյթի թանգարան մըն է: Անոր ամենաթանկագին գանձերը՝ իր հսկայական գրադարանը, մամուլի հաւաքածոներն ու հրատարակութիւնները, գրութիւնները, արուեստի կտորներն ու արխիվները, ձեռագործները, կիթառները, արխիւային եւ ընտանեկան-միութենական նկարներն են, զորս ան կը պահպանէր սրբութեամբ: Ի՞նչ պիտի ըլլան այդ գանձերը: Այս առարկաները անոր համար նուիրական էին, իւրաքանչյուր գրքովկ կամ գրութիւն իր առանձնայատուկ պատմութիւնը եւ կեանքի յիշատակը ունէր: Օ՛չ, ինչ ինսամքով կը դուրգուրար իր բոյմերուն, զորս անձամբ կը ցանէր ու կ'ածեցնէր: Անկարեկի էր, եղբ. Գրիգորենց այցելել եւ թանգարանային նոր արժէք մը չյայտնաբերել ու միխիթարիսթ խմիչքի ընկերակցութեամբ չնետուիլ գեղարուեստի ու բարձրորակ զրոյցներու ովկիանոսր:

Անոնք, որոնք իրեն մօտ էին, գիտէին, որ իր կեանքի մեծագոյն աջակիցը եւ անսահման սիրոյ աղբիւրը իր նորբագեղ ու ազնուափայլ տիկինը՝ Մարգարիտն էր: Մարգարիտ, իրական գոհար մը, բառացիօրէն շատ բաներ գոհեց եղբ. Գրիգորին համար ու դարձաւ օրինակելի կողակից մը, սիրոյ ու նուիրումի խոր զգացումով: Ան իր քաղցր ժպիտով ու քնքոյշ ձայնով միշտ եղբ. Գրիգորին կողքին էր, անոր հաւատարիմ ուղղեկիցը՝ սիրալիր ու քաջալերող ամէն փորձութեան մէջ: Եւ երբ տառապանք կամ մենութիւն ըլլար, եղբ. Գրիգորը միշտ կը նշէր, թէ ինչքա՞ն ուրախ է, ինչքա՞ն հպարտ՝ իր կողքին ունենալով Մարգարիտը, որ իր կեանքը լիարժէք ու յատկանչական կը դարձնէր:

Թէեւ ան տարիքով մեզմէ շատ աւելի մեծ էր, սակայն երբեք չզգացինք տարիքի տարբերութիւնը: Իր ոգին, միտքը եւ տրամադրութիւնը միշտ երիտասարդ էին՝ նոյնիսկ մեզմէ

աւելի երիտասարդ: Ան խրախուսող էր, հիանալի սուր հիւմըրի զգացումով օժտուած, կատակասէր, կարեկցող, հասկցող, բայց միաժամանակ՝ խստապահանջ ու կարգապահ, օրինակելի եղբայր: Ո՞չ մէկ ժամանակ իր տարիքի մեծութիւնը չարաշահեց տեսակէտը պարտադրելու համար: Ան յաճախ կը տպաւորէր մեզ իր լայնախոհ մտածելակերպով, որոշումներով, պատասխանատուութեամբ գիտակցութեամբ ու մանաւանդ՝ դիմացկոտութեամբ: Տարիքի տարբերութիւնը չէինք զգար, որովհետեւ ան իր ոգիին մէջ նորաստեղծ էր եւ կենարար...:

Կեանքի ու բնութեան հանդէալ եղբ. Գրիգորին ունեցած սէրը վարակիչ էր: Ան բացառիկ հմտութիւնը ունէր ամէնէն մանր ու պարզ հաճոյքները տեսնելու, բնութիւնը զգալու, յատկութիւն մը՝ սովորական պահերը արտասովորի վերածելու: Թէ՛ լուռ սուրճի պահ մը, թէ՛ Աւստրիոյ գեղատեսիլ բնութեան գիրկը, այգիներուն, լճափներուն կամ հոյրիկեններուն (գինետուներուն) մէջ, եւ թէ՛ աւելի մեծ հաւաքներու ընթացքին, ան միշտ ջերմութիւն կը ճառագայթէր, բնութիւնը կը դովերգէր, մեծն ու փոքրը կը յարգէր եւ իր հարուստ գիտելիքով, խորաթափանց քննարկումներու դուռ կը բանար կամ ուրախութիւն կը ստեղծէր:

Վիեննայի հայ համայնքին ծառայելը եղբ. Գրիգորին համար ո՛չ միայն պարտականութիւն էր, այլև՝ կոչում եւ առաքելութիւն: Ան հիմնադիրներէն էր Վիեննայի շաբաթօրեայ Յովհաննէս Շիրազ դպրոցին, որուն առաջին տնօրէնը եղած էր: Խումբ մը տղոց հետ ան հիմնած եւ արթուն պահակը դարձած է Հ.Մ.Լ.Մ.ի Վիեննայի մասնաճիւղին: Նոյնիսկ երբ Հ.Մ.Լ.Մ.ի մասնաճիւղը շրջան մը կաղացած է, ան եղունգներով կառչած մնացած է ակումբը բաց պահելու որոշումներն... «Երեքչորս հոգիով տասը տարի ակումբը բաց պահեցինք, մինչեւ որ ետ վերաշխութացաւ ու աւելի քան հարիւր անդամի հասանք», կը վկայէր ան: Հինգ տասնամեսակ շարունակ ան անձնուիրաբար ծառայեց, անցաւ Խորհրդային Հայաստան-Սփիտուք տագնապալի տարիներու եւ Եւրոպայի մէջ ընթացող Հայ Դատի պայքարի փոթորիկներէն, կառուցեց յարաբերութիւններ, ստեղծեց կամուրջներ, կերտեց սերունդներ:

Աւելի պարզ հայերէն եւ հայոց պատմութիւն դասաւանդեց, բազմաթիւ նիւթերու շուրջ դասախոսութիւններ ներկայացուց, դասրնթացքներ, կուսակցական հետեւողական ու կազմակերպ կեանք վարեց, Հայ Դատի խորհրդաժողովներ ու սեմինարներ իրագործեց, բանակումներ, պարախումբեր, պտոյտներ ու դաշտագնացութիւններ կազմակերպեց: Աւելին, Արցախեան առաջին պատերազմի տարիներուն, գերմանախօս մամուլի բոլոր հրատարակութիւնները հաւաքագրեց, երկրաշարժի եւ իրերայաջորդ պատերազմներու եւ տագնապներու ժամանակ համայնքը զօրաշարժի ենթարկեց, աւստրիական հասարակութեան մօտ հայութեան եւ Հայաստանի շուրջ իրագեկութեան մակարդակը բարձրացուց, հայրենիքի օժան-

դակութեան հասաւ եւ այս բոլորը առաջնորդելու եւ ղեկավարելու նպաստեց: Վերջին տասնամեսակին եղբ. Գրիգոր մէծ ջանք ու ծիգ թափեց Միջին Արեւելքէն ու յատկապէս սուրիական տագնապէն Վիեննա ապաստանած հայորդիներուն համար: Բարեացակամ ու ազնիւ վերաբերում ցուցաբերեց նոր տեղափոխուածներուն հանդէպ, անոնց համարկման, աւստրիական կեանքին ընտելանալու համար ծրագիրներ իրագործեց, օգնեց բոլորին, յաճախ իր կարողութիւններէն աւելի:

Ան արդարօրէն արժանացաւ Վիեննայի հայ համայնքի սիրոյն եւ գնահատանքին, ինչպէս նաև՝ Հ.Մ.Լ.Մ.ի «Ծառայութեան» շքանշանին: Իր մահուան առիթով, Աւստրա-Հայկական Մշակութային Ընկերութեան նախագահ դոկտ. Յարթունեանը հետեւալը գրեց: «Հանգուցեալը համայնքիս սիրուած եւ յարգուած հայրենակիցներէն մէկն էր ազնիւ հայրենակից, մտաւորական, գիտակից հայրենասէր, ազգային արմէքներու աւանդապահ, պարտաճանաչ, օգնելու միշտ պատրաստակամ, լաւատեղեակ հայ գրականութեան ու հայ ժողովորդի պատմութեան: Իր մահով Աւստրիոյ հայութիւնը կորսնցուց համայնքի վերջին էիս դարու պատմութեան լաւատեղեակ անդամներէն մէկը»: Հակառակ այս իրաւացի վկայութեան, դժբախտաբար, եղբ. Գրիգորին վաստակը համայնկական կամ համասվիւռքան արժանի ուշալրութեան եւ գնահատանքին չարժանացաւ...: Արցախեան վերջին ողբերգութիւններու շատ ծանր ազդեցին վրան, չէր ուզեր խօսիլ, կը հեկեկար, երբ մեր վերջին օրերու ողբալի վիճակին մասին հեռածայնով կը խօսէինք...: Վիեննայի հայ համայնքին հզօր ու անսասան սիւնն էր, մոհիկանը, յոյսի նշոյլը: Մէկ խօսքով՝ անոր ժառանգութիւնը անդին է, իսկ իրագործածը՝ սերունդներուն կտակ:

«Եղբ. Գրիգորին նմանները պէտք չէ մեռնին», կ'ըսէինք ես ու տիկինս՝ Անին, ամէն անգամ որ լիցքաւորուած ու բարձրամարդութեամբ կը բաժնուէինք իրմէ: Գիտէինք, որ հեւանդութիւնը անողոք է, բայց կը հաւատայինք իր դիմացկոտութեան: Անոր կորուսալցաւալի է, սակայն միսիթարութիւն կը գտնենք այս հարուստ յիշատակներուն մէջ, որոնք միասին ապրեցանք ու վայելեցինք անցնող տասնամեսակին. անկեղծ ու անշահախնդիր յարաբերութիւն մշակեցինք հետը, զիրար լսեցինք եւ իրարու գոտեպնդեցինք, անմիտ դասեր, խորհուրդներ ու կեանքի պատգամներ քաղեցինք, պատգամներ, զորս միշտ պիտի յիշենք:

Հանգչի՛ր խաղաղութեամբ, սիրելի եղբ. Գրիգոր: Հետեւելով նախաբանի խօսքին, որովհետեւ ես ու իմ ընտանիք բազմեց վայելած ու սիրած ենք քեզ, դուն մեր էութեան մէջ մասը կը դառնաս: Հետեւաբար, մինչ քու անցաւ մարմինդ այսօր բնութեան հետ կ'ընդելուզուի, մեր միասին անցած ճանապարհն ու փորձառութիւնը՝ մեր էութեան:

ՀՍԿԱՆ ԽՈՆԱՐՀԵՑԱՒ

(ԵՂԲ. ՊՈՂՈՍ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆԻ ՅԻՇԱԾԱԿԻՆ)

Սերոբ Սահակեան
ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ

Բոլորիս կողմէ ճանչցուած եաֆայի Պօղոսն ալ (1936-2024) կեանքին բաժնուեցաւ ու գնաց:

Գնաց, ու ա'լ չունինք եաֆայի Պօղոսը, որուն կարեի էր վստահի ամէն ինչ, իբրեւ իր շրջանի անկոտրում գրաստ:

Գնաց, ու ա'լ չունինք այն երխտասարդ ալեհերը, որ աւելի քան յիսուն տարի թէ՛ Հ.Մ.Լ.Մ.ի եաֆայի, թէ՛ եաֆայի հայ համայնքի եւ թէ մինչեւ իսկ եաֆայի քրիստոնեայ փոքրամասնութիւններուն ամէնէն կեղրոնական դէմքն էր ու ալ չկայ:

Եւ իրօք, կարծես եաֆան կը ճանչցուէր եղբայր Պօղոսով:

Որեւէ բնիկ եաֆացիի եթէ եաֆան յիշեցնէիր, ան անպայման եաֆան պիտի յիշէր իր առաջնակարգ Փութպոլիստ Պօղոսով:

Վերջապէս, եղբայր Պօղոսը մեզի համար ամբողջ հայ եաֆան էր ու օտարներու համար ընդհանրապէս Պէյրութը յիշեցնող, հին ծովափնեայ անոյշ յոգնած՝ նաւահանգիստին փարուսը:

Եղբայր Պօղոսին մօտէն ճանչցայ 1985-ին, թէեւ իր անունին ծանօթ էի խարայէլեան պատկերասփիւռի մարզական յայտագիրներէն, ուր անպայման ամէն շաբաթ եղբայր Պօղոսը կը յիշուէր իբրեւ «Մաքապի» եաֆայի առաջնակարգ Փութպոլիստ ու կարծեմ մինչեւ իսկ մարզիչ:

Զինք ճանչցայ ճիշդ այն օրերուն, երբ կարգ մը եղբայրներու հետ ձեռնարկեցինք եաֆայի Հ.Մ.Լ.Մ.ի Հայկաշէն մասնաճիւղի հիմնադրութեան աշխատանքին:

Ճանչցայ մարդ մը, որ մինչեւ մահ մնաց եաֆայի մասնաճիւղին ամէնէն երէց, բայց եւ ամէնէն երիտասարդ ու գործօն անդամը:

Եւ, իրօք, չկար եաֆայի շրջանին վերաբերող որեւէ աշխատանք, ըլլար միութենական, ազգային, մինչեւ իսկ

եկեղեցական, ու սխալած պիտի ըրպամ եթէ ըսեմ, մինչեւ իսկ կուսակցական, ուր եղբայր Պօղոսը գործի գլուխ չգտնէիր:

Չկար հայկական որեւէ իրադարձութիւն, ուր եղբայր Պօղոսը իր ամբողջ ընտանիքով՝ մինչեւ թոռ-թոռանով ներկայութիւն ըրպար:

Չկար որեւէ ուրախութիւն թէ նուազ ուրախութիւն, ուր եղբայր Պօղոսը սրահին դռները բացողը, ապա բոլորին ճամբելէ ետք, լոյսերը շինեցնողն ու գուները փակողը ըրպար:

Իրապէս, տեսակ մը առասպել էր:

Ինծի համար հազար իմաստով ընկեր Պօղոս Ղուկասեան:

Համակ նուիրումի, համակ աշխատանքի բացառիկ տիպար:

Հայուն ամէնէն համեստ ուրախութեամը երջանկացող ու հայուն ցաւով տառապող հազուագիւտ կրակէ մարդ մը:

Հայուն անկատար երազներով տանջուող, բայց անոր ճամբէն երբեք չհրաժարող, անվեհեր զինուոր մը:

Վերջերս էր, Հ.Մ.Լ.Մ.ի երուսաղէմի վարչութիւնը Հ.Մ.Լ.Մ.ի Կեղրոնական Վարչութեան մէկ անդամին ձեռամբ պարգեւատրեց ալեհեր հսկան:

Ի՞նչ պարգեւատրում, ի՞նչ բան:

Եղբայր Պօղոսը ինք պարգեւն էր իր համայնքին, իր ընտանիքին, ազգին ու մարդկութեան:

Ցաւակցութիւններս բոլոր սգակիրներուն եւ ընտանեկան պարագաներուն:

Հողը թեթեւ գայ վրադ եղբայր Պօղոս:

Ցտեսութիւն:

Յ Սեպտեմբեր 2021.
Եղբ. Պօղոս Ղուկասեան
պարգեւատրման օրը շրջապատուած
Հ.Մ.Լ.Մ.ական եղբայրներով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԵՒ ՄԵԿՈՒՄԻ ՇՐՋԱՆՆԵՐՈՒՄ ԱՏԵՆԱՊԵՏԵՏԵՐՈՒ ԱՌ-ՑԱՆՑ ԵՐՐՈՐԴ ԺՈՂՈՎԸ

Հարաթ, 26 Հոկտեմբեր 2024-ի երեկոյն եան տեղի ունեցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի շրջանային եւ Մեկուսի շրջաններու ատենապետներու առցանց երրորդ ժողովը, կազմակերպութեամբ Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան եւ մասնակցութեամբ 16 շրջաններու ատենապետներու:

Առցանց ժողովին բացումը կատարեց Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Կեդրոնական Վարչութեան ատենապետ Եղբ. Յակոբ Խաչերեան: Եղբայրը նախ հակիրծ բացատրութիւն մը տուաւ Լիբանանի մէջ տիրող կացութեան մասին, ապա հրաւիրեց Կեդրոնական Վարչութեան անդամներ՝ եղբայրներ Վիգեն Աւագեանը, Միեր Դափեանը, Վիգեն Աբելեանը եւ քոյր Սանտրա Վարդանեանը՝ ամփոփ զեկուցումներ տալու քարոզչական առցանց Բ. հանգումարին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի նաւապտոյտին (13-20 Յուլիս 2026), նուիրահաւաքի աշխատանքներուն եւ Արցախի երեխաններուն համար Հ.Մ.Ը.Մ.Ի կատարած բակային ճամբարներուն մասին:

Ժողովին երկրորդ մասով, ներկայ ատենապետները նախապէս յոյուած փառւը փոյնթ հարցարաններու ծամբով ներկայացուցին իրենց շրջաններու ընդհանուր իրավիճակը՝ Պատգամաւորական վերջին Ընդհանուր ժողովէն (Հոկտեմբեր 2023) մինչեւ օրս երկարած ժամանակաշրջանին: Անոնք

յատուկ կերպով անդրադարձան իրենց շրջաններու իրազործումներուն, Արցախի ի նպաստ նախաձեռնութիւններուն, սկաուտական, մարզական, քարոզչական եւ երիտասարդական մարզերու աշխատանքներուն եւ դիմագրաւած գլխաւոր դժուարութիւններուն:

Չորս ժամուան բաւական երկար ու սպառիչ ժողովէ մը ետք, ներկաները իրարմէ բաժնուեցան 15-17 Նոյեմբերին, միջ-դիմական ԺԱ. Խորհրդաժողովին, երեւանի մէջ տեսնուելու խոստումով եւ ժողովին ներկայացուած հարցերը այնտեղ խոր կերպով քըն-նարկելու որոշումով:

Հ.Մ.Ը.Մ.Ի ՍԹՈՔՀՈԼՄԻ ՆՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆԸ

Հարաթ, 9 Նոյեմբեր 2024-ին, Հ.Մ.Ը.Մ.Ի Սթոքհոլմի Մեկուսի շրջանը գումարեց անդամական իր 9-րդ Հնդկանուր ժողովը եւ ընտրեց ինը հոգինոց իր նոր վարչութիւնը՝ բաղկացած հետեւեալներէն.-

Եղբ. Արիս Սելիմ (ատենապետ), քոյր Մարալ Մարգիսեան (ատենապետ), քոյր Սալիկ Պետրոսեան (գանձապահ), եղբ. Յովիկ Մանճիկեան, քոյր Արշօ Պէքմէզճեան, եղբ. Յովիկ Մղբէչեան, քոյր Նուշիկ Միրզոյեան, եղբ. Եղիա Տիշոյեան եւ քոյր Տաթեւ Մալիսսեան:

Խմբագիր: Վիգեն Աւագեան (vicken.avakian@homenetmen.org)

Խմբագրական կազմ: Մերան Նազարեան, Սիլիկ Օհանեան, Շամթ Ժամկոչեան, Ռաֆֆի Սիլահեան, Հովհաննա Պէրպէրեան, Վարդուկ Ֆրոնզիկեան եւ Սիլիան Սարգսեան:

Վարչական կազմ: Արօ Մոսիկեան, Սիլվա Սաղըրեան, Հրայր Սեթոյեան, Կարօ Ավագեան, Տիրան Շահինեան, Հերի Զարարեան, Ցողինէ Քէշիկեան:

Էջաղրում եւ ընդհանուր ձեւաւորում: Գօօ Հաւանձեան, Կողքի պատրաստութիւն: Flow / Hrant Unicess, Տպագործութեան պատրաստութիւն: Photogravure Paklayan, Տպագրութիւն: Համազայինի «Վահէ Սլքեան» տպարան, Պէյրութ, Լիբանան:

Բաժանորդագրութիւն: «Մարզիկ» կը հասնի աշխարհի 25 երկիրներու բաժանորդներու: Տարեկան բաժանորդագրութեան սակ ձղուած է՝ Լիբանան 200,000 լ.ո. Միջին Արևելեան եւ Ելրոպական երկիրներ 65 \$, Մ. Նահանգներ եւ Անստրալիա 75 \$: Լիբանանի մէջ թերթին հատավածարի սակն է 50,000 լ.ո.: Ճրում: «Մարզիկ»ի ցրումը Լիբանանի մէջ կը կատարուի յասուկ ցրուիչով: Խերթը կարելի է ստանալ նաեւ «Համազային»ի գրախանութէն: Լիբանանէն դուրս թերթը կը ստացուի «Liban post»ի միջոցով:

HOMENETMEN RIVER CRUISE 2026

7 NIGHT EUROPEAN RIVER CRUISE

July 13 - 20, 2026

EARLY BIRD SPECIAL

You have until January 15, 2025 to cancel and receive a full refund

Our website is LIVE NOW!

SPACE IS LIMITED
BOOK TODAY AND SHARE THE LINK
WITH YOUR FRIENDS AND FAMILY!

cruise.homenetmen.org

BY AMAWATERWAYS®